ALEM

ARTFUL LIVING®

A NEW CONCEPT INSPIRED BY ART

BUGÜNÜN FİNANS VE YATIRIM MERKEZİ.
YARININ TASARIM VE SANAT ÜSSÜ.
GELECEK NE GETİRECEKSE 42 MASLAK'TA OLACAK.

THE FUTURE IS MASLAK

42MASLAK.COM (0212) 276 00 42

BAY İNŞAAT 41 YIL

RESIDENCE + OFFICE + HOTEL + SHOPS + ART

Bay İnşaat - 42 Maslak Projesi LEED® GOLD Yeşil Bina Sertifikası Resmi Adayıdır.

flickr LinkedIn

42 KIRKİKİ MASLAK

ART Guide

6 SANATI ŞEKİLLENDİREN AKIM 'ROMANTİZM'
19. yüzyılın önemli bir bölümüne ağırlığını koyan ve Avrupa'yı etkisi altına alan, duyguları ve özellikle sanatçısının iç dünyasını ön plana çıkaran Romantizm akımı bu sayımızda derinlemesine irdeleniyor. Akımın önde gelen isimleri, Fransız İhtilali sonrası oluşan siyasi ve toplumsal iklimin etkilerini ortaya koymuşlardır. Romantikler, insanın yaratma özgürlüğü önündeki herşeye karşı durmuşlardır. Bu sayımızda Romantizmin öncü isimlerini, akademi ve sanat dünyasının Romantizm ile ilgili görüşlerini de bulacaksınız.

44 SANATIN KALBİNİN ATTIĞI BAŞKENTLER
Londra, Berlin ve Paris'in yanı sıra okyanus ötesindeki New York'da sanat, 2013'ü bitirip 2014'e girmeye hazırlanıyor. Vakit kaybetmeden izlenmesi gereken sergiler de sanatseverleri bekliyor...

72 İSTANBUL'DA KIŞ VAKTİ SANAT
Bütün koşuşturmanın içinde sanata ayıracak vakti her daim bulan İstanbullu sanat izleyicisi için son derece enteresan seçenekler görülmeyi bekliyor. İstanbullu galeriler, içinde bulunduğumuz dönem için başta fotoğraf, resim ve heykel olmak üzere pek çok farklı sanat disiplinini kapsayan bir programa sahipler.

80 SANATIN "A TAKIMI" SÜRMELİ'DE!
Çağdaş Türk resminin yaşayan en önemli sanatçısı Adnan Çoker, küratörlüğünü yaptığı ve "A Takımı" adını verdiği sergide günümüz çağdaş sanatının önemli isimlerine yer verdi. 14 ismin eserlerinin sergilendiği "A Takımı" sanatçıları arasında Adnan Çoker, Adem Genç, Balkan Naci İslimyeli, Bedri Baykam, Bubi, Ferit Özşen, Güngör Taner, Koray Ariş, Mehmet Kavukçu, Mustafa Altıntaş, Mustafa Ata, Serhat Kiraz, Server Demirtaş, Seyhun Topuz bulunuyor. İstanbul' un köklü ve prestijli otellerinden biri olan Sürmeli İstanbul Hotel, kendi bünyesinde yer alan ve Adnan Çoker' in önerileri doğrultusunda restore edilen S/Art by Sürmeli sergi salonunda sanatseverlerin beğenisine sunulan sergi 21 Kasım tarihinde cemiyet hayatının önde gelen isimlerinin katılımıyla açıldı.

86 METALDEN İŞLENEN HEYKELLER
İbrahim Koç, şatafat ve süs içine gizlemeden, yaptığı işin yalın estetiği ile ön plana çıkan bir sanatçı. Materyal ve çizgi olarak alışılageldik heykeltıraşlardan ayrılan Koç, Galata'daki atölyesi ve Koşuyolu, Acıbadem'deki evinin bahçesinde devam ettiriyor çalışmalarını.
Bu sayı yayına hazırlanırken bir yıllık bir proje için Avustralya'ya giden Koç, sanat algısı ve küresel anlamda sanatın güncel durumuyla alakalı sorularımızı yanıtladı.

90 SANATA GENÇ SOLUK
Özellikle yurtdışında katıldığı sergilerle son dönemde sıkça gündeme gelen ressam Nebahat Karyağdı, Galata'daki atölyesinde çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor. Yakın zamanda Yunanistan'daki CHANIaRT 2013 CONTEMPORARY ART FESTIVAL'de sergilenen işleriyle övgü toplayan sanatçı Kasım ayı içerisinde açmayı planladığı sergisinin hazırlıklarını sürdürüyor. Düzenli olarak sanat ve kültür yazıları da yazan Karyağdı, aynı zamanda Unesco Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği (UPSD) Yönetim Kurulu Üyesi.

T MEDYA MAGAZİN TİCARETİ VE SAN. VE TİC. A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
MEHMET ALİ İSLAMOĞLU

Medya Grup Başkanı
CENGİZ ÖZDEMİR

Yönetim Yeri: Maltepe Davutpaşa Cad. No: 34/1 A Blok Zemin Kat 34020 Topkapı-İSTANBUL
Tel: 449 32 00 (16 Hat) Fax: 449 32 20 - 481 96 04

ALEM, Basın Konseyi üyesidir ve basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir. Dergi "Yaygın Süreli Yayın"dır.

Genel Yayın Yönetmeni
A. BERNA ERTEN
Kreatif Direktör: H. Salih Tansu

Editörler:
Eser Baykuş
Senem Öztürk
Alican Çakmak Kozoğlu

Redaktör: Zülal Ünaldı
Teknik Müdür: Mazhar Gün
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Mustafa Dolu

Sayfa Tasarımı: Yılmaz Mavmar, Tarık Atma
Renk Ayrımı: Ozkan Ozkan

TURKMEDYA REKLAM
Genel Müdür: Yasemin GEBEŞ
Genel Müdür Yardımcısı: Sema Tugan Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı: Dilek Ayda Oransal
Reklam Satış Direktörü: Sinem Atak, Benan Olcay
Reklam Satış Koordinatörü: Ayşen Çakır, Sinem Elmasoğlu Reklam Rezervasyon: Sinan Büyükkılıç
Tel: (212) 449 30 50 (4 Hat) - (212) 284 96 00 Fax: (212) 481 96 17

TURKMEDYA BASKI
Selahattin Aslan T Medya Baskı Teknolojileri A.Ş. Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. No: 34/1 C Blok Topkapı-İstanbul

Alem Dergisi'nde yayınlanan İlgiliin yazı, haber, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve sair kısımların her türlü telif hakkı T Medya Magazin Yay. Tan. Tic. A.Ş.'ye aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez.

Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.

ARALIK 2013

ISSN 1300 9869

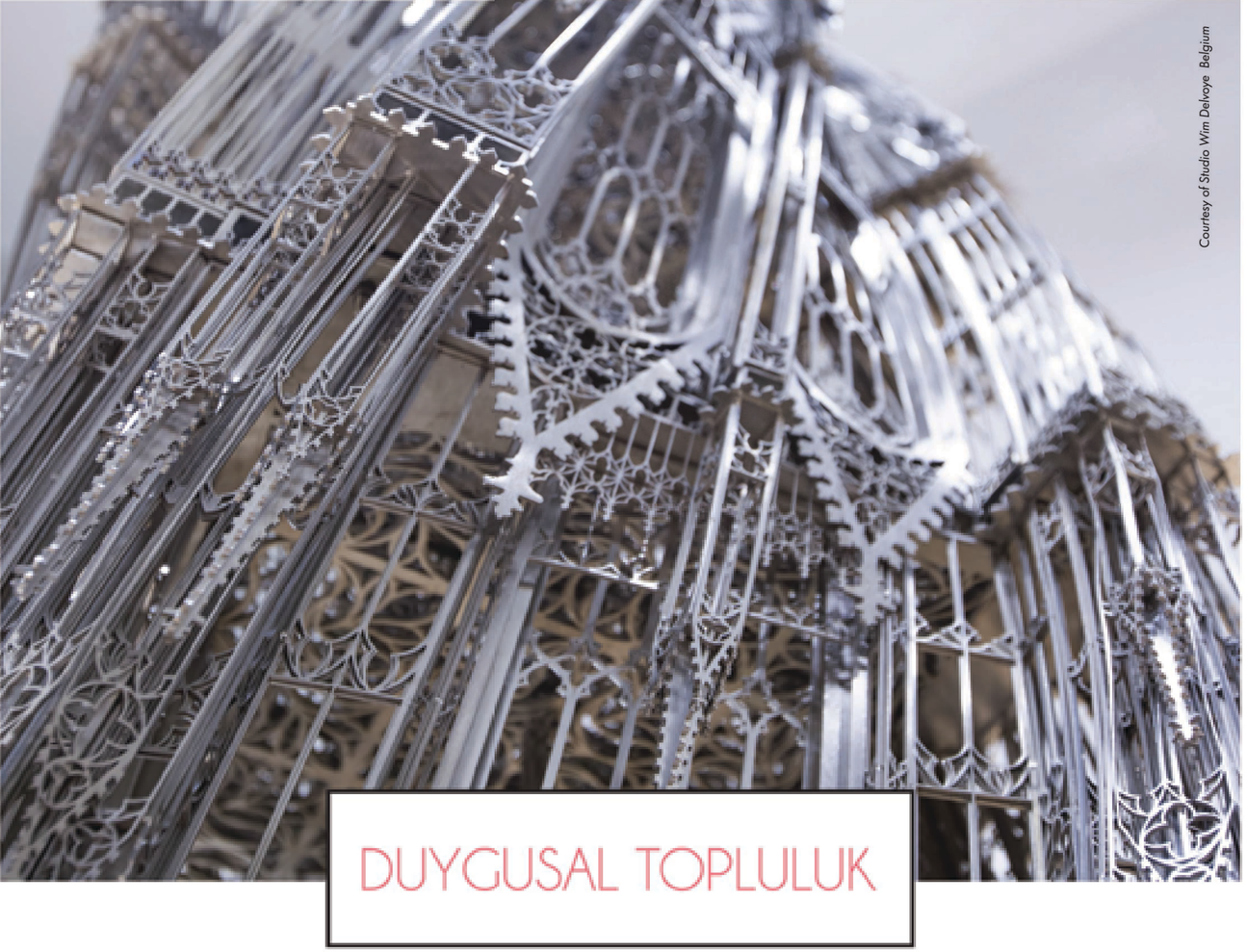

DUYGUSAL TOPLULUK

SERGİSİ

31 Aralık'a kadar

VAKKO ZORLU CENTER'DA

DANIEL FIRMAN
ILIES ISSIAKHEM
PHILIPPE COGNEE
WIM DELVOYE
XAVIER VEILHAN

Küratör Suela Cennet

VAKKO

VAKKO.COM

ROMANTİZMİN *bin rengi...*

Fransız İhtilâli'nin sonrasında ortaya çıkan Romantizm çağlar boyu kendisini diğer sanat akımlarından ayıştırmayı iyi bilmiş, renkleri ve dünyaya kattığı sosyolojik ve psikolojik tadıyla sanatseverleri peşisıra götürmeyi başarmıştır... Kanlı bir devrimin ardından çıkması haselbiyle kendisini başka bir rafa taşımayı başaran Romantizm, sanatseverlere dış dünyayı olabildiğince renkli ve göz alıcı ve abartılı olarak sunmuştur. Buna rağmen konuların bazıları günlük hayattan alınmıştır. Romantizm, seçkin, örnek, mükemmel insanları değil, her kesimden insanı anlatır. Koleksiyonerler için en değerli parçaları kapsayan Romantizm akımının en önemli özelliği, zenginleşen "sıradan insanlar" kendilerini soylu hissetme çabalarını en çok sanatçıları destekleyerek ifade etmişlerdir"

Romantizm bu sayımızda işlediğimiz konulardan birisi; ALEM Artfulliving ile yılın en son sezonunda siz sanatseverlere saklayacağınız bir dergi daha bırakmayı planlıyoruz... Aralık ayındaki tüm bitişlere yepyeni hayaller eklemenin, yaşamın sanatın ve güzelliklerin içinde su gibi akıyor olmasını dilerken, kış aylarının en özel etkinliklerinde sanata ve sanatçıya destek verebilmenin hazzını yaşıyoruz. Sanat içinden bin rengi geçiriyor derken, varolan renkleri yüzlerce değişik ifadeyle farklı olarak sunuyor demek istiyorum. Van Gogh sarısı, Picasso siyahı, Marc Chagal mavisi, Monet yeşili ve uzun uzun yazılacak her sanatçının gözlerimizin önüne serdiği kendi renk ve şekilleriyle sanat bizi çoğaltıkça, birleştiriyor, güçlendiriyor ve ne garip ki, ayıştırıyor da...

Yeni yılda kendi renklerinizin sizi renklendirmesi dileğiyle...

A. Berna Erten

'EN İYİ KURAL, KURALSIZLIKTIR!'

RESİMDE ROMANTİZM

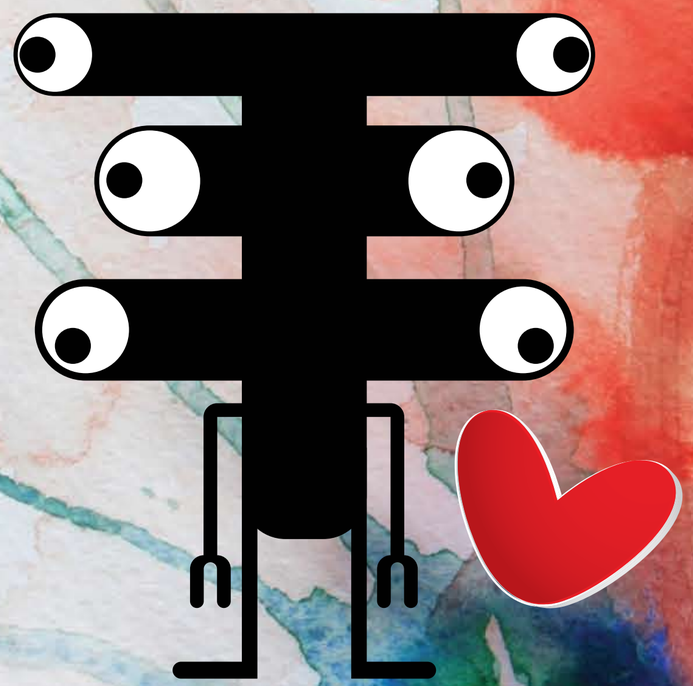

DİĞER SANAT AKIMLARINDA OLDUĞU GİBİ ROMANTİZMİN ÇIKIŞININ TEMELİNDE DE TOPLUMSAL OLAYLAR YATMAKTADIR. FRANSIZ İHTİLALİ VE SANAYİ DEVRİMİ, ROMANTİZMİN ÇIKIŞ NOKTASIDIR. KENDİSİNDEN SONRAKİ TÜM AKIMLARI ETKİLEYEN ROMANTİZM NEDİR, NASIL ORTAYA ÇIKMIŞTIR, HANGİ SANAT DALLARINI ETKİLEMİŞTİR, HANGİ SANATÇILARI ÖN PLANA ÇIKARMIŞTIR, SOSYAL VE TOPLUMSAL OLAYLARA NE GİBİ ETKİLERİ OLMUŞTUR GİBİ SORULAN CEVABI İÇİN DOĞRU ADRESTESİNİZ!

// Eser BAYKUŞ / eserbaykus@gmail.com

ROMANTİZM, 1790'DAN YAKLAŞIK 1850'YE KADAR AVRUPA'DA EDEBİYAT, MÜZİK VE FELSEFENİN GÖRÜNÜMÜNÜ KÖKLÜ BİR ŞEKİLDE DEĞİŞTİRMİŞ VE ARDINDAN RESME SIÇRAYARAK BU SANAT DALININ TAMAMEN YENİLENMESİNE SEBEP OLMUŞTUR. ORTAYA ÇIKIŞINDA İSE 1789 FRANSIZ İHTİLALİ SONRASINDA DEĞİŞEN TOPLUMSAL, SİYASAL VE DÜŞÜNSEL YAPININ ETKİLERİ VARDIR.

Diğer sanat akımlarında olduğu gibi Romantizmin çıkışının temelinde de toplumsal olaylar yatmaktadır. Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi, Romantizmin çıkış noktasıdır. Kendisinden sonraki tüm akımları etkileyen Romantizm nedir, nasıl ortaya çıkmıştır, hangi sanat dallarını etkilemiştir, hangi sanatçıları ön plana çıkarmıştır, sosyal ve toplumsal olaylara ne gibi etkileri olmuştur gibi sorulan cevabı için doğru adrestesiniz!

ROMANTİZMİ ORTAYA ÇIKARAN SEBEPLER...

Sanat akımlarını ortaya çıkaran çeşitli sebepler vardır. Siyasal olaylardan ekonomiye, bilimsel gelişmelerden sosyal konulara kadar birçok öğe sanat akımlarının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Dolayısıyla her sanat akımı; önceki sanat akımına bir tepki olarak doğmuş ve bir sonraki sanat akımının da nedeni olarak yer almıştır. Romantizm de 18. yüzyıl sonlarında, doğal olarak Klasisizme tepki olarak ortaya çıkmıştır. Fransız İhtilali nedeniyle her ne kadar çıkış noktası pek çok kaynakta Fransa olarak gösterilse de bu akıma ait ilk örnekler İngiltere ve Almanya'da verilmiştir. Ardından Fransa'ya sıçramış ve yoğun olarak bu coğrafya üzerinde olgunlaşmıştır.
Rönesans ve Manyerizmin son evresinin Barok'a yol vermesi, Neo-Klasisizmin Barok'a tepki olarak doğması gibi, romantik ressamların çoğu önceleri Neo-Klasik akımın takipçileriydi. Sanayileşen toplumun ve sanayileşmenin getirdiği neredeyse dini hayatı bile değiştirme kudretine ulaşan dünya görüşü ve hayat anlayışı, Romantizmin çıkış noktası olmuştur.
Romantizm, antik döneme yeniden bir dönüş sayılan Neoklasisist akımdan sonra, belirli kalıplar ve kurallardan yorulan Avrupa sanatının kendine yeni bir çözüm yolu aramasıyla ortaya çıkmıştır. Bu akım 19. yüzyılın başlarında insanın duygularını, düşüncelerini, düş gücünü yansıtan, sanatçının özgürce kendisini ifade etmesini sağlayan çağdaş bir görüştür.
Romantik sanatçılar kurallardan, ölçülerden ve formları sınırlayan çizgilerden kurtulma çabasındadır. Onlar, renk kitleleriyle kendini ifade etme yolunu bulmuş, sanat için sanatı seçerek kendine yeni bir dünya yaratmıştır.
Romantizmde sanatçılar Klasisizm ve Neoklasisizme mensup sanatçıların aksine esin kaynaklarını tamamen değiştirmişler, başta Yunan ve Roma kültürü ve yapıtları olmak üzere Neoklasisist sanatçıların ele aldığı konular yerine tamamen kendilerine yönelmişlerdir. Sanatçının kendisini, duygularını ve sanatçının dünyasını ön plana çıkararak bu öğeleri esin kaynağı olarak almışlardır.
Her ne kadar Romantizm 1790 ile 1850 yılları arasında sınırlandırılsa da aynı nasıl ki tanım konusunda da çerçevesi çizilemediği gibi, bu tarih aralığına ancak ortaya çıkmaya başladığı, en etkili dönemini yaşadığı ve yavaş yavaş yerini yeni akımlara bıraktığı dönem denilebilir. ▶

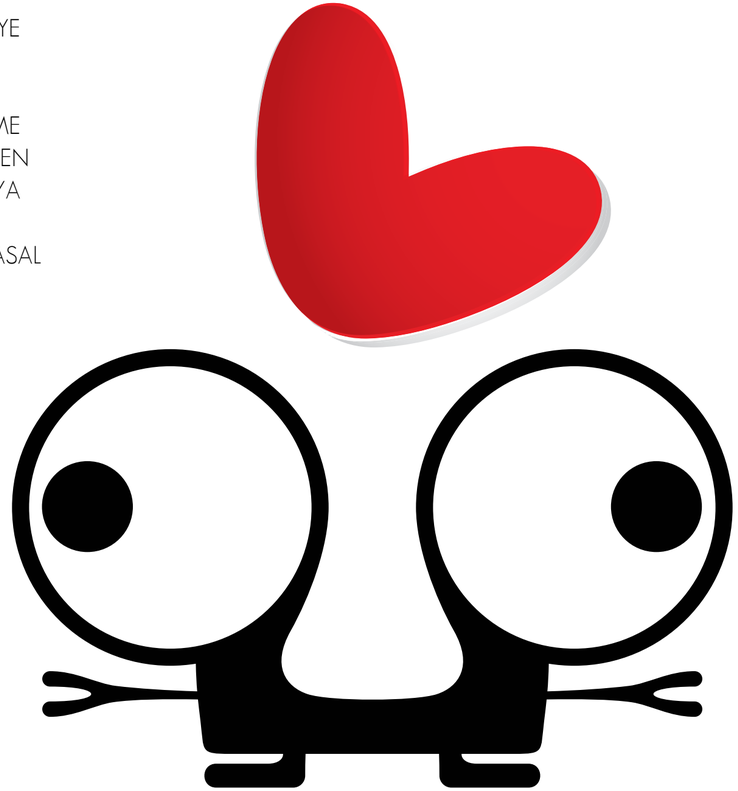

ROMANTİZM, 1790'DAN 1850'YE KADAR EDEBİYAT, SANAT VE FELSEFEDE KÖKLÜ DEĞİŞİKLİKLERİN MEYDANA GELDİĞİ BİR DÖNEMDİR. İNSANIN YARATMA ÖZGÜRLÜĞÜ ÖNÜNDEKİ HER ŞEYE KARŞI DURUR. "EN İYİ KURAL, KURALSIZLIKTIR." DİYEN ROMANTİKLER, İNSANIN DUYGULARINI VE DÜŞ GÜCÜNÜ HAYATA GEÇİRMESİNİN GEREKLİLİĞİNİ SAVUNUR.

ROMANTİZM, KLASİZMİN DÜZENLİLİK, UYUMLULUK, DENGELİLİK, AKILCILIK VE İDEALLEŞTİRME GİBİ ÖZELLİKLERİNE BİR BAŞKALDIRI NİTELİĞİNDEDİR. ROMANTİZM, DOĞDUĞU ÇAĞIN AKILCILIĞI VE MADDECİLİĞİNE TEPKİ OLARAK BİREYE, ÖZNELLİĞE, AKIL DIŞILIĞA, DÜŞ GÜCÜNE, KİŞİSELLİĞE, KENDİLİĞİNDENCİLİĞE VE AŞKINLIĞA, YANİ SINIRLARI ZORLAYIP GEÇMEYE ÖNEM VERİR.

ROMANTİZMDE ESİN KAYNAĞI KİŞİNİN KENDİSİDİR. DUYGULAR,DÜŞLER RESMİN OLUŞMASINDA ETKİLİDİR. RESİMDE TARİHSEL KONULARIN, FOLKLORİK ÖĞELERİN YER ALDIĞI GÖRÜLÜR. KLASİK AĞIRBAŞLILIĞIN YERİNİ TUTKULAR VE HAREKET ALIR. DESEN ÖNEMİNİ KAYBEDER, RENK ÖN PLANA ÇIKAR.

ROMANTİZM, HER ÜLKEDE FARKLILIKLAR GÖSTERİR. FRANSIZ İHTİLALİ, AVRUPA ÜLKELERİNDE ULUSAL DUYGULARIN ÖN PLANA ÇIKMASINA NEDEN OLMUŞTUR. BU YÜZDEN BU TOPLUMSAL OLAY, ROMANTİZM AKIMININ TEMEL TAŞLARINDAN BİRİ OLARAK KABUL GÖRMEKTEDİR.

ROMANTİZME YOL AÇAN TOPLUMSAL KOŞULLAR...

Romantizmi biraz gerilere giderek değerlendirmekte yarar var; onu oluşturan toplumsal ve düşünsel koşulları değerlendirmemiz gerekiyor.
Her ne kadar Romantizm, 19. yüzyıl sanat akımları arasında olsa da onu meydana getiren toplumsal olaylar 15. yüzyıla dayanmaktadır. Çıkışı 15. yüzyıl olarak kabul edilen ama neredeyse tüm önemli eserlerini 16. yüzyılda veren Rönesans, karanlık Ortaçağı oluşturan değerlerin ters yüz edilmeye başlamıştır. Toplumsal hayatı neredeyse boğan katı kurallar, Rönesans ile her ne kadar esnemiş olsa da insanlar üzerindeki siyasal ve toplumsal baskıyı tam olarak azaltmamıştı. Buna rağmen başta İtalya olmak üzere pek çok Avrupa ülkesinde yönetimsel ve siyasal değişiklikler meydana gelmişti. Bu değişiklikler, otomatik olarak sanat ve düşünce hayatını da etkilemiştir. Din, daha doğru tabirle Kilise bu dönemde de gücünü toplum üzerinde hissettirmeye devam ettirse de para el değiştirmeye başlamıştır.
Paranın yani ekonomik gücün el değiştirmesi doğrudan düşünce hayatını etkiledi. Düşünce hayatının değişmesi de sanatı değiştirdi. Ekonomik gücün toprak sahiplerinin eline geçmesi, yönetimin de nispeten bu sınıfın eline geçmesi demekti. Eğitimli ve ekonomik olarak güçlü olan bu ayrıcalıklı sınıf doğal olarak sanata yöneldi ve çeşitli sanatçılara destek, bugünkü tabirle sponsor olmaya başladı.
Gücü eline geçiren bu yeni sınıf, Yunan kültürüne yöneldi. Yani doğaya ve insanın yeniden doğuşuna... İlk eserler de hep bu alanda verilmeye başlandı. Yönetimi ele geçiren sınıf tarafından korunan sanatçılar; Leonardo, Michelangelo, Rafael, Dürer, Tiziano, Verrocchio gibi isimler ▶

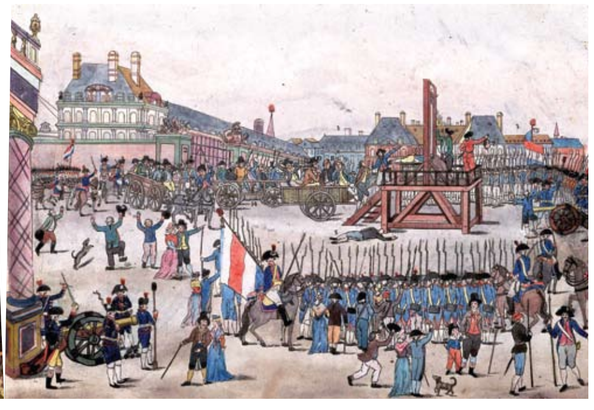

ROMANTİZMİN OLUŞUMUNDA FRANSIZ İHTİLALİ SONRASI AVRUPA'DA MEYDANA GELEN HAREKETLİLİĞİN, ÖZGÜRLÜKÇÜ VE MİLLİYETÇİ AKIMLARIN DA ETKİSİ BÜYÜKTÜR. HALKIN BEĞENİSİ KLASİZMİN GÖRKEMLİ, KATI, SOYLU, İDEALİZE EDİLMİŞ VE YÜCE ANLATIM BİÇİMİNDEN, DAHA YALIN VE İÇTEN VE DOĞAL ANLATIM BİÇİMLERİNE KAYMIŞTIR.

soluksuz eserler meydana getirmeye başladılar.
Sadece İtalya'da değil, pek çok Avrupa ülkesinde büyük bir dönüşüm hareketi başladı. Bu dönemde sadece düşünce ve sanat alanında değil, ekonomik alanda da değişim başladı. Ülkeler arası ekonomik ilişkiler artmaya, ticaret canlanmaya ve yeni ticaret yolları keşfedilmeye başlandı.
Yeni ülkelerin hatta kıtaların keşfi ile Avrupa ve dolayısıyla sanatçıları koruma altına alan sınıf zenginleşmeye başladı. Sömürgecilik bu dönemde artmaya başladı ama beraberinde tarım devrimini de getirdi. Sömürgecilik ve kölelik sistemi ile artan tarım ekonomiyi ve ticareti canlandırdı. Zenginleşen Avrupa soyluları, sanatçıları da zengin etmeye, sanata da para saçmaya başladı. Gelişen ticaret ile ortaya çıkan yeni sınıf, sadece plastik sanatlar ile sınırlı kalmayıp mimariye de yatırım başladı. Dolayısıyla resimle başlayan sanat atağı topyekün düşünsel alana taşındı.
Bu dönemde gelişen ekonomik yapı doğrudan sanatı, siyasal hayatı, toplumsal ve sosyal hayatı etkiledi. Ardından bu gelişme kaçınılmaz olarak bilimsel alana sıçradı. Bilimsel kalkınma, ileride Romantizmin çıkış noktalarından biri olacaktı...
Bilimsel alandaki en büyük yeniliklerden biri de kuşkusuz Sanayi Devrimi'ne zemin hazırlayan buhar gücünün kullanılmaya başlanması oldu. Buharla çalışan ilk makinenin Fransa'da yapılması, Romantizmin en çok etkilediği ülke olmasında etkili oldu.
Buhar gücü ile artık ekonomi ve ticaret bambaşka bir yola girdi. Üretim hızı ile dağıtım hızı dengelenmeye başladı. Bir süre önce tarımsal alandaki devrim, sanayi alanına kayınca insan ▶

ROMANTİK RESMİN EN ETKİN OLDUĞU YER ALMANYA'DIR. NAZARENLER'İN ÖNCÜLÜĞÜNDE YENİ ANLAYIŞ İLE BİR TARAFTAN DA ALMAN RESMİNİN KENDİ KÖKLERİNE DÖNER VE ÇAĞDAŞLARI TARAFINDAN TEMSİL EDİLEN ÖRNEKLERE, ALMAN MASALLARI, AL MANYA MANZARALARI GİBİ MİLLİ TEMALARA YÖNELMİŞTİR.

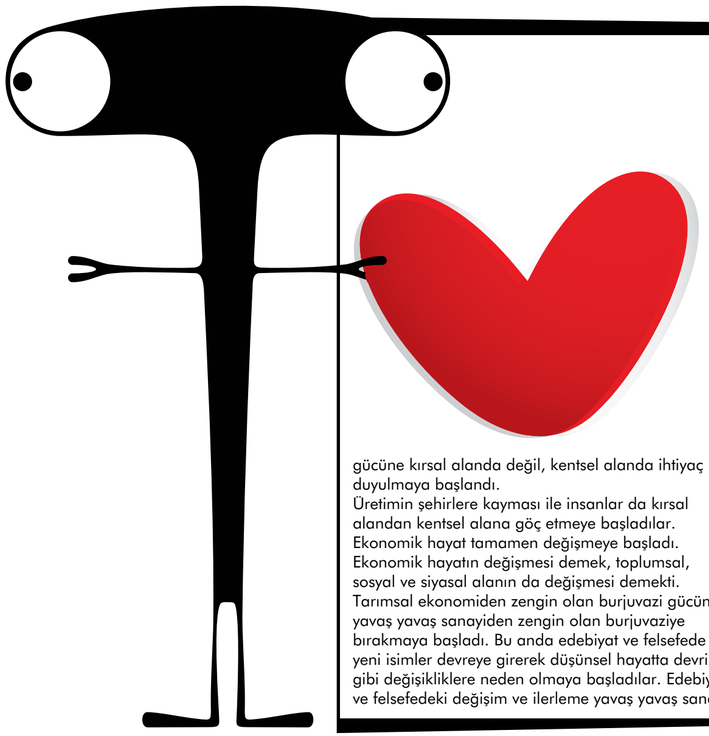

gücüne kırsal alanda değil, kentsel alanda ihtiyaç duyulmaya başlandı.
Üretimin şehirlere kayması ile insanlar da kırsal alandan kentsel alana göç etmeye başladılar. Ekonomik hayat tamamen değişmeye başladı. Ekonomik hayatın değişmesi demek, toplumsal, sosyal ve siyasal alanın da değişmesi demekti. Tarımsal ekonomiden zengin olan burjuvazi gücünü yavaş yavaş sanayiden zengin olan burjuvaziye bırakmaya başladı. Bu anda edebiyat ve felsefede yeni isimler devreye girerek düşünsel hayatta devrim gibi değişikliklere neden olmaya başladılar. Edebiyat ve felsefedeki değişim ve ilerleme yavaş yavaş sanatı da değiştirmeye başladı. Voltaire, Diderot, J.J. Rousseau'nun başını çektiği isimler düşünce hayatını dolayısıyla estetik alanı yani sanatı da değiştirdi. Böylece uzun süredir sorgulanan akıl yerini duyguya bırakmaya başladı. Sorgulanmaya başlanan akıl ile birlikte belki de Romantizmin doğuşuna sebep olan öğeler; özgürlük, doğa, insan gibi kavramlar ön plana çıkarılmaya başlandı. Böylece "özgürlük" en önemli kavram haline geldi.
Özgürlük için yaşamaya başlayan insanlar da yavaş yavaş düzeni sarsmaya başladı. Başka kırsal kesimde sömürülen sınıf, erk sınıfa karşı ayaklanmaya başladı. Bunlar, ihtilalin ayak sesleriydi. Kaçınılmaz sona adım adım yaklaşılıyordu.
Derebeylikler köylülerin ayaklanmaları ile sarsılmaya başladı. Öncelikle tavizler verilerek durum kurtarılmaya çalışıldı. Ama hiç beklenmeye bir şey oldu, kentli toplum da köylülerin yanında yer aldı. İşte bu tüm senaryoyu değiştiren şey oldu. Kentsel ve kırsal kesimde yaşayanların artık tek bir amacı vardı; özgürleşmek. Başta Fransa olmak üzere neredeyse tüm Avrupa'da halk ayaklanmaları başladı. Zaman gelip çatmıştı, ihtilal başladı...
Özgürlük başta olmak üzere eşitlik ve kardeşlik kavramları ile yola çıkan halk, tarih 1789'u gösterdiğinde amacına ulaştı. Adına Fransız Ihtilali denen toplumsal olaydan sonra sadece sanat değil, tüm dünya eskisi gibi olmayacaktı.
1789 Fransız Ihtilali ile başlayan toplumsal değişim ilk olarak düşünsel ve sanatsal hayatı etkiledi. Her ne kadar beklenen sınıfsal ekonomik değişiklik hedefine ulaşılamasa da sanatsal alanda Romantizmin ayak sesleri duyulmaya başlandı. ▶

ROMANTİZM, SANATIN VE EDEBİYATIN ÖZÜ, İŞLENİŞİ VE SUNULUŞU KONUSUNDA DA YENİ DÜŞÜNCELER GETİRDİ. GÜZELLİK ANLAYIŞININ ÇAĞA VE ÇEŞİTLİ UYGARLIKLARA GÖRE DEĞİŞTİĞİ DÜŞÜNCESİNDEN HAREKET EDEN ROMANTİZM, SANATÇININ AMACINA ULAŞMASINI ENGELLEYEN BÜTÜN SANAT KURALLARINA, KISITLAMALARA KARŞI ÇIKIYORDU.

MODERN SANATIN BAŞLANGICI; ROMANTİZM...

Fransız Devrimi'nin ardından herhangi bir özgürlük sağlandıysa buna sahip olan yegane sınıf sanatçılardı. Devrim ile birlikte sanatçılar özgür bir biçimde konularını seçmeye başladılar. Klasisizmde olduğu gibi bastırılmış konulardan sıyrılarak daha hümanist konulara yöneldiler. Daha önce dış dünyanın idealleştirilmiş görüntülerini oluşturmaya çalışan, bu nedenle de giderek becerikli işçiler olan sanatçılar, yeni anlayışta, şairler gibi imge yaratmaya başladılar.
Başta aklın olmak üzere, dinin ve felsefenin eleştirisiyle başlayan yeni düşünce biçimi, insan duyarlılığını merkeze alarak, her şeye yönelmeye başladı. Bu demek oluyor ki başını sanatçıların çektiği toplum, geleneksel olana, bastırılana daha doğrusu eski olana isyan bayrağını açtı.
Öncelikle edebiyat, tiyatro ve şiirde yaşanan bu değişiklikler kısa sürede plastik sanatlara, özellikle resim ve heykele sıçrayarak tarihsel devinimini tamamladı. Önceki dönemlerin, klasisizm ve neoklasisizmin resimlerinde görülen konular azalmaya, manzara resimleri önem kazanmaya başladı. Manzara resimlerinin yanında düşsel kompozisyonlar, günlük yaşamı anlatan sunuşlar, uzak ülkelerin yaşayış ve görüntüleri. Doğunun mistik görünümleri, günlük yaşantıyı eleştiren sahneler, ulus bilincini kışkırtan, yalnızlık, korku, aşk gibi ruhsal durumları işleyen resimler heykeller yapılmaya başlandı.
Böylece sanat kuralcı yapısından sıyrılarak insanı, hayatın kendisini merkez almaya başladı. Öncelik de sanatçıya, sanatçının kendisine geçti. William Blake'ın komposizyonları ile başlayan, Reynolds'un ve özellikle de Thomas Gainsborough'un resimleri ile Romantizm zirveye çıktı.Gainsborough, manzaralarında doğadan elde edilmiş görünümlerinden çok sanatçının ruhsal durumunu da yansıtan kompozisyonlar oluşturuyordu. Turner, Claude Lorain'e ulaşma çabasındaki çalışmaları, daha sonra çalıştığı deniz resimleriyle önemlidir. Romantizmi zirveye taşıyan isimlerden biri de John Constable'dı. Manzaralarıyla bu dönemin en önemli sanatçılarından biri olan Constable dışında Alman Caspar David Friedrich ve Ispanyol Goya ile Romantizm rüştünü ispat etmişti. ▶

ROMANTİZMDE SANATÇI DOĞRUDAN KENDİSİNE YÖNELMİŞTİR. DUYGULARI, İÇ DÜNYASI, KENDİ GÜCÜ ONUN TEK KAYNAĞIDIR. BU AKIMDA SANATÇININ BİREYSEL OLARAK KENDİNİ YORUMLAMASI, KİŞİLİĞİNİN DUYGUSAL YANINI EN İYİ BİÇİMDE ANLATABİLMESİ ONUN BAŞARISIDIR.

ROMANTİZMİN BİR AKIM HALİNİ ALIŞI 1820'LERE KADAR SÜRER. ROMANTİK RESSAMLAR İNSAN DOĞASINI DEĞİL, DIŞ DÜNYAYI OLABİLDİĞİNCE RENKLİ, GÖZ ALICI VE ABARTMALI BİÇİMDE BETİMLEMİŞLERDİR. ROMANTİK SANATÇILAR, YAPITLARINDA KENDİ KİŞİLİKLERİNİ GİZLEMEMİŞLERDİR.

ROMANTİZMİN GENEL ÖZELLİKLERİ

18. yüzyılın sonlarında ortaya çıkan ve asıl 19. yüzyılda etkisini gösteren Romantizmin, Klasisizme tepki olarak doğduğu ve Klasisizmin aksine duygu ve hayali ön plana çıkardığı söylenebilir. Romantizm, 18. yüzyılda Klasisizme tepki olarak Almanya'da doğmuştur. Fransız İhtilali'nin etkisiyle gelişim göstermiş ve 19. yüzyıldan sonra ise Fransa'da sistemli bir akım haline gelmiştir. Kısaca Romantizm akımının özellikleri sıralamak gerekirse bu sanat akımı Klasisizmin bütün estetik kurallarına ve biçimlerine karşı çıkmıştır. Romantizm, Ortaçağ efsanelerine, ulusal kaynaklara başvurulur yine tarihsel ve güncel olaylardan da yararlanır. Hayal ve duygu, akıl kadar gerekli ve önemlidir. Romantizmde "toplum için sanat" anlayışı benimsenmiştir. Sanatçı, yapıtında kişiliğini gizlemez; olayların akışına müdahale eder. Üslup son derece süslüdür. Romantizm akımını benimseyen sanatçılar kusursuz ve evrensel olanı değil, özel ve genel olanı konu olarak işlerler, eserlerinde olağanüstü olaylara yer verirler. Bu akımda hayal ve duyguya büyük önem verilmiştir. Aşk, ölüm, doğa konuları işlenmiştir. Konular din duygusuna dayanmaktadır. Kişilerin değil toplumun düzeltilmesi amaçlanmış, kişiler içinde bulundukları çevreyle birlikte değerlendirilmiştir. Klasisizmde ihmal edilen "doğa"ya önem verilmiştir. Doğa tasvirlerine geniş yer verilmiştir. Romantizmde Yunan ve Latin kaynaklı eserler yerine, milli hikaye ve efsaneler kaynak olarak alınmıştır. Sanatçı kendini eserlerinde gizlememiş, taraf tutmuş okura yol göstermiştir. Bilimin etkisi yer yer tarzda etkili olmuştur. İnsanlar arasındaki eşitsizliğin temel sebepleri incelenmiştir. Romantikler doğanın gizemli bir özü, organik bir biçimi olduğuna inanırlar ve ülkesel olana doğru evrimleştiğini iddia ederler. Romantikler bu öze akla değil, esin yoluyla ulaşacaklarına inanırlar. Dolaylı anlatım yolunu benimsemişlerdir. Klasik düşüncede sanatın tipik ve evrensel gerçeği yansıttığı, romantikteyse asal ve tanrısal gerçeği yansıttığı söylenir. Ulusalcılığın benimsendiği bir akımdır. Klasisizm sanata nesnel bakarken, Romantizm sanata öznel bakar. Klasisizmde inandırıcılık önemliyken, Romantizmde illüzyon yani yanılsama söz konusudur. Klasisizmde sanat akla sağduyuya yönelmekteyken Romantizmde sanat duygular bu duyguların verdiği coşkulara yönelmektedir. Romantizm, insan doğasına odaklanmamış, dış dünyayı olabildiğince renkli ve göz alıcı ve abartılı olarak sunmuştur. Buna rağmen konuların bazıları günlük hayattan alınmıştır. Romantizm, seçkin, örnek, mükemmel insanları değil, her kesimden İnsanı anlatır. Rönesans ve Manyerizm'in son evresinin Barok'a yol vermesi, Neo-Klasisizm'in Barok'a tepki olarak doğması gibi, romantik ressamların çoğu önceleri Neo-Klasik akımın takipçileriydi. Romantik resimde insan ve doğa farklı kavrandı. Akımın ressamları manzara resimlerine melankoli ve düşlerini de kattılar. İngiliz ressamlar Constable, Turner, Crome, Bonington ile Géricault romantizmin öncüleri olarak kabul edilirler. Neo-Klasik ressamlar Ingres ve Akademi tarafından üç kez reddedilen David'in talebeleri romantik akımın ilk ressamları oldular. David'in kendisi de ülkesinin ilk romantik kuşağında yer aldı: tablonun konusuna bağlı olarak, bazı tabloları Neo-Klasik, bazı tabloları Romantik tarzdadır.

ROMANTİZM TOP 10

19. YÜZYILIN ÖNEMLİ BİR BÖLÜMÜNE AĞIRLIĞINI KOYAN VE AVRUPA'YI ETKİSİ ALTINA ALAN, DUYGULARI VE ÖZELLİKLE SANATÇISININ İÇ DÜNYASINI ÖN PLANA ÇIKARAN ROMANTİZM AKIMININ ÖNDE GELEN İSİMLERİ, FRANSIZ İHTİLALİ SONRASI OLUŞAN SİYASİ VE TOPLUMSAL İKLİMİN ETKİLERİNİ ORTAYA KOYMUŞLARDIR. ROMANTİKLER, İNSANIN YARATMA ÖZGÜRLÜĞÜ ÖNÜNDEKİ HERŞEYE KARŞI DURMUŞLARDIR.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

El Lazarillo de Tormes – 1819

Powder Factory in the Sierra - 1814

Madrid Ayaklanmasında Kurşun – 1808

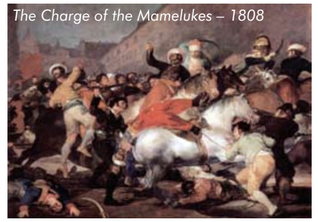

The Charge of the Mamelukes – 1808

AVRUPA RESMİNİN EN ÖZGÜN SANATÇILARINDAN VE MODERN RESMİN ÖNCÜLERİNDEN BİRİ OLARAK BİLİNEN FRANCISCO DE GOYA, ROMANTİZM DENİNCE AKLA İLK GELEN RESSAMDIR.

Gerçekçi ve yer yer ürkütücü üslubuyla

FRANCISCO GOYA

Kendinden önceki üstün resim geleneğinin mirasçısı olan Goya, modern anlatımların da habercisi olarak anılır. İspanya ve tüm Avrupa'nın çalkantılı bir dönemine tanıklık eden ressam, toplumsal olayları eleştirel bir bakış açısıyla yansıtır. Gerçekçi ve yer yer ürkütücü üslubuyla karanlığın en iyi anlatıcılarından biri olan Goya'nın gravür serileriyle çeşitli yağlıboyalarını buluşturan sergi, bir dönemin ruhuna tanıklık ederken ressamın sıradışı imgelemine de ışık tutuyor. Tezhipçi José Goya'yla Gracia Lucientes'in dördüncü oğlu olarak 30 Mart 1746'da Zaragoza'da doğan Francisco de Goya, en yakın arkadaşı Martin Zapater ile yollarını kesiştiren Escuelas Pias okuluna ardından, Aragon resminin temellerini öğrendiği ressam José Luzán'ın okuluna devam etti.

Goya 1775 yılında olasılıkla kayınbiraderi Francisco Bayeu'nun tavsiyesiyle, saray başressamı Antonio Rafael Mengs tarafından Madrid'e çağrıldı, aynı yıl Santa Bárbara Kraliyet Halı Fabrikası'nın desen ressamlığı işi kendisine verildi. 1786'da kraliyet ressamlığına getirilen Goya, IV. Carlos'un 1789'da tahta çıkmasından sonra saray ressamlığına atandı, 1799'da saray başressamı oldu. Görevleri arasında kral ve kraliçenin portrelerinin yapımı da vardı. Goya'nın ilk portrelerinde, hayranı olduğu Velázquez'in etkileri görülürken sonraları daha doğal, canlı ve kişisel bir anlatıma yönelmiştir. İdealize etmeden, yer yer yergici ve alaycı bir yaklaşımla ele aldığı bu portrelere figürlerin kişisel özellikleri yansımıştır.

Goya gravür çalışmalarına 1778'de bu alanda söz sahibi olan İtalyanlar'ın ve Velázquez'in eserlerini kopyalayarak başladı. 1799'da yayımladığı ilk dizisi Kapriçyolar'dır. 18. yüzyıl sonu İspanyol toplumunun, özellikle soyluların ve din adamlarının yergisi niteliğindeki bu serisinin ardından, 1810 yılında Başkomutan Palafox tarafından kuşatma sonrasında kentin durumunu yansıtan eserler üretmesi için gönderildiği Zaragoza'da ikinci serisi Savaşın Felaketleri'ni hazırlamaya başlamıştır.

Goya 70 yaşına geldiğinde mali sıkıntılarla karşı karşıyaydı, öte yandan 5 Mayıs 1814 tarihinde baskı sansürü uygulaması yeniden başlatılmış ve Engizisyon tekrar kurulmuştu. Bir gravür dizisi için en uygun konu, çocukluğundan itibaren çok meraklı olduğu boğa güreşleri gibi görünüyordu. İspanya'dan çok Avrupa'nın geri kalanında tanınan Boğa Güreşi serisi 1815-1816 yılında bu şekilde doğdu. Goya'nın 1815-1824 yılları arasında hazırladığı Zırvalar serisinde ise grotesk kişiler ve şeytanların anlaşılmaz formları hayali bir manzara oluşturur ve mantıktan tamamen kopuktur. Bu dizi ancak bir yüzyıl sonra ortaya çıkacak olan sürrealizmin habercisi niteliğindedir.

Combat of the Giaour and the Pasha - 1827

La Liberté guidant le peuple – 1830

Greece on the Ruins of Missolonghi – 1826

FRANSA'NIN BİLİNEN EN BÜYÜK ROMANTİK RESSAMLARINDAN BİRİ OLAN DELACROIX, "RÖNESANS'IN SON BÜYÜK RESSAMI VE MODERN DÖNEMİN İLK BÜYÜK RESSAMI" OLARAK TANINMAKTADIR.

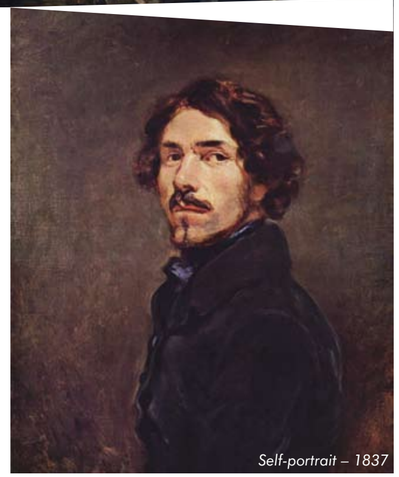
Self-portrait – 1837

Rönesansın son büyük ustası;

EUGENE DELACROIX

Fransız Devrimi sırasında, Paris'te kurulan barikatlardan biri… Ortada bir kadın, göğsü çıplak, elinde üç renkli Fransız bayrağını taşıyor. Yerde yaralılar… Arkada kalabalık halk. Kaldırım taşları sökülmüş. Devrimin en çarpıcı sahnesi. "Halka Yol Gösteren Özgürlük" adını verdiği tablosu ile Romantizmin en ünlü isimlerinden Delacroix, bu eserle Fransız Devrimi'nin ölümsüz simgesi oldu. Delacroix 28 Ekim 1830'da Paris'te kaleme aldığı yazısında bu ölümsüz eseri şu sözlerle anlatıyor; "Tıpkı avını kapmayı bekleyen bir hayvan gibi, ben de bir şeyler yazmak için bekliyorum. Bir şeyler yazmak ve yapmak için. Herkesin istediği, sıcak, özgür ve etkileyici bir şeyler. Yavaş yavaş yeni konular bulmaya başladım. Bunlardan biri de güncel bir konu: bir barikat. Vatanları için kendilerini feda etmiş cesur insanların barikatını çizmek istiyorum. Bu benim için bir onur meselesi oldu." Aslında Delacroix burada Romantizmin de kısa bir özetini veriyor. 1816'da P. Guerin'in atölyesine giren Delacroix, öğretmeni Guerin'den çok, P.P. Rubens ile Paolo Veronese'nin Louvre'daki tablolarıyla, Gericault, J. Constable'ın eserleriyle ilgilendi. "Dante ve Vergilius Cehennemde" ve "Sakız Adası Katliamı"isimli eserleriyle kısa sürede parladı. Birkaç yıl sonra Ingiltere'ye, Londra'ya giderek buradaki ressamları ve üsluplarını inceledi. Burada açtığı sergide yer verdiği "Sardanapal'ın Ölümü" isimli tablosu nedeniyle ağır eleştirilere maruz kalan Delacroix, birkaç yıl sessizliğe büründü. Dört yıl sonraki sergisinde ön plana çıkan "Halka Önderlik Eden Özgürlük" eseriyle bir anda popülerliğini arttırdı. Bu tablo, Delacroix'in en ünlü eseri haline geldi. Ertesi yıl, diplomatik görevle Fas'a giden Mornay kontuna eşlik etti. Ispanya ve Cezayir'i de görmek olanağını bulduğu bu gezi, üslubunda dönüm noktası oldu. Fransa'ya döndükten sonra yaptığı le Femmes d'Alger (Cezayirli Kadınlar), bu yolculuğun anılarını işlediği tabloların başında gelir. 1833'ten başlayarak Paris'te anıtsal duvar ve tavan resimlerini yaptı: Palais-Bourbon'un Kral Salonu ve Kütüphanesi (1833-1847), Palais du Luxembourg'un Kütüphanesi (1840-1847), Louvre'da Apollon Galerisi (1850-1851), Belediye Sarayı Barış Salonu (1852-1854). Bu eserlerinin konularını çoğunlukla ilkçağdan aldı. Devletten önemli siparişler almasına karşın Akademi üyeliğine ancak 1857Ð de seçildi. Daha izlenimcilik öncesinde rengin özellikle ışık olduğunu ve gölgelerin renkli yansımalardan oluştuğunu anlamıştı. Son dönem eserlerindeki renkçi tutumuyla Cezanne, Renoir, Gauguin ve Signac gibi ustaları etkiledi. Eseri ölüdoğa (natürmort), tarihsel ve dinsel kompozisyonlar, çıplaklar, portreler ve halk yaşamından betimlemelerden oluşur. Hiç salt manzara resmi yapmayan sanatçı, grafik dalında çok sayıda taşbaskısı eserler de verdi.

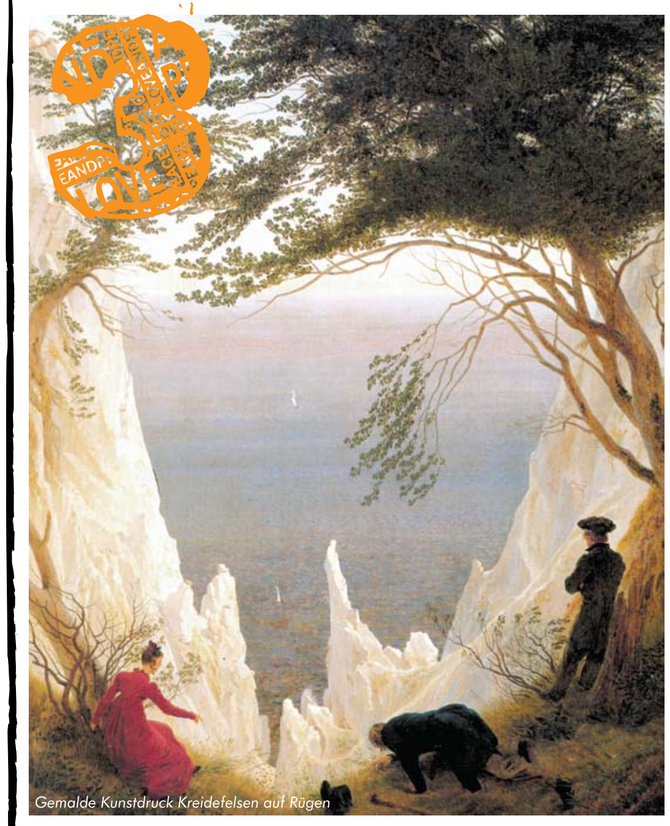
Gemalde Kunstdruck Kreidefelsen auf Rügen

Schiffe im Hafen am Abend

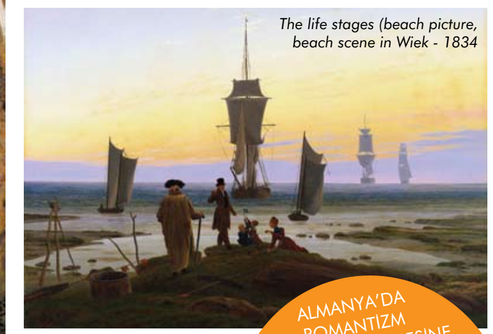
The life stages (beach picture, beach scene in Wiek - 1834

ALMANYA'DA ROMANTİZM AKIMININ GELİŞMESİNE KATKIDA BULUNAN EN ÖNEMLİ İSİM CASPAR DAVID FRIEDRICH'IN ALAMET-I FARİKASI "DENİZ KIYISINDAKİ KEŞİŞ" İSİMLİ ESERDİR. BU ESER ÜZERİNE BUGÜNE KADAR 10'U AŞKIN KİTAP YAYINLANMIŞTIR.

Alman Romantizminin cesur ismi;

CASPAR DAVID FRIEDRICH

Etkilerine bakıldığında Romantizm Fransa'dan önce Almanya'da kendini kabul ettirmişti. Bunda en büyük pay sahibi isimlerden biri Caspar David Friedrich'ti. Kalabalık bir aileye mensup olan Caspar'ın 9 kardeşi vardı. Şu bir gerçek ki 10 çocuktan altıncısı olan Caspar, ailenin tek dahi çocuğuydu. Çocukluğunda yaşadığı olaylar Caspar'ın hayatını derinden etkilemiştir, çocukluğundan itibaren bir tür borçluluk ve vicdani kırıklık duygusuyla yaşamıştır. Kayak yaparken kırılan buzun içine düşünce, onu kurtarmak için bir an bile tereddüt etmeyen kardeşi Johann Christopher suda boğularak ölmüştür. Ressam, 13 yaşındayken başına gelen bu olayın etkisinden kurtulamamıştır. Ondan sonra doğan üç kardeşi de çeşitli hastalıklardan ölen Caspar David, 16 yaşında resim dersi almaya başlamış. Tam Fransız İhtilali'nin Avrupa'yı sarstığı ilk yıllardan itibaren Napoleon savaşlarını yaşamış ve Alman Prensliklerinin ortaya çıkışını görmüş. Almanya'nın bu büyük, romantik ve naif ressamı, bir İsveç vatandaşıydı. Doğduğu Greifswald, 1815'e kadar İsveç toprağıydı ve Caspar David İsveçle gönül bağı da kurmuştu. Oğluna İsveç kralının adını verdi. Caspar David, siparişle resim yapan ressamların ardından yeni doğan bağımsız ressamların ilk kuşağındandır. Resimlerini sipariş üzerine değil, kendi istediği gibi yapıyordu ve galerilerde satıyordu. Resimlerinde gerçek ötesi mistik/metafizik bir doğa anlayışı kurmuş ve doğayı garip bir melankoli içinde tasvir etmiştir. Unutulmuş biri olarak sefalet içinde ölen Caspar David Friedrich, 20'inci Yüzyılda yeniden keşfedildi ve romantizmin sembol isimlerinden biri sayıldı."Resimde küçük bir insan figürü üç yatay renk kuşağıyla bölünmüş bir doğal manzaranın karşısında duruyor. Resmin kompozisyonu bütün gelenekleri yıkıyor. Resimde herhangi bir perspektif derinliği bulunmuyor. Resmin alt tarafında beyazımsı kum tepecikleri sola doğru geniş bir açıyla yükselen ince bir kıyı şeridi oluşturuyor. Kum tepeciklerinin en yüksek noktasında ise arkadan görülen siyah giysili küçük insan figürü resimdeki tek dikey figürü oluşturuyor. Resimde başka bir nesne görülmüyor; Friedrich'in adamın iki yanında yapmayı tasarladığı iki teknenin ise üstünü sonradan boyadığı biliniyor. Denizin kasvet veren karanlık kuşağı son derece düşük bir ufukla bitişiyor. Tuvalin altıda beşi bulutlu göğün dağınık yapısına ayrılmış. Bütün hatlar tablonun dışına doğru yönlendiği için sonsuzluk resmin gerçek konusu haline geliyor. Kendi küçüklüğünün farkında olan adam, bir elini çenesine dayamış halde evrenin heybeti üzerine tefekkür ediyor." Bu resmin 1810 yılında Prusya Kraliyet Prensi tarafından satın alınması şaşkınlık yarattı, çünkü resim başlangıçta şaşkınlıkla karşılanmıştı. Caspar David Friedrich'in önceki resimlerine hayran olan Marie von Kügelgen 1809'da gördüğü bu resmi şöyle betimlemişti:
"Gökyüzünün sonsuz genişliği ... buna karşılık ne bir rüzgâr, ne bir Ay, ne de bir fırtına var -gerçekte bir fırtına biraz teselli verici olurdu çünkü hiç değilse resmin bir yerlerinde hayat ve hareket görülebilirdi. Sonsuz denizde ne bir tekne, ne bir gemi, ne de bir deniz canavarı var. Ve kumların üzerinde tek bir sap ot bile yok, sadece birkaç martı havada uçuyor ve yalnızlığı daha da umarsız ve dehşet verici bir hale getiriyor."

INSANIN İÇİNE İŞLEYEN DRAMATİK MANZARA TABLOLARI İLE BİR DÖNEME DAMGA VURAN İNGİLİZ RESSAM WILLIAM TURNER, PEK ÇOK SANAT ELEŞTİRMENİ VE TARİHÇİSİNİN HEMFİKİR OLDUĞU ÜZERE ÇAĞININ ÇOK ÖTESİNDE BİR ISIMDI…

Fighting Temeraire – 1839

Der Park Petworth: Im Hintergrund die Kirche von Tillington – 1830

Battle of Trafalgar

Die Peterskirche von Süden her – 1819

İngiliz resminin ***dahi*** *çocuğu;*

WILLIAM TURNER

Joseph Mallord William Turner, bilinen adıyla J.M.W. Turner veya William Turner, İngiliz resim sanatının en çok takdir edilenidir. 1984'ten bu yana İngiltere'de sanatı ödüllendirmek için Turner Prize veriliyor. Romantizm akımının ustası Turner, Londra'da doğdu. Babası berberdi, oğlunu yüreklendirmek için resimlerini dükkanın camına asardı. 1786'da kız kardeşini, 1804'te ise kızlarının erken ölümünden akıl sağlığını yitiren annesini kaybetti. Kraliyet Sanat Akademisi'ne henüz 14 yaşındayken girdi. Suyuboya ve manzara resimlerine özel bir ilgisi vardı. 15 yaşındayken ilk suluboya resmi, 21 yaşındayken ise ilk yağlı boya resmi sergilendi. Turner, yangın, fırtına gibi doğal afetleri ve sis, güneşin doğuşu gibi hava olaylarını daha çok resimlerine konu etti. Pırıl pırıl bir günde manzara resmetmek yerine, görüş açısı daha dar durumları resmetmesi, onun gelecekte izlenimcilere de ilham vermesini sağladı.

Monet de Londra'ya sırf Turner'ın resimlerini görmek için gelmişti hatırlarsınız. Aslında o dönemde, kraliyet akademisinde bulunup da tarihi olayları veya saraylıları resmetmemesi beklenmedik bir seçim. Öğrencilik dönemi bittikten sonra akademi'de üye oldu, sonrasında profesörlükten en üst rütbe başkanlığa kadar hizmet verdi.

Sanata olan ilgiyi arttırmakta ilginç yöntemler kullandı, tamamlanmamış resimlerini akademiye önceden yolluyor, belirlenen günde canlı bir performansla izleyicilerin gözü önünde resimlerini boyayıp tamamlıyordu, bu ritüelleri bir efsane olmuştu. Turner hiç evlenmedi, ama dul bir kadınla birlikteliği vardı, kadının iki çocuğunu kendi çocukları yerine koyduğu söyleniyor. 76 yaşında metresinin evinde vefat ettiğinde, ağzından çıkan son cümle "Güneş tanrıdır." oldu.

Turner'ın özgür stili, suyu resmetmesi, renkli ışık saçan paleti, doğanın hızla değişen biçimlerini ve ton farklılıklarını verişi, Empresyonistleri de etkilemişti. Çalışmalarındaki ıssız yerler, tenhalık, geçmişten bir yapı, çayır, göl çevresi, sürekli değişen bulutlarıyla kompozisyonun yarısını kaplayan görkemli gökyüzü, ufukta belirsizleşen deniz, doğal afetler, yağmur, sis, göz kamaştıran parlaklığıyla kar, alacakaranlık, güneşin doğduğu ve batttığı saatler doğa karşısında insanın yazgısına dikkat çekerek her şeyin geçiciliğini tedirgin edici bir biçimde hatırlatır. Manzaralarında tanrının gücünün delili olan doğa olağanüstüdür, yücedir, vahşi bir ihtişama sahiptir. Herhangi bir işle meşgulken veya eğlenirken gösterdiği insanlar ise oldukça küçük figürlerdir.

The Hay Wain - 1821

Doğayı *kimse onun gördüğü gibi görmedi;*

JOHN CONSTABLE

BABASININ KARŞI ÇIKMASINA RAĞMEN RESSAM OLMAKTA ISRAR EDEN CONSTABLE, GELENEKSEL DÜŞÜNCEYİ ÖNÜNDEKİ EN BÜYÜK AYAK BAĞI OLARAK GÖRÜYORDU. ONU BAŞARIYA ULAŞTIRAN DÜŞÜNCENİN TEMELİNDE DE BU BAKIŞ AÇISI VARDI…

Constable, küçük yaşta resim yeteneğini öne çıkarmış ama ailesinin katı tutumu ile karşılaşmıştı. Yaşadığı kasabayı resmetmekten büyük zevk duyan Constable, ailesinin karşı çıkmasına rağmen ısrar ederek Londra'ya giderek resim eğitimi almıştı. Başlarda çağdaşı sanatçıların izinden gitmeye çalıştı ve resmi, dinsel konuları denese de başarılı olamayarak yeniden peyzaja döndü. Bu dönemde Rubens, Ruysdaei ve özellikle Claude Lorrain gibi ustaların yapıtlarını inceledi. Bu ustaların sanatçı üzerinde önemli etkileri oldu, ama Constable bu etkiyi çok kişisel bir tarzda yorumlayarak, havanın ve ışığın titreşimleri, rüzgâr, bulutlar ya da dalgaların köpüğü gibi devingen öğeleri tual üzerinde saptamak yeteneğiyle janr resminin yasalarını değiştirmeyi başardı. Sanatının doruğuna Salisbury peyzajları dizisiyle ulaştı ve bu dizinin en ünlü tablosu Piskoposun Konutundan Salisbury Katedrali'nin Görünüşü'dür. 1819 yılında Royal Academy'ye üye seçilmiş olmasına karşın İngiltere'den çok, Ot Arabası adlı tablosunun 1824 Salonu'nda başarıyla sergilendiği Fransa'da beğeniliyordu. İngiliz peyzaj resminin tarihinde en önemli rolü oynadı; Barbizon Okulu ve empresyonistler üzerinde belirleyici bir etkisi oldu. Constable\'in bu gün, National Gallery\'de bulunan Saman Arabası adlı tablosu (1821), 1824 Paris Yıllık sergisinde ressama büyük bir ün sağladı. Constable, yeşil renklerin, yapraklar üzerinde oynaşan yağmur yansımalarının eşsiz bir ustası sayılır. Titiz bir gerçeklikle coşkun bir romantizm kişiliğinde birleşir. Bu iki eğilim denkleştiği zaman ortaya ölmez eserler koyar. Psikoposluk Bahçesinden Salisbury Katedralinin Görünüşü (1823, Victoria and Albert Museum). Atlayan At (1825, Victoria and Albert Museum, Royal Acedemy). Buğday Tarlası (1826, National Gallery). Hadleigh Şatosu (1829). Bağlı bulunduğu İngiliz ekolünün öteki temsilcilerinden çok daha büyük bir ustalıkla ülkesinin ıslak kırlarını ve kurşuni göğünü canlandırmıştır. Louvre müzesinde Köşk ve Gökkuşağı (taslak) adlı iki eseri vardır.

The Lock – 1824

Saldıran Süvari – 1812

The Raft of the Medusa – 1818

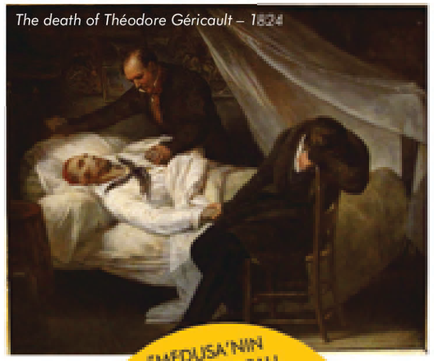
The death of Théodore Géricault – 1824

"MEDUSA'NIN SALI" (LE RADEAU DE LA MEDUSE) ISIMLI ESERIYLE SANAT TARIHININ AKIŞINI DEGIŞTIREN ISIMLERDEN BIRI OLAN FRANSIZ RESSAM THEODORE GERICAULT, SADECE BU ESERIYLE EDEBIYAT VE MÜZIK ESERLERINE ILHAM KAYNAGI OLDU.

Dönemin toplumu ***en çok etkileyen*** *ressamı;*

THEODORE GERICAULT

İnsan bedenini tuvale aktaran en başarılı isimlerden biri olan Gericault, her ne kadar Romantizmin öncülerinden biri olsa da eğitim aldığı hocaları koyu birer klasisti. Gericault, Carle Vernet'den Ingiliz tarzı spor çizimi, Pierre-Narcisse Guérin'den klasik figüratif kompozisyon dersleri aldı. Katı bir klasikçi olan Guerin öğrencisinin atılgan mizacını onaylamıyordu ama yetenekli olduğunu kabul ediyordu. Guerin'in kendisini özgür bırakmamasından dolayı belli bir süre sonra ünlü ressamın atölyesinden ayrılan Gericault, 1810 ile 1815 yılları arasında altı sene boyunca Louvre'da Peter Paul Rubens, Titian, Diego Velázquez ve Rembrandt'ın resimlerinin kopyalarını yaptı. Bu dönemde kendisini geliştiren ve yetiştiren Gericault, genç yaşına rağmen ünlü ressamlarla kıyaslanır oldu. Louvre macerasından sonra atları ve süvarileri resmetmeye başlayan başarılı ressam, açtığı bir sergiden olumsuz eleştiriler alınca yeni bir arayışa girerek birkaç yıl boyunca figüratif kompozisyona yöneldi ve dram ağırlıklı resimler çizdi. Aşk hayatında esen soğuk rüzgarlar nedeniyle bir dönem Italya gezisine çıktı ve bu gezisi esnasında Michelangelo'dan büyük oranda etkilendi. Bu yüzden anıtsal büyüklükte epik ve soyut kompozisyonlara girişti ama bu denemesini tamamlamadan Fransa'ya geri döndü. Pek çok sanat eleştirmenine göre zamanının çok ötesinde bir kompozisyona girişen Gericault'un geri dönmesi sanat tarihi açısından bir hayalkırıklığıydı. Resim sanatı bu kompozisyonlardan sonra çok başka bir yola girebilirdi... Başarılı ressam Italya macerasından sonra döndüğü Fransa'da "Medusa'nın Salı" isimli en ünlü eserini meydana getirdi. Géricault, ünlü eseri yirmi yedi yaşındayken tamamladı. Tabloda, 1816 yılında Moritanya açıklarındaki Arguin Kayalıkları'na çarpan Fransız fırkateyni Meduse'ün çaresiz yolcuları, bir salın üzerinde betimlenmektedir. Resim, bir kazazedenin hatırlayıp anlattığı bir anı gösteriyordu: Kurtulmalarından önce, ufukta bir gemi görmüşler (resmin sağ üst tarafında) ve ona işaret göndermeye çalışmışlardı. Ancak gemi gözden kaybolmuştu ve kazazedenin sözleriyle saldıkıler "çılgınca bir mutluluktan derin bir ümitsizlik ve kedere düşmüşlerdi". Argus isimli bu gemi iki saat sonra geri dönmüş ve hayatta kalanları kurtarmıştı. Tablo, 1819'da Paris Salonu'nda ilk sergilendiğinde tartışmalı yorumlara sebep oldu. Tabloyu tutkuyla övenler kadar kınayanlar da mevcuttu. politik bir mesajı - geminin batmasına sebep olan kaptan deneyimsizdi ancak politik açıdan kuvvetli bir Bonapart karşıtıydı - da bulunan resim, romantik resmin canlanmasını ve neoklasizm stilinden kopuşun başlamasını sağlamasıyla da sanatsal açıdan başarılıydı. Tarihi resim türünün epik ölçülerinde yapılan resim aynı zamanda Fransa'da güncel bir haberi konu alan ilk tabloydu.

Akbank Sanat>Çocuk Tiyatrosu

POLKA THEATRE iş birliği ile

İÇERİSİ DIŞARISI

Eğlenceli, komik ve sürprizlerle dolu "İçerisi Dışarısı" mükemmel bir çocuk oyunu! Geçtiğimiz yıl 40. yılını Türkiye turnesi ile kutlayan Akbank Çocuk Tiyatrosu, yeni oyununda uluslararası bir iş birliğine imza atıyor.
Akbank Çocuk Tiyatrosu ve 1979 yılında Londra'da kurulan Polka Tiyatrosu'nun iş birliği ile İstanbul'da sahnelenmeye başlanan "İçerisi Dışarısı" isimli oyun, İngiltere'de çocuklar ve aileleriyle yapılmış olan ortak atölye çalışmaları sonucunda oluşturuldu.

Yönetmen : Jonathan Lloyd
Çevirmen : Seçil Honeywill
Oyuncular : Kubilay Çamlıdağ, İpek Türktan Kaynak
Sahne Tasarımı : Albert Potrony
Işık Tasarımı : Chris Randall
Yardımcı Yönetmen : Lerzan Pamir
Süpervizör : Mehmet Ergen
Yürütücü Yapımcı : Hakan Silahsızoğlu

20. yıl AKBANK SANAT BEYOĞLU

07-14-21-28 Aralık Cumartesi Saat: 11.30

YETİŞKİN 6 TL ÇOCUK 3 TL BİLETLİ

BİLET SATIŞ NOKTALARI
> www.biletix.com Çağrı Merkezi
> 0216 556 98 00
biletix

> Akbank Sanat İstiklal Cad. No. 8 Beyoğlu 34435 İstanbul

> **Bilgi için** 0212 252 35 00 / 01
> www.akbanksanat.com

Etkinliklerin gerçekleştirileceği salonlara girebilmek için davetiye veya biletlerin önceden alınmış olması gerekmektedir.

Eind of Village (aanvang van einde van end)
Rouen – 1825

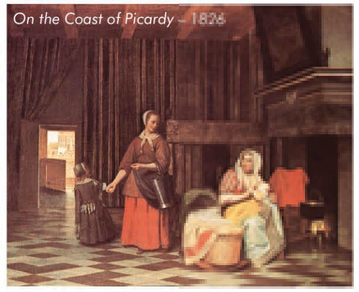

On the Coast of Picardy – 1826

İNGİLİZ RESSAM BUNINGTON, ÇOK GENÇ YAŞTA, HENÜZ 27 YAŞINDA VEFAT ETMESİNE RAĞMEN ROMANTİZMİN EN ÜNLÜ İSİMLERİ ARASINDA GÖSTERİLMEKTEDİR VE BU KISA SÜREDE EN ÜRETKEN RESSAM OLARAK DİKKAT ÇEKMEKTEDİR.

Romantizmin en çok ürün veren ressamı;

RICHARD PARKES BONINGTON

İngiliz ressam Bonington'un resim dünyasına hediye ettiği en önemli şey, geliştirdiği tekniktir. Geliştirdiği teknik ile Bonington yaşadığı dönem yani 19. yüzyıl manzara resmini derinden etkilemiş, değiştirmiştir.
Bonington'ın hayatını değiştiren ilk gelişme suluboya resimler yapan Louis Francia ile tanışması oldu. Ailesi ile birlikte göç ettiği Calais'te Louis Francia ile tanışan başarılı ressamın bu sayede resme olan ilgisi arttı.
Ardından çok doğru bir şey yaparak Paris'e gitti. Burada Baron Gros ile tanışarak atölyesine dahil oldu. Bu süreç, Bonington'ın resmini güçlendirmesine sebep oldu. Bu atölyede resim sanatına damga vuran bir diğer isimle, Delacroix ile tanıştı ve arkadaş oldu. İkisi o kadar iyi arkadaştı ki Delacroix onun ısrarıyla İtalya gezine çıktı burada önemli tecrübeler elde etti.
Bonington kariyerinin ilk yıllarında suluboya geleneğine sadık kaldı. İlk resimleri incelendiğinde işlek fırçası ve canlı renkleri buna en büyük örnektir. Bu dönemde manzara resmine büyük katkılar yaptı. Öncelikle ışığın betimlemesine verdiği önem başta olmak üzere resimde kullandığı öğelerin konudan bağımsız olarak ele alınması ve ince işçiliği çağdaşı olan manzara ressamlarını etkiledi.
Suluboya geleneğinden 1824 yılında tamamen sıyrılan Bonington, yağlıboya çalışmalar meydana getirmeye başladı. Bu dönem resimleri incelendiğinde Bonington'ın özellikle iki isimden etkilendiği görülür; Delacroix ve Constable. Aslında başarılı ressamın meydana çıkardığı bu eserler empresyonizmin ayak sesleriydi.
Bonington nasıl ki çağdaşı sanatçıları etkilediyse, aynı oranda çağdaşı sanatçılardan da etkilendi. Örneğin çağdaşı pek çok sanatçı gibi Walter Scott'a duyduğu derin hayranlık, onun kitaplarında kullandığı öğelerinde kendi resimlerinde kullanmasına sebep oldu.
Bonington, arkadaşı Delacroix ile çıktığı İtalya gezisinin hemen ardından, 1826 yılında, henüz 27 yaşında Londra'da vefat etti. İtalya gezisinde meydana getirdiği eserler ise kuşkusuz sanatının doruk noktasıydı. Özellikle manzara resmine getirdiği canlılık, yenilik ve kurallara uymayan betimleme anlayışı ile kendisinden sonraki Corot ve Turnet gibi isimleri derinden etkilemeyi başardı.

Francois I and Marguerite of Navarre

The Nightmare – 1781

Resimleri kadar yazılarıyla da **Romantizme** *damga vurdu;*

HENRY FUSELI *(Johann Heinrich Füssli)*

İSMİNİ DEGİŞTİRMESİ VE KABUS GOREBİLMEK İÇİN YATMADAN ÖNCE YEDİGİ ÇIG ETLER NEDENİYLE ZAMAN ZAMAN SANATIN MAGAZIN KISMINA MALZEME OLSA DA HENRY FUSELİ, ROMANTİZMİN ONCÜLERİNDEN BİRİDİR.

Henry Fuseli için kuşkusuz söylenebilecek ilk şey resme çok geç yaşta başlaması olacaktır. Sanat eleştirmeni ve şair olan Fuseli, ancak 1768'de yoğun olarak resim ile ilgilenmeye başladı. Kaldı ki kendisinin 1741 doğumlu olduğu düşünülürse resim dünyası için bu çok geç kalınmış bir hamleydi. Değiştirdiği adı yüzünden pek çok kişi tarafından İngiliz olarak algılansa da Fuseli, 1741 yılında İsviçre'de doğdu. Sanat eleştirmeni olan babası sayesinde Fuseli'nin sanat ile tanışması çok erken yaşlarda oldu ama bu dönemde resme yönelmek yerine sanat tarihi ve edebiyata merak saldı. Tarihçi ve eleştirmen J. J. Bormer'in etkisinde kalarak tanrı bilim ve estetik öğrenimi gören Henry Fuseli, 1761'de rahip olduysa da, hiç rahiplik yapmadı. Henüz 23 yaşındayken yaşadığı topraklardaki siyasi hayata karşı tepkisiz kalamayıp siyasal bir hiciv kaleme alınca genç Fuseli'nin tüm hayatı değişti. Aldığı tepkiler nedeniyle doğduğu toprakları terk ederek Berlin'e kaçtı. Berlin macerası Fuseli'nin sanata bakış açısını değiştirmesi ve geliştirmesi yönünden etkili oldu. Burada ileride kendisini etkileyecek çok sayıda sanatçı ile tanışma ve arkadaşlık kurma fırsatı buldu. Bu dönemde resme olan ilgisi artmaya başladı. Özellikle edebi eserlerden ilham alarak resimler yapmaya başladı. Sheakespear eserlerine olan hayranlığı yüzünden en çok Kral Lear ve Macbeth merkezli resimler yapmaya başladı. Yaptığı resimler kısa sürede İngiliz Büyükelçisi'nin dikkatini çekti. Büyükelçi'nin ısrarlı Londra davetini geri çevirmeyip İngiltere'ye gitti. Fuseli'nin Johann Heinrich Füssli olan ismini İngilizlerin zor telaffuz etmesi nedeniyle Henry Fuseli olarak değiştirmesi de bu döneme denk gelir. Londra'da tanıştığı sanatçıların yönlendirmesi üzerine tamamen resme odaklanamaya karar veren Fuseli, Roma'ya gitmeye karar verdi. Özellikle Michelangelo'dan etkilendi. Uzun yıllar Roma'da resim çalıştı ve kendisini sanat camiasına kabul ettirdi. Fuseli, Roma'nın ardından önce İsviçre'ye ardından da Londra'ya geri döndü. Shakespeare'den, incilden ve Germen efsanesi Nibelungen'den esinlenerek çeşitli yazılar yazdı. Sir Jos- hua Reynolds'un atölyesinde resim çalıştı. 1790Đda Kraliyet Akademisi üyesi, 1799Đda da profesör oldu. Etty (1787-1849), B. J. Haydon (1786-1846), E. H. Landseer (1802-1873) ve Constable gibi ressamlara öğretmenlik yaptı. Yapıtlarıyla çeşitli sanatçıları etkiledi. Fuseli, gerek yazılarında seçtiği aşırı duygusal konularla, gerek resimlerinde yer verdiği hayaletler, grotesk yaratıklar ve karalbasanlarla, o günlerde yeni yeni ortaya çıkan Romantizmin gelişimini etkilemişti. Geleneksel kurallara uygun biçimsel kompozisyonları ve büyük boyutlu tabloları 18. yüzyılın Yeni Klasikçi (Neo Klasik) anlayışını çağrıştırır.

Mutfak sanatı ilk yemek ile başlar, Mutfak Kültürü ise ondan da önce.

Yeni Vario 400 Serisi Ocaklar.

Her iddialı mutfağın, mutfak araçları, malzemeleri ve teknikleri açısından titiz talepleri vardır. Gaggenau mutfaktaki tüm sorunları çözmek için geliştirdiği cihazlarla birlikte en başından beri bu talepleri en iyi şekilde karşılıyor. Sağlam paslanmaz çelikten imal edilen tüm cihazlar, istenirse tezgah üzerinde kalın çerçevesi görünecek şekilde ya da tezgaha tamamen gömülerek hemyüzey olarak tasarım imkanı sunuyor. Vario 400 serisinden seçtiğiniz her kombinasyon ile uzun zamandır beklediğiniz ve yıllarca devam edecek fevkalade özgürlüğü yaşarsınız.

Farkı yaşamak için Gaggenau.

www.gaggenau.com veya 444 55 33 nolu çağrı merkezimizden bilgi edinebilirsiniz.

GAGGENAU

Wir drei - 1805

Ruhe auf der Flucht – 1806

Kısa ömürlü dahi;
OTTO RUNGE

1777 yılında dünyaya gelen Otto Runge, 1810 yılında hayatını kaybettiğinde sadece 33 yaşındaydı. Çok genç yaşta hayatını kaybetmesine rağmen Runge, kısa sürede meydana getirdiği eserler ile Romantizmin en ünlü isimleri arasında kabul edilmektedir.
Runge 11 çocuklu ailenin 9'uncu çocuğu olarak Prusya'da dünyaya geldi. Belki de dönemin en karışık toprakları olan Prusya'nın siyasal ve ekonomik durumu hastalıklı ve cılız bir bünyeye sahip olan Runge'i olumsuz etkiledi. Zayıf bünyesi yüzünden okula gitmekte zorlanıyor, devamsızlıkları can sıkıcı oluyordu. Evde uzun saatler geçirmek zorunda olduğu için genellikle annesinin yönlendirmesi ile el işlerine yöneliyordu. Belki de el işlerindeki bu becerikliliği ileride resme yönelmesine neden olacaktı.
Gençlik dönemi boyunca çeşitli işlerde çalışan Runge'nin tam resme odaklanması 1779 yılında Kopenhag Akademisi'ne kabul edilmesiyle başladı. Çok sevdiği abisi Daniel, akademide okuması için Runge'nin tüm masraflarını karşılamayı kabul etti.
Runge'nin hayatındaki bir diğer önemli dönüm noktası ise Dresden'e taşınması oldu. Burada eşi Pauline Bassenge ile tanışmasının yanından Romantizmin diğer ünlü isimleri ilde de bir araya gelme şansı yakaladı. Romantizm akımının ünlü isimleri Caspar David Friedrich ve Ludwig Tieck ile tanışarak arkadaş oldu. Arkadaşlarının da etkisiyle Romantizm akımına mensup eserler vermeye başladı.
1803 yılında Weimar ziyaretinde Goethe ile tanıştı. İkili kısa sürede çok iyi dost oldular ve çeşitli ortak çalışmalar meydana getirdiler.
1804 yılında evlendi ve Hamburg'da yaşamaya başladı. Şanssızlık ki Hamburg üç yıl boyunca Napolyon tarafından kuşatma altında kaldı. Bu süre boyunca Runge başarılı çalışmalara imza attı. Goethe ile olan işbirliğini arttırdı. Abisinin yardımı ile kurduğu şirket sayesinde teknik anlamda da çeşitli çalışmalar yapmaya başladı. Bu çalışmaların merkezinde renkler vardı.
Bu süre zarfında sadece resim alanında değil edebiyat alanında da eserler vermeye başladı. Folklorik yazarlar Grimm Kardeşler'in eserlerini yeniden kaleme alarak yayınladı.
1809 yılında bir talihsizlik sonucu tüberküloza yakalandı. Zaten zayıf bir bünyeye sahip olan Runge, bu hastalık nedeniyle kısa sürede yatağa düştü. Üç çocuk babasıydı, eşi dördüncü çocuklarına hamileydi. Runge'nin durumu her geçen kötüleşiyordu. 2 Aralık 1810'da vefat etti. İlginçtir ki son çocuğunu hiç görememiş, eşi Runge'nin ölümünden sonra dördüncü çocuklarını dünyaya getirmişti.
Runge renkler ile çok ilgiliydi. Sadece üç rengin var olduğunda ısrar ediyordu; sarı, kırmızı ve mavi. Amacı bu üç rengi karıştırarak siyah ve beyaz ile birlikte tamamen farklı bir dünya kurmaktı. Uzun süre bir renk küresi üzerinde çalıştı. Temelde bu üç rengin karışımı ile değişik tonlarda farklı renkler elde etti. Bu kürenin 1900 yılında patenti alındı ve ressamlar bu renk küresini kullanarak boya siparişi vermeye başladılar.

SADECE 33 YILLIK HAYATINA ONLARCA ÖLÜMSÜZ ESER SIĞDIRMAYI BAŞARAN ALMAN RESSAM PHILIPP OTTO RUNGE, RESİM KARİYERİNE OLDUKÇA GEÇ BİR BAŞLANGIÇ YAPSA DA KISA SÜREDE ALMAN ROMANTİK RESSAMLAR ARASINDAN SIYRILMAYI BAŞARDI.

The little Perthes - 1805

Portrait of Friedrich August von Klinkowstrom

Farkı yaşamak için Gaggenau.

Aslında kahve uyanık kalmanızı sağlar ama biz sizi, hazırladığı nefis kahveler ile tatlı hayallere sürükleyecek yeni bir kahve makinesi ile tanıştırmak istiyoruz. Çünkü, Gaggenau tam otomatik espresso makinesi CM 450 ile kahve keyfi bambaşka. Her fincanda, her yudumda yeni keşifler arıyorsanız, Gaggenau CM 450 tam otomatik espresso makinesi bu arzunuz için gerçek bir ustadır. Sadece bir düğmeye basarak, size özel lezzetin keyfine varabilirsiniz. Gaggenau CM 450, kahvenin ölçüsünü, sıcaklığını ve sertliğini her damak zevkine özel olarak hazırlar, size, rüyalarınızdakinden bile zengin aromaya ve lezzete sahip bir fincan kahve olarak sunar.

www.gaggenau.com veya 444 55 33 nolu çağrı merkezimizden bilgi edinebilirsiniz.

GAGGENAU

Bathing nymphs – 1831

Siyasi hicvin *üstadı İtalyan;*

FRANCESCO HAYEZ

BELKI DE OLDUKÇA FAKIR BIR AILEDEN GELMESINDEN DOLAYI KARIYERI BOYUNCA ESERLERINDE SIYASI ELEŞTIRILER YAPAN ITALYAN RESSAM HAYEZ, DETAYLI PORTRELERIYLE DÖNEMININ EN ÖNEMLI SANATÇILARINDAN BIRIYDI.

1791'de Venedik'te dünyaya gelen ve oldukça fakir bir ailede büyüyen Hayez, 19'uncu yüzyıldaki Romantizm döneminin en önemli sanatçılarından biriydi. Francisco, beş kardeşin en küçüğüydü. Ailesi geçim zorluğu çektiği için teyzesi, Hayez'i yetiştirmek için yanına aldı. Ne de olsa zengin sanat koleksiyoneri Giovanni Binasco ile evlenmişti. Hayez'in hayatının dönüm noktası belki de incelikli bir sanat anlayışı olan Binasco ile tanışmasıydı... Küçük yaştan itibaren resme merak salan Hayez'e en büyük desteği amcası verdi. Hatta amcası ona eski eserleri nasıl restore edebileceğini öğretti. Bir süre İtalya'nın en ünlü isimlerinden restorasyon eğitimi aldı ve pek çok eski eseri sanat dünyasına kazandırdı.

Bu tecrübenin ardından resim eğitimi almaya karar verdi. Yeteneğini bu yönde geliştirmek istiyordu. Hedefi Güzel Sanatlar Akademisi'ne girebilmekti. İlk denemesinde Akademiye kabul edildi. Burada üç yıl boyunca dönemin değerli isimlerinden biri olan Teodoro Matteini'den dersler aldı. Öğrenci olmasına rağmen kısa sürede parlamayı başardı. Son derece atak ve cesur bir öğrenciydi. Çok çalışmasının mükafatını kısa sürede aldı, 1809'da Venedik Akademisi'nin yarışmasını kazanarak Roma'daki Accademia di San Lucia'da bir yıl eğitim hakkı kazandı. Uzun süre Roma'da çalışmalarını sürdürdü. Bu dönemde yaptığı siyasal hiciv odaklı çalışmalar dikkat çekmeye, adı sanat dünyasında anılır olmaya başladı. Ama kariyerindeki asıl sıçrama Roma'da değil, Roma'dan sonra taşındığı Napoli'de oldu. Hayez, 1814'e kadar Roma'da kaldı ve buradan Napoli'ye taşındı. Burada Joachim Murat ile birlikte çalıştı. Bu dönemde çok başarılı eserler yarattı. Kendini İtalyan sanat dünyasına kabul ettirdi. Hayez'in ilginç özellikleri vardı. Sık sık eserlerine imza atmaz, bu da büyük tartışmalara ve karışıklıklara neden olurdu. Hatta pek çok kez yaptığı bir eseri iki üç kez daha çok küçük değişiklerle yeniden yaparak tartışmaları alevlendirdi. Kariyerinin başında İngres ve Nazarene'den ilham alan Hayez, Klasisizmi benimsese de daha sonra meydana getirdiği eserlerle Romantik akımın en önemli isimlerinden biri haline geldi. 1850'de Brera Akademi'sinin başına atanan sanatçının en beğenilen tabloları; Scaglieri Mahkumu Petro Rosso (1820), Sicilyalı Akşam Duaları (1822), Kudüs Tapınağı'nın Yıkılışı (1867), Marin Faliero Portresi (1867), Harem Penceresinde Çiçek Vazosu (1881) ve Öpücük (1859) isimli eserleriydi.

The Kiss - 1859

PROF.DR. SEMRA DAŞCI

FRANSIZ RESMİNDE ROMANTİZM

Ege Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi
Sanat Tarihi Bölümü

ADINI ORTAÇAĞ ROMANCE'LARINDAN ALAN ROMANTİZM, RESİM SANATINDA ORTAYA KOYDUĞU ETKİNLİĞİ EDEBİYAT, MÜZİK VE FELSEFE ALANLARINDA DA SERGİLEMİŞ GÜÇLÜ BİR AKIMDIR. 19. YÜZYILIN ÖNEMLİ BİR BÖLÜMÜNDE TÜM AVRUPA'YI ETKİSİ ALTINA ALAN ROMANTİZM, ÜLKELERE VE SANAT TÜRLERİNE GÖRE ÇEŞİTLİLİK GÖSTERSE DE ÖZÜNDE TAŞIDIĞI HEYECAN, DUYGUSALLIK, HAYAL GÜCÜ, KİŞİSELLİK, YALNIZLIK VE ÖLÜM DUYGULARI AYNI KALMIŞTIR.

Hugo, Rousseau, Goethe, Dumas, Chopin ve Paganini, tıpkı Delacroix, Friedrich, Turner, Goya ve Füssli gibi bu dönemle özdeşleşen isimler arasında yer alır. Romantizm, kendisinden önce gelen Neoklasisizm'in vurgu yaptığı sağduyu ve aklın yerine duygu ve hayal gücünü, Eski Yunan ve Latin edebiyatının yerine Ortaçağ efsaneleri ile çağdaş edebiyatı, çizginin yerine rengi öne çıkarmış, sanatçıların kendilerini daha rahat ortaya koyabildikleri lirik ve coşkulu bir dünya yaratmıştır.

Her coğrafyada farklı yorumlarla zenginleşen Romantik hareketin Fransa'daki öncüsü, figür resmindeki ustalığı ve gözlem gücü ile dikkati çeken Théodore Géricault'dur (1791-1824). Pierre Guérin'in atölyesinden yetişen Géricault, resimlerinde ışık-gölge karşıtlığına dayanan etkileyici anlatımlar yaratmıştır. Ressamın, 1820'li yıllarda yapmış olduğu akıl hastalarını konu alan portre dizisi, psikolojik ifade gücü yönünden son derece dikkat çekicidir. Yapmış olduğu bu 'psikolojik portreler', Géricault'yu gerek resim tarihi içinde, gerekse Romantizm'in içsel yolculuğu içinde ayrı bir yere taşımıştır (Resim 1). Arkadaşı Étienne-Jean Georget'nin isteği üzerine yaptığı düşünülen bu portrelerde Géricault, ruhsal rahatsızlıkların fiziksel etkilerini yansıtmaya çalışmış, koyu bir fon önüne yerleştirdiği modellerini, beyaz bir yaka veya başlıkla belirginleştirirken, serbest ancak güçlü fırça darbeleri ile biçimlendirmiş ve etkileyici bir gerçeklik duygusu yaratmıştır.

Fransız resminin önemli ustalarından bir diğeri de Géricault gibi Guérin'in atölyesinden yetişen Eugène Delacroix'dır (1798-1863). Pierre Guérin'in atölyesinde aldığı eğitimi İngiliz manzara ressamlarından aldığı etki ile birleştiren Delacroix'nın resimleri, 1832 yılında gerçekleştirdiği Fas ve Cezayir gezilerinin de katkısı ile egzotik bir görsel şölene dönüşmüştür. 1824 Paris Salonu'nda sergilen ve sanat çevrelerinde geniş yankılar uyandıran Sakız Adası Katliamı (1824, Musée du Louvre, Paris) (Resim 2) adlı tablosu, çizgi ve renk konusunda yeni tartışmaların başlamasına neden olmuştur. Ressam bu sahnede şiddet, yenilgi ve çaresizliği dramatik bir biçimde ortaya koymuştur. 1822'de Sakız Adası'nda çıkan Yunan ayaklanmasının Osmanlılar tarafından bastırılması olayını taraflı bir bakış açısıyla yansıtan resim, siyasal bir tavır alış olarak değerlendirilmesinin dışında, bir Romantizm bildirisi olarak da kabul edilmektedir. Ön düzlemde yarı çıplak bedenleri ile ölü ve yaralı

insanların oluşturduğu sessiz yığın, şahlanmış atının üzerinde kılıcını çekmekte olan sert ifadeli Osmanlı askeri ile karşıtlık oluşturmaktadır. Kompozisyonun sağ alt köşesindeki anne ve çocuk figürü ise yarattığı dramatik etki ile dikkati çekerken, sahnenin seyirci üzerinde yarattığı etkiyi de güçlendirmektedir.

Halka Yol Gösteren Özgürlük (1830, Musée du Louvre, Paris) (Resim 3) adlı ünlü tablosunda ise Delacroix, Romantizm'in ruhunda var olan özgürlük ve vatanseverlik duygularını sembolik bir dille öne çıkarır. 1830 yılında X. Charles'ın devrilmesine yol açan ayaklanmanın anısına yapılmış olan resimde, özgürlüğü simgeleyen kadın figürü, başında Frigya bonesi, bir elinde Fransa bayrağı, diğer elinde tüfekle ilerlemekte, arkasından gelen ve farklı sosyal sınıflardan insanları temsil eden devrimcilere önderlik etmektedir.

Aldığı Neoklasisist eğitime rağmen Fransız Romantizmi içinde önemli bir yere sahip olan Théodore Chasseriau (1819-1856); tarihsel ve dinsel konuların yanısıra, Kuzey Afrika gezisinin verdiği etki ile Delacroix gibi Oryantalist sahnelere de yönelmiştir. Cezayir gezisi ile tanıştığı Akdeniz'in parlak ışığı ve güçlü renkleri, sanatçının konuları dışında paletini de etkilemiş olmalıdır ki, bundan sonraki resimlerinde sıcak renklerin ağırlık kazandığı görülür (Resim 4).

19. yüzyılda yaygınlaşan Oryantalizm, Batılının, kendisinden farklı olana duyduğu ilgi ve çeşitli siyasal gelişmelerin de etkisiyle yaygınlaşmış, özellikle de Romantik akım içinde daha fazla yerleşme olanağı bulmuştur. Chasseriau gibi, Doğu kültür ve sanatına, yaşam biçimine duyulan ilgi sonucunda bu egzotik yerlere seyahat eden ressam sayısında bir hayli artış yaşanmış, özellikle de Fransız sanatçılar bu anlamda diğer ülkelere göre daha önde yer almışlardır. Onlar da diğer Oryantalist ressamlar gibi yöresel giyim-kuşam ve yaşam biçimi gibi konuların dışında ağırlıklı olarak harem, hamam, odalık gibi gizemli ve bir o kadar da çekici buldukları konulara yönelmişlerdir.

Romantizm, Avrupa geneline bakıldığında doğaya yüklediği anlam ile de farklılık yaratmış bir akımdır. Figürlü kompozisyonların ağırlıklı olagelldiği resim tarihinde Romantik dönem, manzaranın fon olmaktan kurtulduğu ve figürlü kompozisyonlarla yarıştığı bir dönem olmuştur. Bir bestecinin notalarında yarattığı hüznü ve coşkuyu, bir yazarın satırlarında ya da bir ressamın tuvalinde yakalamanın güç olmadığı Romantik akımda ressamlar, kendi hayallerini, korkularını, yalnızlıklarını figürlerinin gözlerine aktarmakla yetinmemiş, ruhlarında kopan fırtınaları, kimi zaman kabaran bir denizle tabiat üzerinden dışavurma yoluna gitmişlerdir. Bu durum, Romantik dönemde manzara resminin her zamankinden daha önemli, daha ağırlıklı ve anlatımcı olmasını beraberinde getirmiş ve tabiatı, salt tabiat olmaktan öteye götürmüştür.

BEDRİ KARAYAĞMURLAR

ROMANTİZME HAYAT VERENLER...

ROMANTİZM, 1790'DAN YAKLAŞIK 1850'YE KADAR AVRUPA'DA EDEBİYAT, MÜZİK VE FELSEFENİN GÖRÜNÜMÜNÜ KÖKLÜ BİR ŞEKİLDE DEĞİŞTİRMİŞ VE ARDINDAN RESME SIÇRAYARAK BU SANAT DALININ TAMAMEN YENİLENMESİNE SEBEP OLMUŞTUR. ORTAYA ÇIKIŞINDA İSE 1789 FRANSIZ İHTİLALİ SONRASINDA DEĞİŞEN TOPLUMSAL, SİYASAL VE DÜŞÜNSEL YAPININ ETKİLERİ VARDIR.

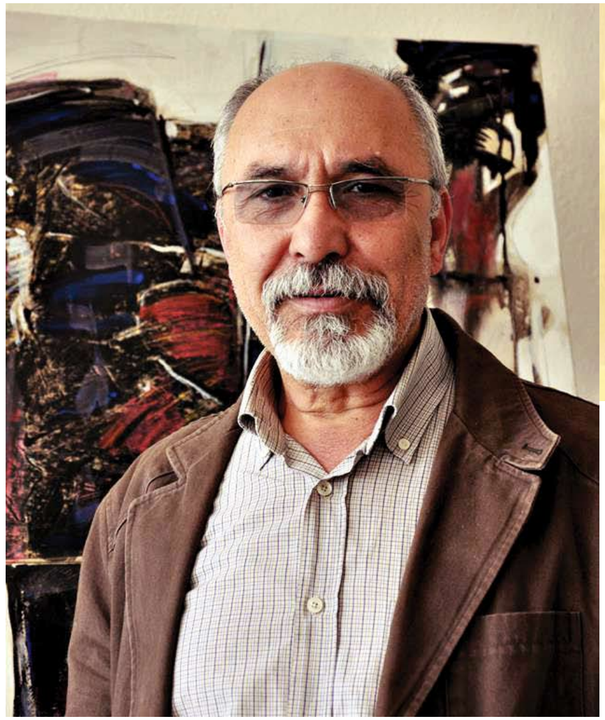

Bunun nedeni Romantizmin sanayileşen toplumların sanatçı duyarlılığını yansıtmasıdır. Sanayi ile ilişkimiz, sanayileşmeden kaynaklanan sorunlarımız olduğu sürece romantizmle ilişkimiz de sürecek. Bunun en açık göstergesi 20. Yüzyılda bir çok sanat hareketinin Romantizmle gündeme gelen yaklaşımları kullanmaları, dahası bugünkü sanatçı tavrının da (giyim –kuşam dahil) kaynağı Romantiklerle. Modern olanın Romantizmle ilgisi kaçınılmaz bir bakıma.""Modern sanatın Romantizmle başladığı yargısından yola çıkarsak, Modern sanatın anlaşılması için öncelikle Romantizmin anlaşılması gerektiğini ileri sürebiliriz." "Romantizm, modernizmi hazırlayan, zaman zaman modern olanla çatışsa da varlığını sürdüren sanatsal ve düşünsel harekettir. Bu hareketin genel çizgileri ele alındığında birey olan sanatçının önceden belirlenmiş ▶

"TARTIŞILAMAYACAK BİR ŞEY VARSA O DA ROMANTİZMİN, SON İKİ YÜZYILIN BU EN BÜYÜK YAZIN VE DÜŞÜN AKIMININ, YAZIN SANAT VE DÜŞÜN ANLAYIŞINI BAŞTAN SONA DEĞİŞTİRDİĞİ, GETİRDİĞİ YENİ DUYARLILIKLA, YENİ BAKIŞLA, ÇAĞDAŞ SANATÇININ, ÇAĞDAŞ DÜŞÜNÜRÜN ÖNÜNDE AÇILAN YOLLARI ALABİLDİĞİNE GENİŞLETTİĞİ VE ÇOĞALTTIĞIDIR."

kalıplara nasıl inatla direndiğini, ifadede önceliği kendisine vermeye başladığını görebiliriz. Neo-Klasistler sanatta, geçmişin kurallarının son temsilcileridirler. Ancak onlarda da romantik izler bulmak her zaman olasıdır. Çünkü hiç bir hareket diğerinden bağımsız değildir."
"Manzara resimlerinin yanında düşsel kompozisyonlar, günlük yaşamı anlatan sunuşlar, uzak ülkelerin yaşayış ve görüntüleri. Doğunun mistik görünümleri, günlük yaşantıyı eleştiren sahneler, ulus bilincini kışkırtan, yalnızlık, korku, aşk gibi ruhsal durumları işleyen resimler heykeller yapılmaya başlanır. Bir anlamda sanat tumturaklı kuralcı beceriye dayanan yapısından kurtularak hayatın kendisiyle ilgilenmeye başlar. Bu hayatta da öncelikle sanatçının kendisi vardır."
"Ingiltere de şair William Blake, inançları doğrultusunda yaptığı düşsel kompozisyonlarla dikkati çeker. Konuları eşle alışındaki çarpıcılık, kural tanımazlık, biçimlendirdiği figürlerdeki gerilim, bu figürlerdeki biçimsel kusurları gizler. Ya da başka türlü söylersek geleneksel yöntemlerle biçimlendiği düşünüldüğünde bu figürler bütün coşkusunu yitirir."
"18. yüzyılın ikinci yarısında romantik ilgi Reynolds'un ve özellikle de Thomas Gainsborough'un resimlerinde belirginleşmeye başlar. Gainsborough, manzaralarında doğadan elde edilmiş görünümlerinden çok sanatçının ruhsal durumunu da yansıtan kompozisyonlar oluşturur."
"Turner, Claude Lorain'e ulaşma çabasındaki çalışmaları daha sonra çalıştığı deniz resimleriyle önemlidir. Onun özellikle deniz resimlerindeki etki romantik resmin samimi coşkulu örneklerini oluşturur."
"Manzaralarıyla bu dönemin en önemli sanatçılarından birisi de John Constable'dır. Constable, yenilikçidir. Turner'a göre özentisiz kendine has bir tavrı vardır. Özellikle ağaç incelemelerinde yakaladığı etki çok çarpıcıdır."
"Romantik resimde mistik yalnızlığı, doğanın yüceliğinin yanında insanın çaresizliğini şiirsel bir duyarlılıkla biçimlendiren Alman Caspar David Friedrich, dönemin ilginç sanatçılarından biridir."
"Isapanya'da Goya, bir saray ressamı olarak çalışmasına karşın, saraylıları yapmacık kimlikleriyle sunan bir portre ressamı diğer yanıyla da ulusal duyguları güçlü biçimde kışkırtan, Fransız işgaline karşı koyan bir vatanseverdir. Üçüncü kimliğiyle Goya, düşsel resimleriyle içimizdeki kokularla bizi yüzleştiren bir sanatçıdır. Özellikle siyah-beyaz asit oymalarıyla düş dünyasının cinlerini devlerini bize sunarak, romantik resimde önemli bir yere sahiptir."
"Bu dönemin en ilginç sanatçılarından, Delacroix, Arap Düşlemi, Cezayirli kadınlar, Sardanapal'in Ölümü gibi kompozisyonlarıyla romantik resmin bütün özelliklerini gösterir. Bu resimlerde sanatçının konu karşısında takındığı tavır, coşku, zengin ruh dünyası açıkça izlenir."
"Bir başka sanatçı Eugéne Géricault, atlı kompozisyonlarıyla tanınır. Ancak Italya gezisinden dönüşte çalıştığı Méduse'ün Salı tablosu gerilimin duyumsatılması açısından döneme has bir yapıttır. Tabloda Goya'nın etkileri sezilir."
"Pierre-Paul Prud'hon, daha çok kitap resimleriyle tanınmakla birlikte, Italya'da öğrendiği sfumato tekniğini tablolarında kullanmış ve melankolik ruh durumlarını başarıyla anlatmıştır."
"Romantizm doğal olarak diğer Avrupa ülkelerinde ve Amerikalı sanatçılar arasında da taraftar buldu. Johann Heinrich Füssli ve Karl Brüllow bunlardan ikisidir."

BEDRİ KARAYAĞMURLAR KİMDİR?

1990 D.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde resim Eğitimi Anabilim Dalı'nda " Yaratıcılık ve Eğitim" konulu tezi ile yüksek lisans yaptı. 1993'te D.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim Anasanat dalı'nda " Sanatsal Yaratıcılıkta Soyutlama ve Günümüz Sanatındaki Yeri" konulu tezi ve sanatsal çalışmaları ile Sanatta Yeterlik (Doktora) programını bitirdi. Değişik eğitim kurumlarında resim öğretmeni olarak çalıştıktan sonra;1995 D.E.Ü. Resim –Iş Eğitimi Anabilim Dalı'nda göreve başladı. 2002'de Doçent, 2008'de ise Profesör oldu. Bugüne dek 31 kişisel sergi açtı, yurt içi ve dışında çok sayıda sergiye katıldı. Beş ödül aldı. Resimleri Resmi ve özel kurumlarla, İzmir Resim Heykel Müzesi, Anadolu Üniversitesi Çağdaş Sanatlar Müzesi ile resmi ve özel koleksiyonlarda bulunmaktadır. Sanatçı Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği ile Birleşmiş Ressamlar Heykeltraşlar Derneği üyesidir. Resim çalışmalarıyla birlikte yürüttüğü edebiyat çalışmalarını öykü ve şiir alanlarında sürdürdü. 1975 Sabahattin Ali Öykü Yarışmasında "Paramparça" adlı öyküsüyle, 1979 Başkent Belediyesi Öykü Yarışmasında " Atlar ve Çocuklar" adlı öyküsü ile başarılı oldu. Bunları bir çok edebiyat dergisinde yayınladı. Öykü ve Şirlerini Ankara Yenigün gazetesi ve Somut, Soyut, Yeni Toplum, Sosyal Klasikler, Türkiye Yazıları, Dönemeç, Mavi Derinlik, Ortaklaşa, Kurşun Kalem, Kasaba, Ünlem dergilerinde yayınladı. Sanat kuramları ve eleştiri alanındaki yazılarını da sanat dergilerinde yayınlamayı sürdürmektedir. Yayınlanmış altı kitabı vardır. 2005'te birinci, 2007'de "2. Buca Eğitim Fakültesi Uluslararası Görsel Sanatlar Buluşması"nı düzenledi ve küratörlüğünü üstlendi. "İzmir D.E.Ü Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi'nde eğitim görevlisi olarak çalıştı. Halen İstanbul Aydın Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'ndeki görevine devam etmektedir."

İRFAN OKAN

ROMANTİKLER ARİSTOKRASİYE HİZMET EDEN SANATÇILARDAN ZİYADE SADECE KENDİ YAPITLARINI OLUŞTURMA AMACI GÜTTÜLER!

"ROMANTİK SANATÇILAR TÜM İNANÇ VE KURALLARIN ÖTESİNDE BİREYSEL YAKLAŞIMLARINI ÖNE SÜRMÜŞLERDİR; 'İYİ VE KÖTÜ' İKİLEMİNİN YANILSAMALI AHLAK ANLAYIŞINI SORGULAMIŞLAR VE DUYGULARA HAKİM OLMAK YERİNE ONLARLA BİRLİKTE YAŞAMAYI YEĞLEMİŞLERDİR."

Eserlerinde peyzajın derinlik etkisini, psikolojik algıya olanak verecek bir düzenleme anlayışına göre yorumlayan; simgesel, görsel bir dil kullanarak soyutlaştırılmış doğa ve mekanlar içinde, kalın bir boya dokusu oluşturacak şekilde serbest fırça kullanımlarıyla yapıtlarını gerçekleştiren Mimar Sinan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü öğretim üyesi İrfan Okan, sorularımızı cevapladı.

Klasisizm ile burjuvazi arasındaki ilişki ile romantizm ile burjuvazi (orta soylu sınıf) arasındaki ilişkiyi kıyasladığımızda arada ne gibi farklar görüyoruz?

1700'lerin ikinci yarısında ortaya çıkan burjuva ulusal devrimleri öncesinde varlığını sürdüren Aristokrasinin estetik beğenilerine karşın, Burjuvazi yeni bir form çözümlemesini Neo-Klasizm ve Romantizm arasında tartışmalı bir tercihle yapmıştır. O dönemlerde; aristokrasiye hizmet eden sanatçılardan ziyade sadece kendi yapıtlarını oluşturma amacı güden sanatçı karakterlerine doğru yoğun bir kayma yaşanmıştır. Romantik sanatta Neo-Klasizme oranla daha yeni yaklaşımlar kendini göstermiştir. Resimde boya kullanımının oldukça değiştiği gözlemlenirken, müzikte de enstrümanların çeşitlenmesi söz konusu olmuştur. Klasist yaklaşımlar sözcüğün kökeninde olduğu gibi sınıfsal veya tasniflemeye yatkın ayrımlar yapmayı önemseyen ve referanslarını Antik Yunan ve Roma gibi geçmişten alan kapalı ve kurallı bir üslup özelliği gösterirler. Romantik sanatta ise; "insan ve onun ruhunun ölmezliği ve evrensel oluşu kutsanmıştır". Romantizm "Doğa ile hem-hal olma" kaygısını doruğa doğru taşımıştır.

Romantizm konusunda size ait bir "Top 10" yapmanızı istesek, hangi sanatçıları bu listeye dahil edersiniz?

Böyle bir liste oluşturulsa benim ilk 10'um şu şekilde olurdu;
J.W. Turner
Caspar David Friedrich
Jean- Baptist Camille Corot
William Blake
Honore Daumier
Eugene Deloxroix
Francisco de Goya
Henry Fuseli
Ivan Shishkin
François Mille

Diğer sanat akımlarında aslında bu akımların coğrafyaya göre değişiklik gösterdiğine şahit oluyoruz. Romantizm de her ülkede farklılıklar göstermiş midir?

Fransa da doğmuş olan bu akım ardına Fransız ihtilali ve sonraki komün deneyimlerini de alarak J.J. Rousseau, V. Hugo, E. Deloxroix, F. Millet, H.Daumier ve A.Rodin gibi yazar ve sanatçılarla büyük bir üne kavuşurlar. Her türden özgürleşme çabası ile tüm kalıplaşmış kurallara ve ahlaki değerlere karşı ▶

"ROMANTİK SANATÇI SANAYİNİN İNSANI UNUTTUĞU YERDE KENDİNİ GÖSTERMEKTEN ASLA VAZGEÇEMEZ. ÇEVRE KONULARININ VE SORUNLARININ BİR TÜRLÜ GÜNDEM DIŞINA İTİLEMEMESİ SONUCUNDA BU TÜRDEN SORUNLARA DUYARLI SANATÇILARIN KENDİLERİNE HER AN İZLEYİCİ YARATMALARI OLANAKLIDIR. İLETİŞİMİN MEDYA TERÖRÜ İLE OLUŞTURDUĞU KRİZLERDE DE ONLARIN İFADE OLANAKLARINDAN YARARLANILMAKTADIR."

çıkmışlardır. Temalarını insan ve doğa merkezli ele almışlardır. İngiltere de ise ilk örneklerinde görüldüğü gibi Doğu mistisizmi ile kurulan temasların etkisiyle "kadınlık, çocukluk dünyasına bir yöneliş" olmuş olsa da sonraları, özellikle Lord Byron'la "yaşamda duyulan acı" ve umutsuzlaşan geleceğe karşın doğaya sığınma arzusu veya avuntusu öne çıkarılan temalardan olmuşlardır. J.W. Turner, J. Constable, W. Hunt ve J. W.Waterhouse gibi sanatçıların resimlerin bu yönde verilmiş yapıtlara çokça rastlanabilmektedir. Almanya'da ise daha ziyade Goethe, Schiller, Hölderlin, C.D. Friedrich, C.G. Carus gibi yazar ve sanatçıların yanı sıra Beethoven, Shubert, Shumann ve Wagner gibi müzisyenleri de anmak gerekir. Kahramanlık öykülerinin yanı sıra insanın Doğayla tekil buluşmaları "küçük dev adam"ın ve yalnızlaştırılmış yapıların meydan okumaları ile betimlenirler. Ispanya ve Italya bu akımın etkisine oldukça geç girmişlerdir. Ispanyada özellikle Goya'nın sanatında kendisini gösteren karabasanlar vb. temaların yanı sıra toplumsal hiciv kendini göstermiştir. Duyarlı manzara ve figürleriyle Alfonso Simonetti Italya'da yaşamını sürdürmüştür. Rusya'da ise bir yazar olmanın ötesinde filozof kimliği ile de öne çıkan L. Tolstoy'un etkisi ile muhteşem orman resimlerinin ressamı Ivan Shishkin anılmaya değer. Ilya Repin'i de unutmamız gerekir.

Modern sanatın Romantizm ile başladığı savına katılıyor musunuz? Dolayısıyla, modern sanatın anlaşılması için öncelikle Romantizmin anlaşılması mı gerekmektedir?

Bu bağlamda ele almak bence de oldukça doğaldır. Romantik sanatçılar tüm inanç ve kuralların ötesinde bireysel yaklaşımlarını öne sürmüşlerdir; "iyi ve kötü" ikileminin yanılsamalı ahlak anlayışını sorgulamışlar ve duygulara hakim olmak yerine onlarla birlikte yaşamayı yeğlemişlerdir. Birer filozof tavrı oluşturmak suretiyle dolaylı mesajlar vermişlerdir. Analitik yöntemlerin kullanımıyla son derece modernist bir vizyona sahip olmuşlardır. Kesinlikle Modernist okumaları anlamak için öncelikle Romantik kaynakların şifrelerine bakmak gerekmektedir.

Romantizm ile Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi arasındaki bağ gibi diğer tüm sanat akımlarının toplumsal olaylarla doğrudan bir ilişkisi var mıdır?

Kesinlikle bu türden bir ilinti kurmak doğru olacaktır. Romantik sanatçıların yapıtlarında da açıkça görüldüğü gibi doğrudan etkilemiştir. Fransız Ihtilalinin yansımaları Deloxroix'nın "özgürlük" temalı resminde olduğu gibi J.W. Turner'da da Sanayi Devrimi'nin izleri bir trenin süratle çerçevenin dışına doğru firar ettirmek suretiyle ifade edilmiştir.

Romantizmin Sanayi Devrimi ile olan ilişkisi göz önüne alındığında; Sanayi ile ilişkimiz olduğu sürece romantizmle ilişkimiz de sürecek midir? Yani bu sanat akımı dönüşüm sağlayarak sonsuza kadar sanat dünyasında olacak mıdır?

Tabii ki bunu söylemek benim gibi romantik eğilimli bir sanatçı açısından cevaplanması olumlu bir soru olarak değerlendirilmesi gerekir. Romantik sanatçı sanayinin insanı unuttuğu yerde kendini göstermekten asla vazgeçemez. Çevre konularının ve sorunlarının bir türlü gündem dışına itilememesi sonucunda bu türden sorunlara duyarlı sanatçılar kendilerine her an izleyici yaratmaları olanaklıdır. İletişimin medya terörü ile oluşturduğu krizlerde de onların ifade olanaklarından yararlanılmaktadır.

Romantizm birçok kaynakta 1790-1850 yılları arasında sınırlandırılmaktadır. Örneğin Almanya'da romantizmin 1798'de Schlegel Kardeşler'in çıkardığı Athenäum dergisiyle başladığı belirtilir. Sanat akımlarının bu şekilde sınırlandırılması sizce anlamlı mıdır?

Bu türden sınırlandırmalar ansiklopedik tarih anlayışında kolay tanımlama olanakları yaratmasına karşın ardıl olana doğru okumaları kısırlaştırmaktadır. Özellikle krizlerin doruğa yükseldiği süreclerde Romantik tepkilerle karşılaşılması olanaklı olmuştur ve olmaya da devam etmemesi için de herhangi bir gelişme olduğunu gözlemlemek şu sıralarda olası değil gibidir. Benim kuşağım 80'lere gelirken Totoliter baskılara karşı kendi ifade olanaklarını oldukça zorlamışlardır. Yakın zamanlarda Gezi Parkı süreci ile ortaya çıkan Romantik eğilimler J. Beuys'un söylemindeki gibi "Sanatın katılımcı ve yaratıcı bir rol oynaması ilkesini öne çıkararak toplumun ve siyasanın yeniden biçimlendirilmesi olasılığını Grafitiler ve Performanslarla yeni form olanaklarını yani düşüncenin beden bulması olarak özetleyebileceğimiz Modernlik projesinin henüz tamamlanmış olduğunu tüm dünyaya ifade etmiştir.

Romantizmin ülkemize öncelikle edebiyat ile girdiğini görüyoruz. Başta Ahmed Midhat olmak üzere Namık Kemal, Şemseddin Sami, Recaizade Mahmud Ekrem gibi Tanzimat dönemi yazarları Romantizm'in etkisinde kalarak ürünler verdiler. Abdülhak Hamid Tarhan, Halid Ziya Uşakhgil, Yusuf Ziya Ortaç gibi yazarlarda da bu akımın etkisi görülür. Peki resimde ilk örnekleri hangi sanatçılar verdi?

Türk resminde bana göre ilk örnekleri Şeker Ahmet Paşa, Avni Livij ve Namık Ismail ile görülmüştür. 60'larla başlayan Liberalleşme sürecinde Nuri Iyem manzaraları ve Göç temaları, Neşet Günal toplumsal temaları, Yüksel Aslan ve Cihat Burak'ta ise eleştirel sorgulamalarla kendini gösterir. Onların hemen ardından gelen Komet, Aleattin Aksoy, Mehmet Güleryüz, Cihat Aral, Neşe Erdok gibi sanatçılarda da benzeri bir romantik reflekslere rastlamak olasıdır. Ben ve Ahmet Umur Deniz ve hatta Hakan Gürsoytrak başta olmak üzere Hafriyat gurubunda yer alan bugünlerde 50'li yaşlardaki sanatçıları da Romantik eğilimli olarak tanımlamak olanaklıdır.

Röportaj: Eser BAYKUŞ

EMRE ZEYTİNOĞLU

"ROMANTİZM, SİSTEMİN KOŞULLARI KARŞISINDA RUHUN ÖZGÜRLÜĞÜNÜ, DAVRANIŞLARIN DENETİMSİZLİĞİNİ SAVUNMAKTIR."

"KLASİSİZMDE SANATÇI İMZALARINA PEK RASTLAYAMAZSINIZ, NE VAR Kİ ROMANTİK SANATÇILAR KENDİ YAPITLARINI KENDİLERİNİN ÖZDEŞİ SAYARLAR VE İMZALAMAKTAN KAÇINMAZLAR. TAM OLARAK DÜNYANIN GERÇEKLİĞİ, BİR SANAT YAPITINDAKİ GERÇEKLİKLE ÖRTÜŞMÜŞTÜR ROMANTİZMDE."

Açtığı sergilerin yanı sıra çeşitli dergilerde sanat yazıları yayımlayan, televizyon programı yapan ve fırsat buldukça kitap çıkaran, Halen Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak genç ressamları ülkemize kazandırmaya devam eden Emre Zeytinoğlu, sorularımızı cevapladı.

Klasisizm ile burjuvazi arasındaki ilişki ile romantizm ile burjuvazi (orta soylu sınıf) arasındaki ilişkiyi kıyasladığımızda arada ne gibi farklar görüyoruz?

Klasisizm ve Romantizm, üzerlerinde birer takı olarak "izm"leri barındırıyorlarsa da bunlar hakkında –özellikle de Romantizm hakkında- çok belirgin düşünsel tutarlılıklar saptamak kolay değildir. Yani bunlar Avrupa'da toplumsal birtakım kırılmaların sonucu olarak doğdular, burası doğru; ama ikisinin de ne birer manifestosu ne de o manifestoyu yazacak bir başlangıç grubu vardır. Yine de bir ortaklıktan söz edilecekse, bu akımların –sizin de soruda belirttiğiniz gibi- burjuvazinin yükseliş süreci ile yakın ilgilerinin olduğu görülüyor. Aslında bu iki durumun birbirlerine yaklaştığı ve uzaklaştığı haller mevcut; şöyle ki: Klasisizm, Rönesans'ın düşünsel ortamından çok şey almıştır; örneğin –kabaca söylersek- felsefi, edebi, sanatsal gelenekler: Avrupa'nın kültürel ve düşünsel "köken" olarak benimsediği, Yunan ve Roma geleneği… Bir anlamda "yüksek kültür" ürünleridir bunlar. Rahatça şu denilebilir: Bir Aristokrasi ahlâkı ve yüksek kültürüne bağlı eserler… Toplumsal eğilimlerin elitleştirilmiş ve estetize edilmiş halleri… Işte yükselen burjuvazi, bu kültüre merakla ve ona dâhil olma arzusu ile yakınlaştığında, Klasisizm anlamını buluyor. Oysa Romantizm, yine yükselen burjuvazinin ilgisini fazlasıyla çekmişse de tam da Klasisizm gibi işlemiyor. O insan ruhunun sınır tanımaz boyutlarına doğru koşmaya, o ruhun özgürlüğünü daha fazla yansıtmaya başlıyor. Aynı zamanda, aristokrasi kültürünün o denetimli, insanı ideal bir biçime sokan yapısına da bir başkaldırıdır Romantizm. Çok farklı nitelikte, görüşte ve tavırda sanatçıların dağınık bir yapısıdır. Bu yapısıyla bu akımı, manifestosu olmayan "ilk avangard hareket" diye tanımlayanlar da vardır. Romantizm, sistemin koşulları karşısında ruhun özgürlüğünü, davranışların denetimsizliğini savunmaktır. Hatta şuna işaret edeyim: Klasisizmde sanatçı imzalarına pek rastlayamazsınız, ne var ki Romantik sanatçılar kendi yapıtlarını kendilerinin özdeşi sayarlar ve imzalamaktan kaçınmazlar. Tam olarak dünyanın gerçekliği, bir sanat yapıtındaki gerçeklikle örtüşmüştür Romantizmde. Yine de bu iki akım arasında, konu benzerlikleri dikkat çekebiliyor.

Diğer sanat akımlarında aslında bu akımların coğrafyaya göre değişiklik gösterdiğine şahit oluyoruz. Romantizm de her ülkede farklılıklar göstermiş midir?

Hem başlangıç olarak hem de ulaştıkları sonuçlar olarak Romantizmin toplumsal rolleri ve etkileri farklı oldu. Üstelik bunlar sanat türlerine göre de değişiklikler gösterdi. Bu değişikliklerde, oradaki toplumsal ve felsefi koşulların türleri belirleyici olmuştur doğallıkla… Bence Romantizmin en verimli sonuçlara yol açtığı yer, başta Almanya ve sonra da Fransa'dır. Örneğin Almanya, ağırlıklı olarak 18. yüzyıl aydınlanmasının felsefi yönünü üstlendiğinde, bu akımı bir İdealizm boyutuna dönüştürmekte zorlanmamıştır. Örneğin Friedrich Schlegel, Romantizm ile ironi kavramı arasında bir bağ kurmuştu. Ona göre ironi, "kendini yaratan, ama aynı zamanda da kendini yok eden" bir şeydi ve bunun Romantizm ile bir ilişkisi bulunmaktaydı. Yani Schlegel, diyalektik bir durumdan söz ediyordu ki o da Romantizmde saklıydı. Bu düşünceler Fichte, Hegel gibi filozofları da Romantizm ve İdealizm ile ilgili çalışmalara zorlamıştır. Bunun yanı sıra Fransa'da Jean-Jacques Rousseau'nun "İtiraflar"ı, o toplumun daha fazla ruhsal çıkışlara sarıldığının göstergesi olabilir ki zaten Fransız İhtilali'ne yol açan siyasi atakların ateşi de o dönemlerde Fransa'yı karakterize edebilmektedir. İlk İngiliz Romantiklerinin bu Fransız etkisine hayli kapıldığını da biliyoruz. Ama daha yeni bir Romantik kuşağa dâhil olan Lord Byron'ı da ayrı bir yere koymak gerekir. Onun Yunanistan özgürlük savaşında yaşamını yitirdiğini de anımsarsak, yalnızca sanatçı olarak değil, yaşamında da tam bir Romantik ruha sahip olduğunu anlarız ve İngiltere'de sınır tanımaz bir ruhun lirizm ile nasıl birleştiği konusunda bir fikir edinebiliriz. Romantizmin bir gereği olan maceraperestlik, her yerden birçok kişiyi de yollara, yani Doğu yollarına dökmüştür. Hatta Heinrich Schliemann'ın Almanya'dan kalkıp, elinde Homeros'un Ilyada'sı ile Truva'yı bulması da –Byron'ın macerası gibi- tam bir Romantizm eseridir. Yani Romantizmin koşulları ile sonraki sonuçları arasındaki bağ, belki herkesin kendisinin keşfedebileceği bir yöntemle ya da yaklaşımlarla kurulabilir, öyle sanıyorum.

Modern sanatın Romantizm ile başladığı savına katılıyor musunuz? Dolayısıyla, modern sanatın anlaşılması için öncelikle Romantizmin anlaşılması mı gerekmektedir?

Pek çok kuramsal metin, bize Romantizm ile modern sanat arasında birebir bağ olduğunu anlatır ki oralarda okuduğumuz gerekçeler de hayli inandırıcıdır. Sözgelimi Hegel henüz 19. yüzyılda, Romantizmin önemini kaybetmeye yüz tuttuğunu söylemiş ve bunu da "sanatın sonu" diye tanımlamıştı. Çünkü sanayi üretimi, artık kendi sisteminin gerektirdiği bir takım nesneleri insanlara sunuyor ve o insanların haz duymasını sağlıyordu. Romantizmin verebileceği hazza gerek kalmamıştı. Buradan yola çıkarsak, şu saptamayı yapabiliriz belki: Romantizm, insanların toplum içinde yaşadığı "mevcut durum"un yerine, ruhsal bir "olması gereken" durumu sunuyor ve bu yolla bir haz yaratıyordu. Yani insanlar o sanat yapıtında, egemen sistemin koşullarının getirdiği kurallardan sıyrılıyor ve kendi benliklerini, kendi varoluş ilkelerini hissediyorlardı. Eğer modern sanatın ilkelerini, 18. yüzyılda bireyin "özerkliği" doğrultusunda doğan bir estetik anlayışa bağlarsak –ki bu tartışılmaz-, bu ilkelerin Romantizm ile bir hayli yakınlığı olduğunu görürüz.

Romantizm ile Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi arasındaki bağ gibi diğer tüm sanat akımlarının toplumsal olaylarla doğrudan bir ilişkisi var mıdır?

Bu sorunuz, sanat adına en can alıcı sorulardan biridir. Toplumsal olaylar dediğiniz o "şey"i biraz açarsak, her tür düşünsel ve sanatsal durumun, siyasetler, ideolojiler, ekonomiler, sosyolojiler bağlamında ortaya çıktığına tanık oluruz. "Sanata siyaset karıştırılmaması" üzerine, zaman zaman yapılan telkinler kadar anlamsız ve cahilce bir davranış olamaz. Feodal sistemin geleneklere bağlı sanatı, kitlelerin basit tercihleri ile ortaya çıkmamıştı. Modern sanata kapı açan 18. yüzyıl estetiği de insanların bir gün "yolda yürürken" akıllarına getirdiği bir şey değildi. Tüm avangard hareketler de "ilginçlik olsun" diye ortaya konulmamıştır. Elbette Romantizm ile toplumsal sistem arasında da mutlak bir bağ vardır. Romantikleri biraz anlayabilmek için, Fransız İhtilali'nden önce Sanayi Devrimi ve hemen peşinden gelen Aydınlanma dönemine bakmalıdır. Bu ikisi de insanların maruz kaldığı yeni üretim biçimlerinin –yani fabrikalar sisteminin-, dolayısıyla yeni sermaye ve işçi sınıflarının, bunların "yeni bireylerinin", sonuçta yeni bir yaşam biçiminin nedenleri sayılırlar. İnsanlar, doğaya ait yapılarına bağlı bir yaşama özlem duymaktadırlar. İnançlarını ve geleneklerini sürdürmekte, aile bağlarını korumakta, anılarına yönelmekte ve böyle bir dünyada yaşamayı hayal etmektedirler. Gelin görün ki toplumsal sistem buna uygun değildir. Sanayi Devrimi'nin

"SANATA SİYASET KARIŞTIRILMAMASI ÜZERİNE, ZAMAN ZAMAN YAPILAN TELKİNLER KADAR ANLAMSIZ VE CAHİLCE BİR DAVRANIŞ OLAMAZ. FEODAL SİSTEMİN GELENEKLERE BAĞLI SANATI, KİTLELERİN BASİT TERCİHLERİ İLE ORTAYA ÇIKMAMIŞTI."

"BUGÜNE BAKARSAK, HEM SANAT AÇISINDAN HEM DE SİYASİ KOŞULLAR VE FELSEFE AÇISINDAN, SANAYİ TOPLUMLARININ ÇOK FARKLI BİR NOKTASINDA BULUNUYORUZ. ŞİMDİ SANAT VE SİYASET, MODERNİZMİN UZAĞINDA SEYREDİYOR VE KÜRESELLEŞMENİN NEO-LİBERAL İKTİDARLARIYLA BAŞ EDİLMEYE UĞRAŞILIYOR."

rasyonel koşulları, insanları başka türlü bir yaşama itmektedir. Tüm soyut değerler, kapitalist üretim koşullarına göre somutlaşmıştır ve o değerler alınır satılır mal olmuştur. Örneğin "vakit nakittir" düşüncesi pek çoğumuzun sandığı gibi, eski bir Türk atasözü değildir. Bu söz, tam anlamıyla modernitenin rasyonalite mantığıdır ve Batılı sanayi toplumlarının yaşam biçimini tanımlar: Zaman gibi soyut bir kavramın paraya, yani dünyevi değerlerin en somut haline dönüşmesi... Bir de şöyle düşünün: Kimdir bu sanayi toplumunun yeni yaşam biçimini kuranlar ve yönetenler? Cevap kolaydır: İşte o yeni yaşamın, yeni sınıflarının mensupları... Oysa o doğalarına ait yaşamayı arzu edenler de bunlardır; ayrıca o sistemin koşullarına göre yaşamak zorunda olanlar da onlardır. Böylece burada "mevcut durum"a göre yaşamak zorunda kalan, bunun karşılığında da o inançlara ve geleneklere, aile bağlarına, anılara özlem duyan, parçalanmış bir insan ortaya çıkar. Aynı anda Romantizmin ortaya çıktığı yer de tam burasıdır: Mecburen yaşanan o dünyayı, başka türlü tasavvur ederek yaşamak... Şimdi Romantizmin Fransız İhtilali ile ilişkisine bakarsak, Romantiklerin bu ihtilale sahip çıktığını, onu coşkuyla desteklediğini görürüz. Dünyaya, onun gerçeği ile değil de yalnızca tasavvurlar açısından bakan bir Romantik için, bu belki şaşırtıcı bir durum arz edebilir. Ama büyük olasılıkla bir Romantik, Fransız İhtilali'nde, içindeki o sınır tanımaz özgürlüğü, sisteme isyan eden siyasi ruhu bulmuştur.

Romantizmin Sanayi Devrimi ile olan ilişkisi göz önüne alındığında; Sanayi ile ilişkimiz olduğu sürece romantizmle ilişkimiz de sürecek midir? Yani bu sanat akımı dönüşüm sağlayarak sonsuza kadar sanat dünyasında olacak mıdır?

Hayır, Romantizmin bir daha sanata yön verebilecek biçimde geri dönebileceğini düşünmüyorum. Yalnız ben değil, sanırım hiç kimse bunu düşünmez. Yine de her ideolojinin, her siyasi atağın, her koyduğumuz yaşamsal hedefin ve bunlara benzer daha pek çok şeyin içine bir parça Romantizm sızmıştır. Yani insan bir şeyleri ister istemez tasavvur etmeden hareket edemez. Örneğin meydanlara çıkan en sert eylemci gruplar bile, içlerinde o Romantizmden bir parça bir şeyler taşırlar. İnsanları harekete geçirmeye teşvik eden bir niteliktir Romantizm. Ama modern sanat ile Romantizmin bağına gelince, orada kuramlar değişmiştir, köprünün altından çok sular akmıştır. Henüz 19. yüzyılda Marx, Komünist Manifesto'yu ve Kapital'i, Engels ile birlikte öne sürdüğünde, işçi sınıfı adına tasavvur edilecek bir şeyin olmadığını zihinlere yerleştirmişti. Bu demek oluyordu ki: Bu sistemin içinde yaşarken, "kurtuluş" denilen şey, yine aynı sistem içindeki çözümlemeler ile gerçekleşebilecekti. Daha açık bir söyleyiş ile: Bir "olması gereken" durumu yaratmak istiyorsanız, bu Romantikler gibi sadece tasavvur ederek değil, içinde bulunduğumuz koşulları iyi öğrenerek ve onları kendi yararınıza işleterek, pratiğe dönüştürerek olabilir. Özetle, "olması gereken" şey, zaten "mevcut durum"un içindedir. Böyle bir felsefi yaklaşım, Romantizm ile köprülerin tümüyle atılması anlamına geliyordu ve modern sanat da kendi gerçekliğini Romantizmden kurtarıp, ağırlıklı olarak bu yönteme devretti. Oysa bugüne bakarsak, hem sanat açısından hem de siyasi koşullar ve felsefe açısından, sanayi toplumlarının çok farklı bir noktasında bulunuyoruz. Şimdi sanat ve siyaset, modernizmin ve modernitenin uzaklarında seyrediyor ve küreselleşmenin neo-liberal iktidarlarıyla baş edilmeye uğraşılıyor. Bugünkü, sanayi toplumunun dışındaki koşullar Romantizme fazla olanak vermiyor bence.

Romantizm birçok kaynakta 1790-1850 yılları arasında sınırlandırılmaktadır. Örneğin Almanya'da romantizmin 1798'de Schlegel Kardeşler'in çıkardığı Athenäum dergisiyle başladığı belirtilir. Sanat akımlarının bu şekilde sınırlandırılması anlamlı sizce anlamlı mıdır?

Sanatsal akımların son derece katı bir takvim çerçevesinde açıklanması, ilk bakışta doğru değildir. Bunlar sembolik tarihlerdir daha çok. Örneğin Sanayi Devrimi'nden söz ederken, bunun başlangıcını 1750'ye tarihleriz. Oysa bu devrim, Fransız ya da Bolşevik İhtilalleri gibi kesin başlangıç noktasına sahip değildir. Aslında yalnızca Sanayi devrimi değil, diğerleri de tarihlenme olarak semboliktir. Sözgelimi İran, Humeyni Devrimi'nin başlangıcını, onun Paris'ten gelip, Tahran Havaalanı'na ayak bastığı an olarak ilân etmiştir; yani bu tip devrimler de sembolik tarihlere bağlanır. Şu soru da sorulabilir: İtalyan Rönenansı ne zaman başlamıştır? Yanıtlar şöyle verilir: 1517 Reform hareketi, 1453 İstanbul'un fethi ya da bazı birkaç tarih daha... O halde Rönesans sanatçısı olabilmek için, bu tarihlerden sonra mı bir şeyler yapıyor olmak gerekir? Elbette böyle değildir; Örneğin Umberto Eco, Troubadour sanatçılarının Rönesansı etkilediğini yazdığında, bu kalıbı kolayca kırmıştır. 20. yüzyıl avangardlarına bakacak olursanız, bu akımların sanatçılarının, sanki bir futbol takımının lisanslı oyuncuları gibi, ille de o akımın mutlak elemanı olmadığını görürsünüz. Fakat bununla beraber, bizim tarihi çok acele kavrayabilmemiz için bir tasniften yola çıkmamız gerekir. Bu tasnif, bilimsel disiplinlerin bir yöntemidir. Ama bu öğrenildikten sonra, sizin bu tasnifleri sorgulayabilmeniz için, sayısız başka bilgiler edinebileceğiniz kaynaklar da mevcuttur. Gerisi size kalır.

Romantizmin ülkemize öncelikle edebiyat ile girdiğini görüyoruz. Başta Ahmed Midhat olmak üzere Namık Kemal, Şemseddin Sami, Recaizade Mahmud Ekrem gibi Tanzimat dönemi yazarları Romantizm'in etkisinde kalarak ürünler verdiler. Abdülhak Hamid Tarhan, Halid Ziya Uşakhgil, Yusuf Ziya Ortaç gibi yazarlarda da bu akımın etkisi görülür. Peki resimde ilk örnekleri hangi sanatçılar verdi?

Bu soruya çok net bir cevap veremeyeceğim. Yani Türkiye'ye baktığımızda Romantizmin –sizin de vurguladığınız üzere- yalnızca Tanzimat'tan hareketle ortaya çıktığını söyleyeceğim. Bu saydığınız edebiyatçıların Batı'ya uzaktan bir bakışın sonucunda, oradaki edebiyattan etkilenmeyle Romantik sayılabileceğini düşünüyorum. Bu düşüncem belki bazı eksiklikler taşıyor olabilir, yine de fikrim bu yönde. Peki o dönemde "burada Romantizmin yaşanması için gerekli olan koşullar neydi?" diye sorarsak, buna Batı koşulları altında bir yanıt bulmak zor. En azından sanayileşmenin yaşamı zorlamasıyla değil, uzaktan etkilerle değişen bir "bireyden" söz edebiliyoruz burada. Fakat mutlaka bir Romantik ressam tavrı arayıp bulmak gerekiyorsa, ben buna örnek olarak Erken Cumhuriyet döneminin, önce Batı'ya eğitime gönderilen, sonra da Anadolu'ya gidip köy resimleri yapan bir kuşağını gösterebilirim. 1938-1943 yılları arasında onlar, bir devlet siyasetine uygun olarak modern Türkiye'yi tasavvur ederlerken, geleneksel yaşamı modern yaşam içine bir "değer" halinde katmayı düşünüyorlardı ki bu bence tavır olarak, tam anlamıyla bir 19. yüzyıl Romantizminin kopyasıydı. Bu adlar arasında, pek çoğundan bazıları olarak, Elif Naci'yi, Cevat Dereli'yi, Turgut Zaim'i, Halil Dikmen'i, Malik Aksel'i, Mahmut Cuda'yı, Bedri Rahmi Eyüboğlu'nu, Hamit Görele'yi, Cemal Tollu'yu sayabilirim. Ama dediğim gibi, bu ressamların adları şimdi sayamayacağım kadar fazladır.

Röportaj: Eser BAYKUŞ

PARİS'İN BİR YANI FRANSIZ HEYKELİNE SAYGI DURUŞU NİTELİĞİNDEKİ İŞLERE ODAKLANMIŞKEN BİR YANI RENGARENK SOYUT ÇALIŞMALARA EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR. PARİSLİ SANAT İZLEYİCİSİ İÇİN YOĞUN BİR DÖNEM OLAN 2013, KENDİNE YAKIŞIR BİR BİTİŞLE YERİNİ 2014'E BIRAKIYOR.

Hazırlayan: /Alican Çakmak KOZOĞLU

5 OCAK 2014'E KADAR

TAŞTAN İZLER

OLÜMÜNÜN 70'İNCİ YILINDA, MUSÉE RODİN FRANSIZ HEYKELTIRAŞ CAMİLLE CLAUDEL'İN HEMEN HEMEN TÜM ESERLERİNDEN OLUŞAN BİR SERGİYE EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR.

Fransız sanat izleyicisinden gördüğü ilgi sebebiyle sergi süresi uzatılan proje, 22 ayrı eserden meydana geliyor. İzleyicinin programına uymayı düstur edinen Musée Rodin, 5 Ocak'a dek uzattığı sergiyi tatil zamanlarını en iyi şekilde kullanmak isteyen sanat tutkunlarına adıyor.
Müzeye ya kardeşi şair Paul Claudel tarafından verilen ya da satın alınan eserlerin hepsi yine müzeye ait. İşçiliklerindeki kalite ve izleyiciyle kısıtlı sayıda buluşmuş olmalarıyla merak konusu olan eserler kadın bir heykeltraşın taşa işlediği izleri gözler önüne seriyor. Çağdaş Fransız heykelinin doğum sancıları çektiği günlerden büyümeye başladığı zamana yayılan işler, derinlik ve doku yönleriyle de bir hikaye anlatıyorlar.

CARTIER'DEN STİL TARİHİ SERGİSİ

4 ARALIK 2013
16 ŞUBAT 2014

SERGİ, CARTİER'İN KURULDUĞU 1847'DEN 1970'E KADAR GEÇEN ZAMAN DİLİMİ, BİZLERE SOFİSTİKE MARKANIN FORM LABORATUVARININ KAPILARINI AÇARAK HER BİR MÜCEVHER VE AKSESUARIN KENDİ İÇİNDEKİ GÜZELLİĞİ KADAR SOSYAL İŞLEVİNİ DE ANLATIYOR.

Tasarlandığı dönemlerin stillerini temsil eden 600 parçadan oluşan ve Cartier tarihinin en önemli sergisi olan "Cartier, Style and History" 4 Aralık ila 16 Şubat tarihleri arasında Paris Grand Palais'de ziyaret edilebilecek. Bir sanat tarihi sergisi olarak tasarlanan projenin küratörü ise Laurent Salome. Cartier markasının ünü ve mücevherlerinin ihtişamı her ne kadar markanın çok yönlü tarihini gölgelemiş olsa da, Cartier dekoratif sanatlarda bugüne kadar çok önemli bir rol oynadı. Gerek kralların mücevherleri olarak adlandırılan klasik parçalar gerekse geometrik ve egzotik art-nouveau tarzı parçalar, zaman içinde değişen zevkler ve sosyal kodların tarihi birer göstergesini oluşturuyor. Sergi, Cartier'in kurulduğu 1847'den 1970'e kadar geçen zaman dilimi, bizlere sofistike markanın form laboratuvarının kapılarını açarak her bir mücevher ve aksesuarın kendi içindeki güzelliği kadar sosyal işlevini de anlatıyor.

22 KASIM 2013
24 ŞUBAT 2014

YAŞASIN KOMÜN HAYATI

ST. DENİS'İN EV SAHİPLİĞİNİ YAPTIĞI SERGİ, QUAREZ'İN AFİŞ VARİ ÇALIŞMALARINDAN OLUŞUYOR. RENKLERİN CANLI VE YOĞUN KULLANILDIĞI İŞLERDE MAVİ VE TONLARI ÖN PLANDAYKEN HİSSETTİRİLEN RENKLİ OLMA DURUMU TEK BİR TAYF TARAFINDAN DOMİNE EDİLMİYOR.

Michel Quarez'in Matisse, Picasso ve Savignac gibi ustalardan esinlenerek hazırladığı çalışması Vive La Commune-Yaşasın Komün 22 Kasım ila 24 Şubat tarihleri arasında Fransız sanat izleyicisiyle buluşacak. St. Denis'in ev sahipliğini yaptığı sergi, Quarez'in afiş vari çalışmalarından oluşuyor. Renklerin canlı ve yoğun kullanıldığı işlerde mavi ve tonlan ön plandayken hissettirilen renkli olma durumu tek bir tayf tarafından domine edilmiyor. Çağdaş çizgiler ile kaygısız bir üslubun birleşiminden doğan çalışmalar farklı doğaları ile sanat meraklılarından tam puan almayı hedefliyor.

27 KASIM 2013
25 OCAK 2014

RODIN SERGİSİ

MÜZENİN AYNI ZAMANDA SANAT İZLEYİCİSİNE SUNDUĞU BİR DİĞER SERGİ OLAN CAMİLLE CLAUDEL ESERLERİ, İKİ BÜYÜK AŞIK VE İKİ BÜYÜK HEYKELTIRAŞI BİR KEZ DAHA BİR ARAYA GETİRİYOR.

Musée Rodin, adını aldığı ve adandığı efsanevi Fransız heykeltıraş Auguste Rodin'in işlerinden oluşturulan, La Lumière de l'Antique-Antik Dönemim Işığı adlı sergisine ev sahipliği yapıyor. Müzenin aynı zamanda sanat izleyicisine sunduğu bir diğer sergi olan Camille Claudel eserleri, iki büyük aşık ve iki büyük heykeltıraşı bir kez daha bir araya getiriyor. Fransız heykelini akademik bir basamak olmaktan çıkaran ve süslerden arındıran Rodin'in sadelik tutkusu Honore de Balzac'ı anlattığı çalışmasını kıyafetlerden arındırmış bir biçimde meydana getirmesine sebep olacak kadar güçlü. Modern heykele geçişte ve ilk dönemlerinde önemli bir yeri ve etkisi olan Rodin'in sergisi 16 Şubat'a dek Fransız sanat izleyicisi tarafından ziyaret edilebilecek.

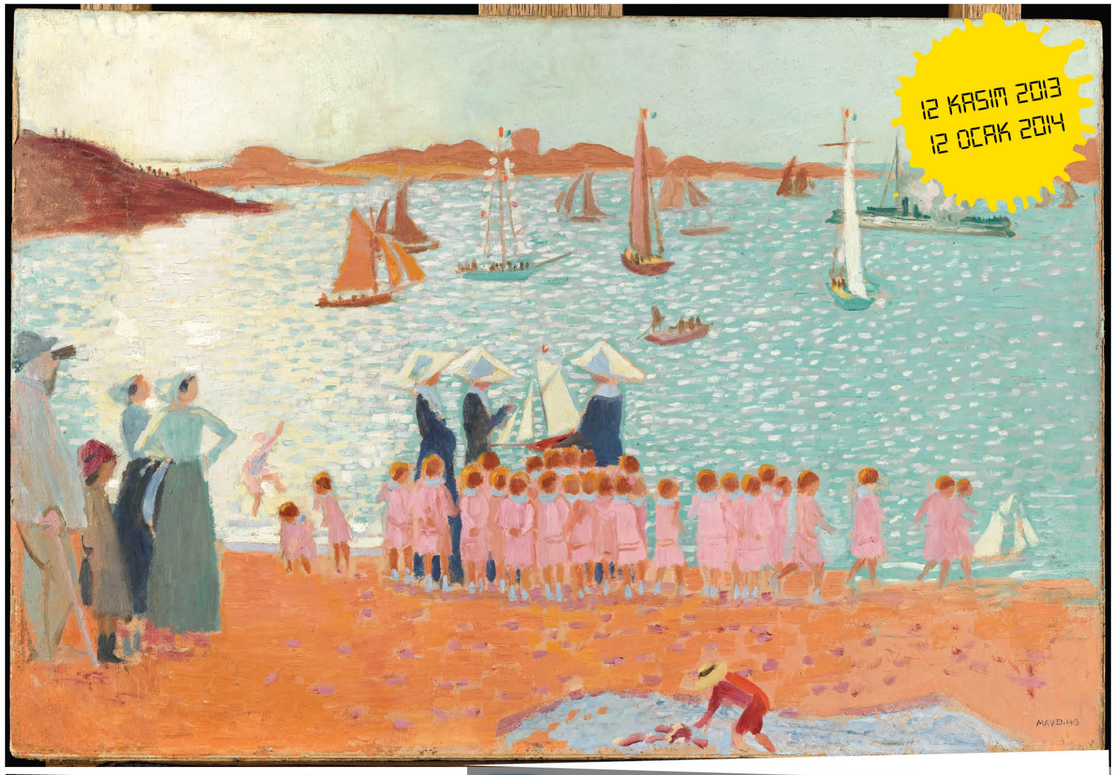

12 KASIM 2013
12 OCAK 2014

MODERN FRANSIZ SANATIN İADESİ

FRANSIZ SANAT İZLEYİCİSİNİ GEÇEN YÜZYILIN EN BAŞARILI ESERLERİYLE BİR ARAYA GETİREN ETKİNLİK, FARKLI STİL VE TEKNİKLERDE ÜRETİLEN ESERLERDEN OLUŞUYOR.

12 Kasım ila 12 Ocak tarihleri arasında Palais Lumière d'Évian sanatın her yerde olduğunu savunan bir tutumla modern sanat karmasına yer veriyor. Fransız sanat izleyicisini geçen yüzyılın en başarılı eserleriyle bir araya getiren etkinlik, farklı stil ve tekniklerde üretilen eserlerden oluşuyor. Benzerlik ve farklılıkların altını çizmek adına başka dönemlere ait tarihi işleri de bünyesinde bulunduran serginin görsellik konusundaki çeşitliliği, sanat izleyicisini sanatın tarih ile kurduğu ilişkiyi de içine katarak yeni sorular sormaya itiyor.

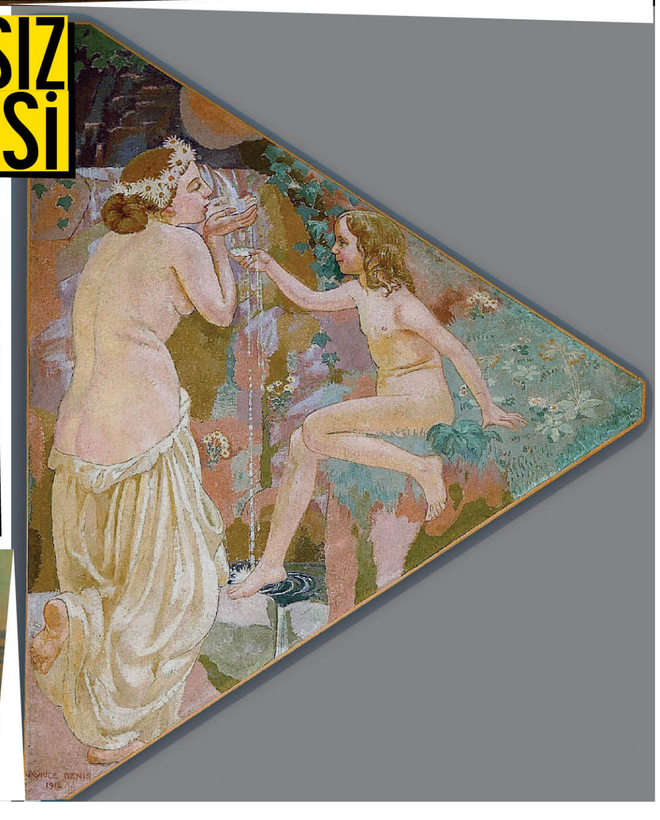

TARZI VE BEĞENİLERİ KONUSUNDA SON DERECE NET OLAN LONDRA GALERİLERİ, DOLAYLI ANLATIMDAN UZAK SERGİLERLE BU YILI NOKTALIYOR. DOĞRUDAN ANLATIMIN HEMEN HER GALERİDE GÖRÜLDÜĞÜNÜ, ÖNÜMÜZDEKİ YIL BU TAVRIN DAHA DA KUVVETLENECEĞİNİ SÖYLEMEKTE FAYDA VAR.

Hazırlayan: /Alican Çakmak KOZOĞLU

2013 ARTS ALMANAC londra

GELECEĞE HİSSEDİLEN NOSTALJİ

TARİHTE YER EDİNMİŞ ESERLERLE ÇAĞDAŞ ÖĞELERİ BİR ARAYA GETİREN SERGİ ZAMANIN, SANATSAL İLHAMIN VE ETKİNİN NERELERDE YOĞUNLAŞTIĞI SORUSUNA CEVAP ARIYOR.

15 KASIM 2013 14 ARALIK 2014

50'nci kuruluş yılı yaklaşan Lisson Gallery, Ingiliz heykelciliği ve enstalasyon sanatını tarihsel olarak inceleyen retro-fütüristik bir sergiye ev sahipliği yapıyor. Tarihte yer edinmiş eserlerle çağdaş öğeleri bir araya getiren sergi zamanın, sanatsal ilhamın ve etkinin nerelerde yoğunlaştığı sorusuna cevap arıyor.
Aslen bu yılın başında São Paulo'da "Nostalgia para o futuro" adıyla sergilenen çalışma galerinin çok jenerasyonlu programının detaylarını da listeliyor. Anish Kapoor ve Richard Wentworth gibi duayen sanatçılarla Angela de la Cruz, Ceal Floyer, Ryan Gander ve Haroon Mirza gibi daha genç sanatçıları bir araya getiren sergi, geçmiş ile yeni potansiyeller arasına kurulan yaratıcı tansiyonu güçlendiriyor. Projede yer alan sanatçıların çoğu ya galeride geçirdikleri zaman sırasında birbirleriyle arkadaş oldular ya da aralarına da sonra katılanlara akıl hocası olarak yardım ettiler. Galerinin köklerine inen bağların ne kadar kuvvetli olduğunu gösterme konusunda da bir misyonu olan Nostalgic for the Future, bu bağları kuvvetlendirmeyi ve yeni yaratımlara yol açmayı hedefliyor.

BUGÜNÜN FİNANS VE YATIRIM MERKEZİ.
YARININ TASARIM VE SANAT ÜSSÜ.
GELECEK NE GETİRECEKSE 42 MASLAK'TA OLACAK.

THE FUTURE IS MASLAK

▶42MASLAK.COM ▶(0212) 276 00 42

15 EKİM 2013
20 ARALIK 2013

PROTEST RESİMLER

TEK RENKLİ BİR MİNİMALİZM İLE ZENGİN RENK ALT YAPILI BİR SOYUTLUĞU BİR ARAYA GETİREN RESSAMIN MOTTOLARINDAN BİRİ OLAN "KOMEDİ CİDDİ BİR MESELEDİR" BÜTÜN AĞIRLIĞIYLA HİSSEDİLİYOR.

Protest Paintings(1989-94), sanatçı Richard Prince'in Skarstedt Gallery'deki altıncı solo sergisi. Dikey kanvas üzerine resmedilen çalışmalar, protesto afişlerini andıran bir havaya sahipler. Tek renkli bir minimalizm ile zengin renk alt yapılı bir soyutluğu bir araya getiren ressamın mottolarından biri olan "komedi ciddi bir meseledir" bütün ağırlığıyla hissediliyor. 1980'lerde rüştünü ispatlayan ressam, sanat üretimine eleştirel yaklaşmasıyla tanınıyor. Reklamcılık ve popüler kültüre ait görselleri fotoğraflarında, heykellerinde ve resimlerinde kullanan sanatçının en büyük eleştirisi ise Amerikan bir tarzda tüketim yapmaya. Serpentine Gallery, Solomon R. Guggenheim Museum, Whitney Museum of American Art ve IVAM gibi pek çok önemli sanat merkezinde solo sergilerle ağırlanan sanatçının yeni karması sanat izleyicisinden, şüphesiz, büyük ilgi görecek.

21 EYLÜL 2013
28 ARALIK 2013

SOVYET RUS SANATI LONDRA'DA

SERGİ, RADİKAL YAPISALCI BİR GRUBUN İŞLERİNİN PLANLARINI ÜÇ FARKLI NOKTADA DEĞİŞTİRİP ONLARA YENİ BİR DERİNLİK KATIYOR.

GRAD (Gallery for Russian Arts and Design), Sovyet avant-garde sanatının çağdaş sanat izleyicisi için yeniden yorumlanmış eserlerini bir araya getiren Utopia Ltd adlı bir sergiye ev sahipliği yapıyor. Sergi, radikal yapısalcı bir grubun işlerinin planlarını üç farklı noktada değiştirip onlara yeni bir derinlik katıyor. Model tasarımcısı Henry Milner, Sovyet sanatçılar El Lissitzky ve Aleksandr Rodchenko'nun geometrik tecrübelerinden yola çıkan heykellerle Vladimir Tatlin ve öncü grafik sanatçısı Gustavs Klucis'in eserlerine tekrar hayat veriyor. Rodchenko'nun eserlerinde izlenen matematiksel kararlığı Lissitzky'nin eserlerindeki izlere kadar takip eden Milner, sanatsal inovasyonun en etkin dönemine ait sanatçıların işlerinin bir açıdan bir araya gelmelerini sağlıyor.

ADA HEYKELLERİ

ADA-ŞEHİR HEYKELLERİNİN BİR ARAYA GELMESİNDEN OLUŞAN SERGİ, YEKPARE MERMER BLOKLARIN İŞLENMESİYLE ELDE EDİLEN ESERLERİ SANAT İZLEYİCİSİYLE BULUŞTURUYOR

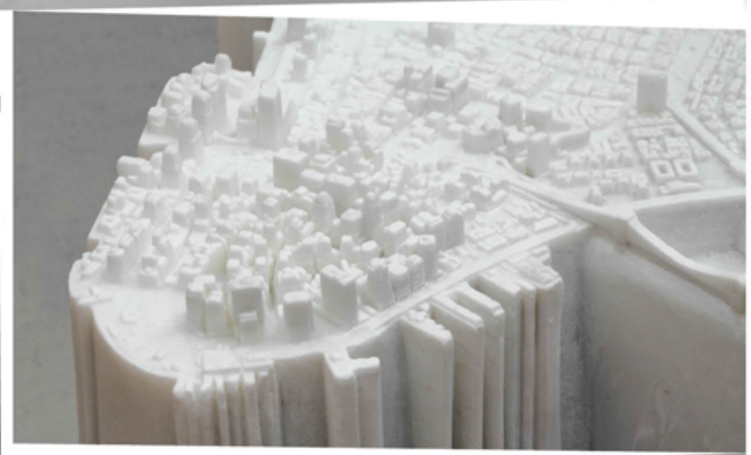

David Zwirner, Yutaka Sone'nin Sculpture başlıklı sergisine Londra'daki ayağında ev sahipliği yapıyor. Sanatçının Hong Kong Adası (1998), Little Manhattan (2007-09) ile Venedik (2013) başlıklı ada-şehir heykellerinin bir araya gelmesinden oluşan sergi, yekpare mermer blokların işlenmesiyle elde edilen eserleri sanat izleyicisiyle buluşturuyor. Sone'nin sanat pratiğinin 20 yıllık izlerini taşıyan serginin öğeleri ilk kez bir arada görücüye çıkıyor. Gerçekçilik ve mükemmeliyetçilik gibi iki ana ve zorlu dinamiğe bağlı çalışan sanatçının ana ilham kaynağı doğal sınırlar oluşturan yeryüzü şekilleri. Ada heykelleri yapmayı tercih etmesinin sebebi, kendi algısında adaların sonu ve başı olmayan bütünlere eş değer olması. Her ne kadar heykellerin her biri geçen yıllarla vücut bulsalar da çalışmanın ön planlamasında kullanılan teknik öğeler büyük farklılık gösteriyor. Hong Kong Adası için sık sık yaptığı seyahatlerden, haritalardan ve havadan çekilmiş fotoğraflardan yararlanan sanatçı, Manhattan için Google Earth'ün ilk versiyonlarından birini kullanmanın yanı sıra helikopter seyahatleri de yapmış. İçinde bulunduğumuz yılın ilk aylarında tamamlanan Venedik içinse internetteki bazı site ve aplikasyonları büyük bir uzmanlıkla kullanmış.

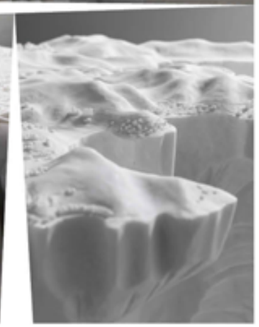

SANAT, TASARIM VE YAŞAM DERGİSİ

artam
GLOBAL ART & DESIGN
KASIM-ARALIK 2013 SAYI 25

SÜPERSTARLARIN DEKORATÖRÜ JAMİE DRAKE

MÜZE TADINDA BİR EV: ART HOUSE

RAFAEL LOZANO-HEMMER

DÜŞÜNDÜREN ARTURE'LERİYLE YÜKSEL ARSLAN

CONTEMPORARY İSTANBUL

KAMUSAL MEKANDA SANAT

Jeff Koons, "Balloon Ve

9 TL
ISSN 2346-3478
9 772146 197005
2013/05

25. SAYI BAYİLERDE... 9 TL

ANTİK PALACE: SÜLEYMAN SEBA CAD. TALİMYERİ SK.
MAÇKA 34357 İSTANBUL TEL: (0212) 236 24 60
www.artam.com www.antikas.com

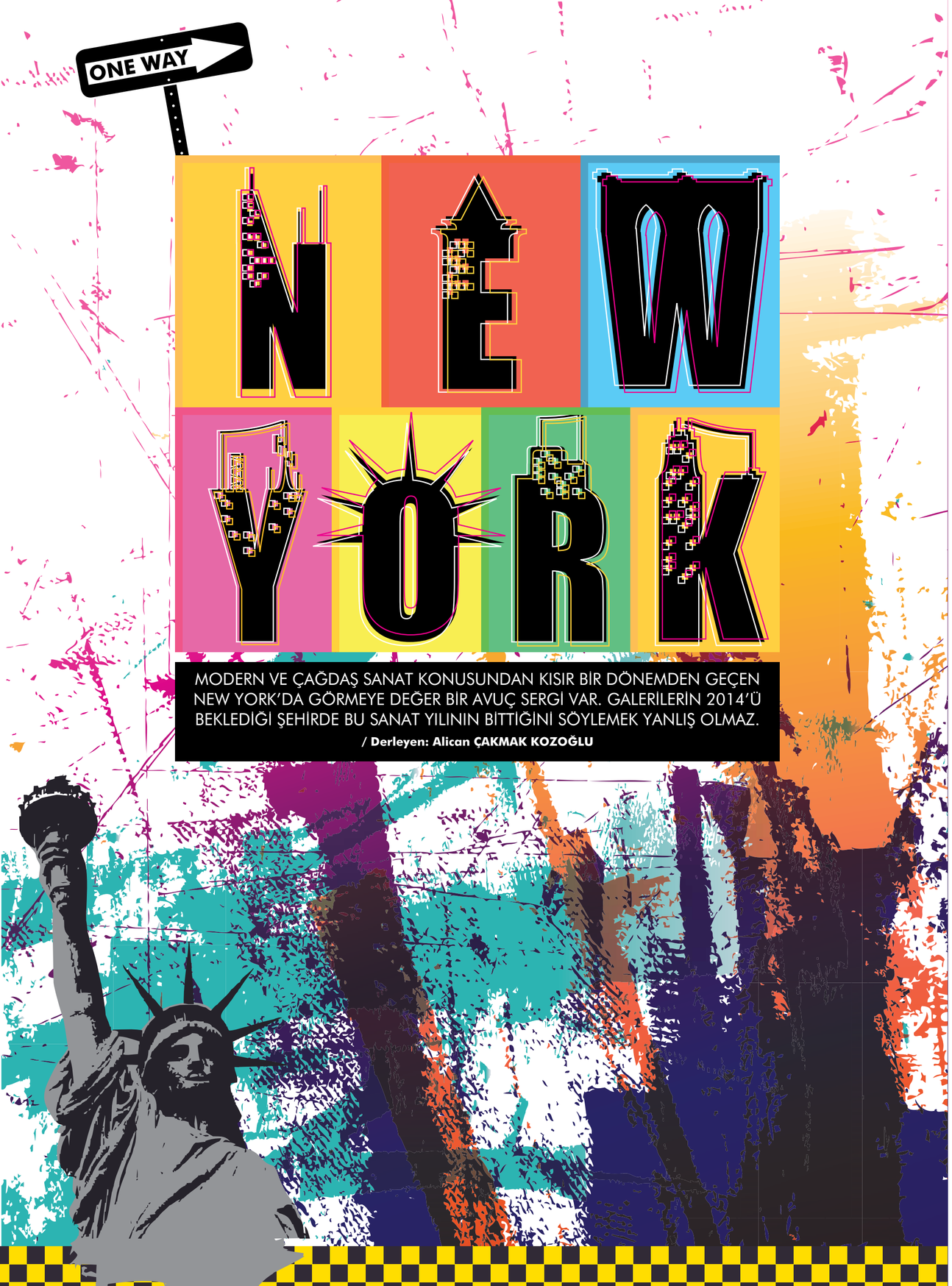

MODERN VE ÇAĞDAŞ SANAT KONUSUNDAN KISIR BİR DÖNEMDEN GEÇEN NEW YORK'DA GÖRMEYE DEĞER BİR AVUÇ SERGİ VAR. GALERİLERİN 2014'Ü BEKLEDİĞİ ŞEHİRDE BU SANAT YILININ BİTTİĞİNİ SÖYLEMEK YANLIŞ OLMAZ.

/ Derleyen: Alican ÇAKMAK KOZOĞLU

Jumana Manna!

KISA FİLM, ARŞİVSEL FOTOĞRAF VE HEYKEL SERİLERİNDEN OLUŞAN JUMANA MANNA'NIN NEW YORK'TAKİ İLK SOLO ÇALIŞMASI VÜCUT, ULUSALCILIK VE YAZILI TARİH ÖĞELERİNİ SORGULUYOR.

CRG Gallery, Jumana Manna'nın New York'taki ilk solo çalışmasına ev sahipliği yapıyor. Kısa film, arşivsel fotoğraf ve heykel serilerinden oluşan sergi vücut, ulusalcılık ve yazılı tarih öğelerini sorguluyor. Her ne kadar filmlerindeki çalışma sistemi bir nebze teatral olsa da diğer eserlerinde çok daha soyut ve alegorik izlere rastlamak mümkün. 21 Aralık'a kadar sürecek olan sergi, Filistlinli kadın sanatçının kendi sesini duyurması adına son derece büyük bir önem taşıyor. Sanatçının kendi adıyla anılan sergideki heykellerin bir kısmı çubuk ve emniyet kemerlerinden üretilmiş durumdalar.

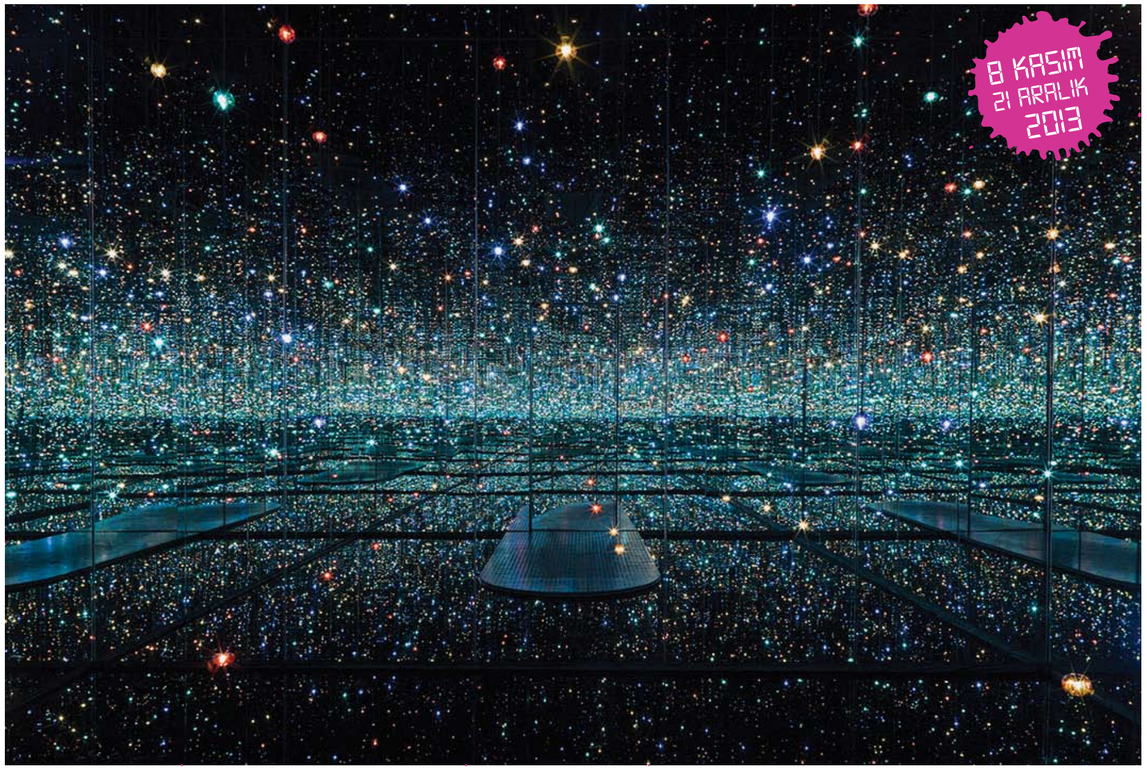

8 KASIM
21 ARALIK
2013

Cennete Varan Ben

SANATÇININ 1978'DE YAYIMLADIĞI YARI OTOBİYOGRAFİK KİTABINDAN İZLER TAŞIYAN SERGİ, RENKLERİN UZAY VE YILDIZ TEMALARINI ANDIRAN KARMAŞIK KULLANIMLARIYLA DERİN BİR ALT METNE İŞARET EDİYOR.

2013'ün ilk günlerinde dahil olduğu David Zwirner'daki ilk sergisinde Yayoi Kusama galerinin New York'taki üç lokasyonunda aynı anda ağırlanıyor. Büyük ölçekli resim enstalasyonlarının yerleştirilmesiyle meydana gelen sergiler sonsuzluk odalarına ve sonsuzluğun formatı olan cennete gönderme yapan izler taşıyor. Sanatçının 1978'de yayımladığı yarı otobiyografik kitabından izler taşıyan sergi, renklerin uzay ve yıldız temalarını andıran karmaşık kullanımlarıyla derin bir alt metne işaret ediyor. I Who Arrived in Heaven-Cennete Varan Ben adlı sergi 21 Aralık'a kadar New Yorklu sanat izleyicisiyle buluşacak. Serginin ana öğelerinden biri sonsuzluk hissini kuvvetlendirmek adına kullanılan aynalar.

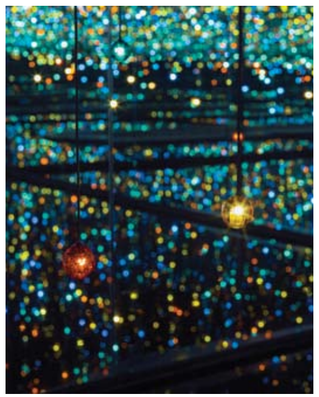

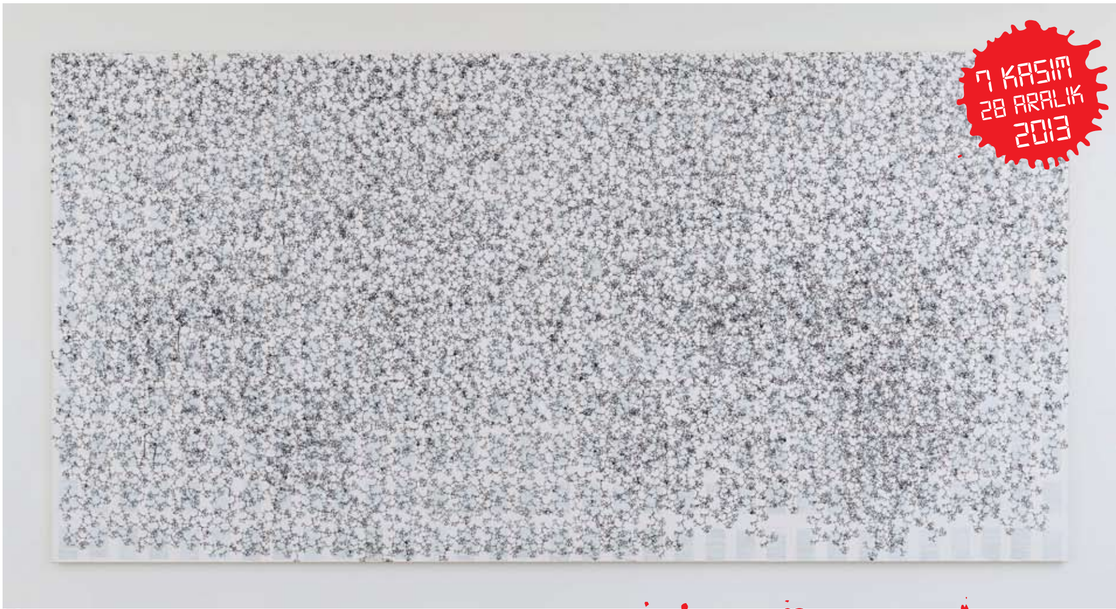

7 KASIM
28 ARALIK
2013

Sanatta Evrim

NEW YORKLU SANAT İZLEYİCİSİ İÇİN İLGİ ÇEKİCİ BİR SERGİ SUNMANIN ÖTESİNDE ULUSLARARASI BİR MERAK UYANDIRAN ETKİNLİK, HEM ESTETİK HEM DE SOSYAL MEVZULARA DEĞİNİYOR.

Lehmann Maupin'in 7 Kasım ila 28 Aralık tarihleri arasında ağırlayacağı sergi Tim Rollins ve K.O.S.'un son çalışmalarından oluşuyor. Köken üzerine eğilen çalışmanın adı da buradan geliyor: On the Origin. Darwin'in evrim teorisine görsel bir form vermek amacıyla tuttuğu notları incelemekle gelen ilhamın temel olduğu çalışma hücre modelleri ve sinir sistemlerini andıran görsellerin farklı boyutlardaki panellere işlenmesiyle vücut bulmuş. New Yorklu sanat izleyicisi için ilgi çekici bir sergi sunmanın ötesinde uluslararası bir merak uyandıran etkinlik, hem estetik hem de sosyal mevzulara değiniyor.

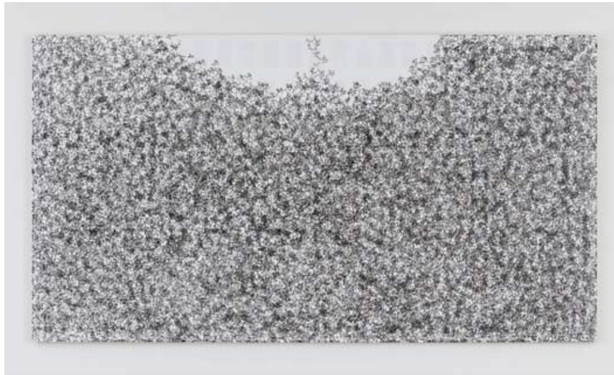

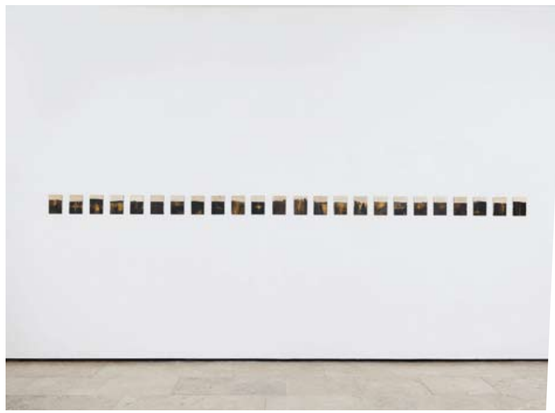

2 KASIM
21 ARALIK
2013

Thomas Demandin Köşeli Anları

Lehmann Maupin, Shirazeh Houshiary'nin yeni sergisine ev sahipliği yapıyor. 30 Ekim ila 28 Aralık tarihleri arasında gezilebilecek olan sergi, sanatçının çizgileri, ışığı ve biçimleri birleştirme noktasında sarf ettiği çabayı gözler önüne seriyor. Çalışmaların izlediği yollar için sarmal bir yapı seçen Houshiary'nin ortaya çıkan sonuçtan hoşnut olduğunu söylemekte fayda var. Dengeli fakat güçlü çizgilerle sınırlar belirleyen bir ritüel ile çalışan Houshiary, küçük kutu misali parçaları kullanıp tekrar bazlı figüratif bir tarzla birleştiriyor.

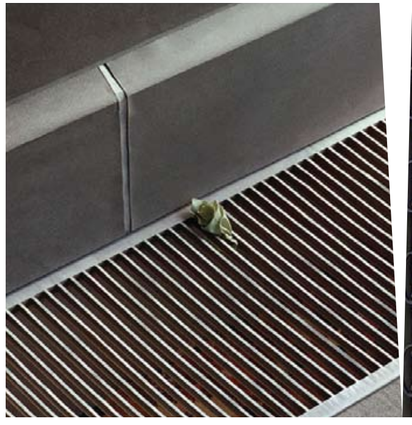

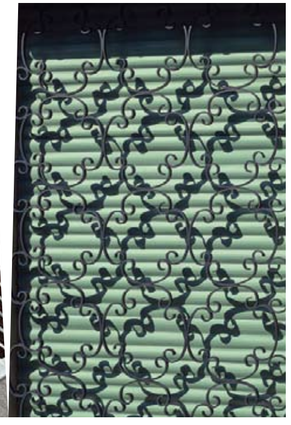

GÜNDELİK ALANLARDAKİ SIRADAN ANLARI YAKALAYAN THOMAS DEMAND, BU SIRADANLIKLARIN ACITICI VE KÖŞELİ YANLARINI SANAT İZLEYİCİSİYLE PAYLAŞMAYI HEDEFLİYOR.

30 EKİM
28 EYLÜL
2013

Houshiary'nin Sarmalları

DENGELİ FAKAT GÜÇLÜ ÇİZGİLERLE SINIRLAR BELİRLEYEN BİR RİTÜEL İLE ÇALIŞAN HOUSHIARY, KÜÇÜK KUTU MİSALİ PARÇALARI KULLANIP TEKRAR BAZLI FİGÜRATİF BİR TARZLA BİRLEŞTİRİYOR.

Lehmann Maupin, Shirazeh Houshiary'nin yeni sergisine ev sahipliği yapıyor. 30 Ekim ila 28 Aralık tarihleri arasında gezilebilecek olan sergi, sanatçının çizgileri, ışığı ve biçimleri birleştirme noktasında sarf ettiği çabayı gözler önüne seriyor. Çalışmaların izlediği yollar için sarmal bir yapı seçen Houshiary'nin ortaya çıkan sonuçtan hoşnut olduğunu söylemekte fayda var. Dengeli fakat güçlü çizgilerle sınırlar belirleyen bir ritüel ile çalışan Houshiary, küçük kutu misali parçaları kullanıp tekrar bazlı figüratif bir tarzla birleştiriyor.

ARKAS TRIO

DÜNYA PRÖMİYERİ

Program

FRANZ SCHUBERT: "Nocturno" Mi bemol Majör, D 897
*Adagio
KAMRAN iNCE: "Fortuna Sepio Nos"
(Dünyada ilk seslendirilişi, Arkas Trio için bestelenmiştir)
...ara...
N. RiMSKY KORSAKOF: Trio Do Minör (1897)
*Allegro
*Allegro
*Adagio con moto
*Adagio-Allegro

Tarih: 6 Ocak 2014
Yer: Süreyya Operası, Saat: 20:00
Kadıköy - İstanbul

ARKAS

www.arkastrio.com

ARTS ALMANAC

berlin

BERLİN'İN HEMEN HEMEN TÜM GALERİLERİNDE SADE BİR SANAT HAVASI DOLAŞIYOR. 2013'Ü SONLANDIRIP 2014'Ü BAŞLATACAK OLAN SERGİLER ZAMAN-MEKAN, MEKAN-ALGI İLİŞKİLERİNİ SORGULATIYOR.

/ Derleyen: Alican Çakmak KOZOĞLU

DITTRICH& SCHLECHTRIEM, AMERİKALI SANATÇI ROBERT LAZZARİNİ AVRUPA'DAKİ İLK SOLO SERGİSİNE EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR.

20 EYLÜL 21 ARALIK 2013

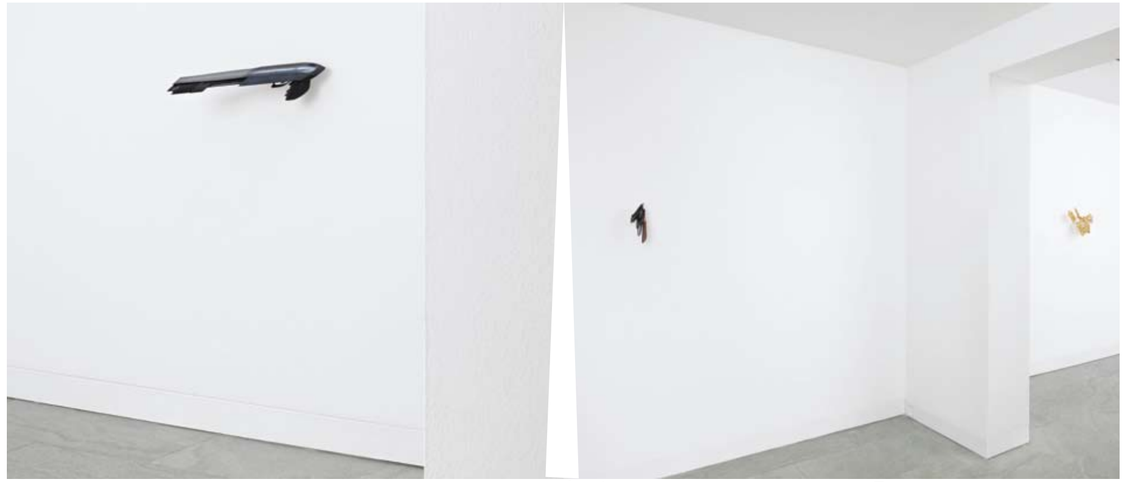

Çarpıklık Duygusu

Jam Shot adlı serginin isminin anlamı kasaları ve güvenlik kilitlerini nitrogliserin kullanarak patlatmaya dayanıyor. Mevzu bahis yöntem ve malzemeye bir gönderme yapan sergide matematiksel çarpıklıkların ortaya çıkardığı heykeller sanat izleyicisiyle buluşuyor. Şiddet ve silah temaları sanat ve kültür mecralarında sık sık tekrarlanan temalar olsalar da Jam Shot, tanıdık nesnelerin değiştirilmiş ve gizemli temsillerini ortaya koyuyor. Lazzarini çarpık heykeller ile izleyici için huzursuz bir boşluk yaratıyor. Kaynak nesnelerle aynı malzemelerden hazırlanmış eserler zihindeki eşya idesi ile eşya arasındaki sınırı belirliyor. Şu anda New York'ta yaşayan Lazzarini bugüne dek The Modern Art Museum of Fort Worth, The Whitney Museum of American Art, The Virginia Museum of Fine Arts, The Aldrich Museum, ve The Taipei Museum of Contemporary Art'da sanat izleyicisiyle bir araya geldi.

ÇALIŞMASININ MERKEZİNDE RENKLERLE ALAKALI YAPTIĞI ARAŞTIRMALARI TUTMAYA DEVAM EDEN FINCH, CEZANNE'IN TABİRİYLE "BEYNİMİZ İLE EVRENİN BULUŞTUĞU YER"İ ARIYOR.

16 KASIM 2013
11 OCAK 2014

Beyin ile Evrenin Buluştuğu Yer

Berlin merkezli Galerie Nordenhake, bünyesinde dördüncü kez solo sergisiyle Spencer Finch'i ağırlıyor. Çalışmasının merkezinde renklerle alakalı yaptığı araştırmaları tutmaya devam eden Finch, Cezanne'ın tabiriyle "beynimiz ile evrenin buluştuğu yer"i arıyor. Çizimler, kolajlar, ışık enstalasyonları ve gelen doğal ışığın yorumlanması gibi öğelerden meydana gelen sergideki her eserin konusuna ulaşmak için izlediği bireysel bir yolu ve yöntemi var. 2010'dan bu yana son derece yoğun çalışan Finch'in bugüne dek sergilerine ev sahipliği yapan galeriler arasında Indianapolis Museum of Art, Rhode Island School of Design, The Art Institute of Chicago, Museum of Contemporary Art San Diego, Emily Dickinson Museum, Corcoran Gallery of Art, Washington, DC ve Frac des Pays de la Loire yer alıyor.

GELECEKTE MODA NASIL OLACAK BİLMİYORUZ AMA
42 MASLAK'IN ÇOK MODA OLACAĞINI BİLİYORUZ.
THE FUTURE IS MASLAK
▸ 42MASLAK.COM ▸ (0212) 276 00 42

15 KASIM 2013 5 OCAK 2014

31 FARKLI SANATÇININ ZAMANIN TEKNIGINI YANSITAN ZAMANSIZ ÇALIŞMALARININ DERLENMESIYLE OLUŞAN SERGI, BERLINLI SANAT IZLEYICISININ BEĞENISINE SUNULMUŞ DURUMDA.

Kolaj etkisi

The Age of Collage, Gestalten'in 2011'deki açılış sergisi Cutters Edges'den bu yana ev sahipliği yaptığı ilk uluslararası karma sergisi. 31 farklı sanatçının zamanın tekniğini yansıtan zamansız çalışmalarının derlenmesiyle oluşan sergi, Berlinli sanat izleyicisinin beğenisine sunulmuş durumda.
Dijital çalışma olanaklarının kolaja her zamankinden daha çok çeşitlilik kattığı günlerde çiğ görsel materyallerin birikim ve kombinleri sanatçının kendi bakış açısını dominant kılacak şekilde manipüle edilebiliyor. Bu etki çevresinde oluşan sergi ve işler bilimsel imgelerden pop kültürü öğelerine, erotik izlerden insan hafızasının topladığı alt metin ve görsellere dek uzanan geniş bir yelpazeye sahip.

42 MASLAK'A BAKIN, BUGÜNDEN GELECEĞİN NELER GETİRECEĞİNİ GÖRÜN.
TASARIM, SANAT VE YAŞAMIN YARINIYLA ŞİMDİDEN TANIŞIN.
THE FUTURE IS MASLAK
42MASLAK.COM (0212) 276 00 42
BAY İNŞAAT 41 YIL
RESIDENCE + OFFICE + HOTEL + SHOPS + ART
Bay İnşaat - 42 Maslak Projesi LEED® GOLD Yeşil Bina Sertifikası Resmi Adayıdır.
flickr LinkedIn foursquare
42 KIRKİKİ MASLAK

KIŞIN SANAT BAŞKADIR

BÜTÜN KOŞUŞTURMANIN İÇİNDE SANATA AYIRACAK VAKTİ HER DAİM BULAN İSTANBULLU SANAT İZLEYİCİSİ İÇİN SON DERECE ENTERESAN SEÇENEKLER GÖRÜLMEYİ BEKLİYOR. İSTANBULLU GALERİLER, İÇİNDE BULUNDUĞUMUZ DÖNEM İÇİN BAŞTA FOTOĞRAF, RESİM VE HEYKEL OLMAK ÜZERE PEK ÇOK FARKLI SANAT DİSİPLİNİNİ KAPSAYAN BİR PROGRAMA SAHİPLER.

Hazırlayan: /Alican Çakmak KOZOĞLU

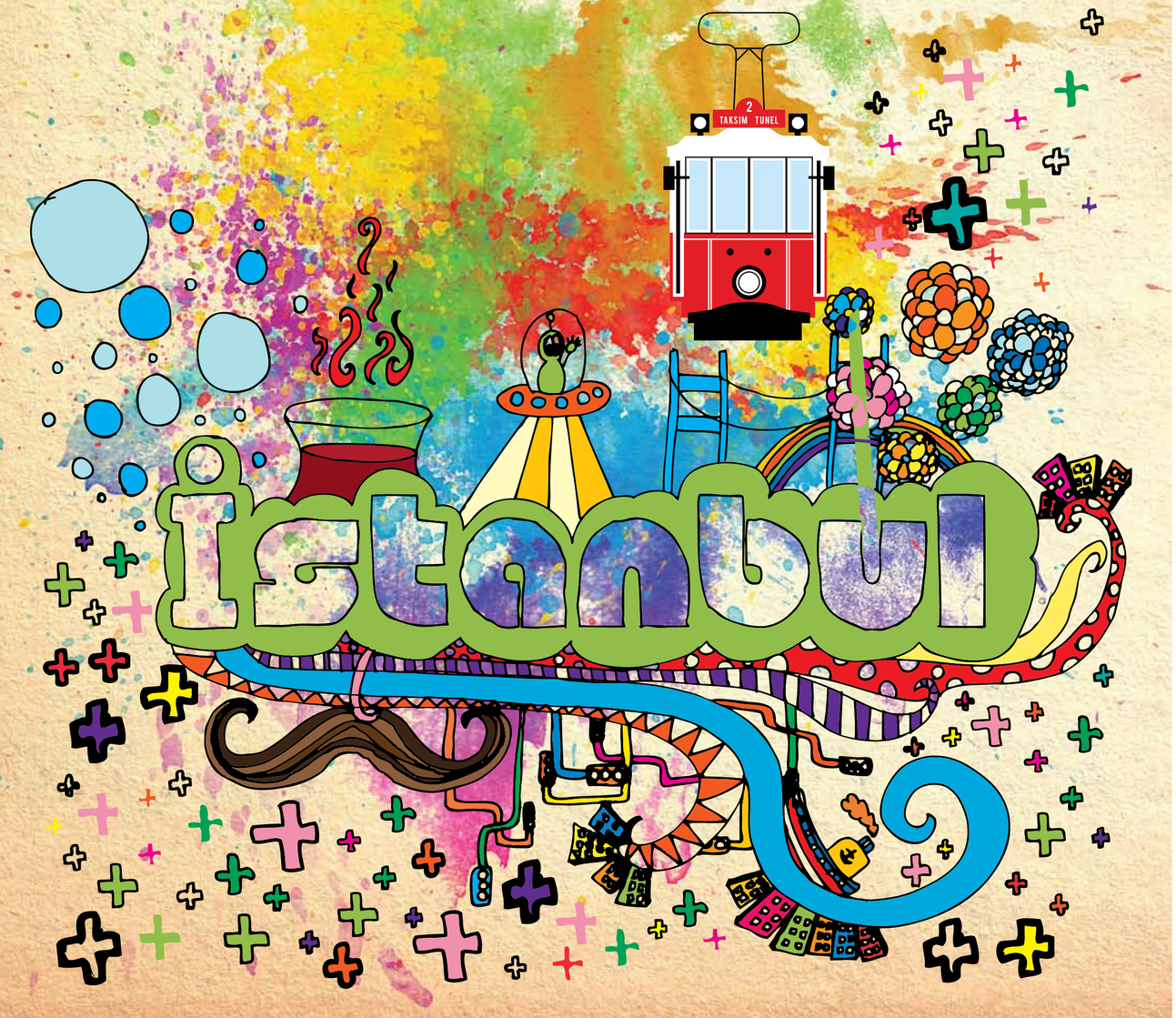

GÜL'ÜN 2011'DE ARTER'DE YER ALMIŞ OLAN 5 KIŞILIK BUFET ADLI ÇALIŞMASINDA İZLEMİŞ OLDUĞU YÖNTEMİN DEVAMI NİTELİĞİNDEKİ B.İ.M.A.B.K.R. SANATÇININ YAZDIĞI METİNDEN DIŞA TAŞIP FİZİKSELLEŞEN NESNELER ARACILIĞIYLA ZAMAN-MEKANSAL BİR ÖNERİYE DÖNÜŞÜYOR.

ESERİN FİZİKSEL ALANA TAŞIMI

28 Kasım 2013-25 Ocak 2014

Galeri Manâ'da Deniz Gül'ün B.i.M.A.B.K.R. Başlıklı Mekansal Önerisi, 28 Kasım ila 25 Ocak 2013 tarihleri arasında İstanbullu sanat izleyicisiyle buluşacak. Sanatçının metin ve nesne arasında sürdürdüğü form araştırması niteliğindeki çalışmaları yedi hafta boyunca değişen bir kurgu içinde, kendini yenileyerek sergilenecek. Gül'ün 2011'de ARTER'de yer almış olan 5 Kişilik Bufet adlı çalışmasında izlemiş olduğu yöntemin devamı niteliğindeki B.İ.M.A.B.K.R. sanatçının yazdığı metinden dışa taşıp fizikselleşen nesneler aracılığıyla zaman-mekansal bir öneriye dönüşüyor. Beyaz İlmekli Manyel, Albay Bicol, Kornatlı Raziye'nin baş harflerine soyutlanmış kurmaca kişilerin mekan ve zaman içerisinde görünür olma hallerini nesneler üzerinden araştıran Gül, galerinin fiziksel alanında ve izleyicinin zihinsel alanında zamana yayılarak oluşan ve anlamını bulan özne/nesne oluşumuna işaret ediyor. Durağan sergi düzeninin aksine çalışmaların akışkan bir yerleştirme içinde sunulduğu mekanda nesneler çoklu anlamları üzerinden, görünür kılınan ile görünmez olanın arasında iktidarın aldığı gündelik biçimler üzerine çeşitli bağlamsal okumalara yol açıyor.

4 OCAK'A KADAR AÇIK KALACAK OLAN SERGI, SANATÇININ KITLESEL HÜKÜMET GÖZETLEMESI VE ETKILERINE ODAKLANAN IKI FILMINE DAHA EV SAHIPLIĞI YAPMAKTA.

ENTROPİ

2 Kasım 2013-4 Ocak 2014

Galeri Zilberman, küratörlüğü Vassilios Doupas tarafından gerçekleştirilen ve Christoph Büchel, Maurizio Cattelan, William E. Jones, Annika Von Hausswolff, Kay Rosen ve Frank Selby'nin yeni ve güncel işlerini öne çıkaran bir grup sergisi olan Entropi'ye ev sahipliği yapıyor.sunmaktan mutluluk duyar. Serginin açılışı 1 Kasım'da yapıldı. Termodinamikte bir sistem içerisindeki düzensizliğin seviyesi ile ilişkilendirilmiş bir terim entropi. Kültürel ve politik teoriye uygulandığında ise, geniş anlamda, kapalı bir sistemdeki tahrip edici, yıkıcı unsurların ve denge bozucu kuvvetlerin tanınması olarak da yorumlanabilir. Bu sistemlerden birisi de dilbilimsel sistem. Dilbilimsel sistemlerin ve iletişim modellerinin parçalanması, Frank Selby'nin başlıca ilgi alanları arasında. Ayaklanmalar, isyanlar ve sosyal çalkantılar ile ilgili girift çizimleriyle tanınan sanatçı, çalışmasının konusundan, dil ile ilgili deneyimlenen bir başarısızlığın akabinde bir krizi ortaya çıkardığı insanlara dair örnekler olarak bahsetmekte.
Krizin bu dışavurumu ise daha sonra başka bir iletişim biçimini oluşturmakta. Otoritenin dili, William E. Jones'un, polis memurlarına yönelik, bir şüpheliyi silahla vurup vurmayacaklarına içgüdüye dayalı karar verebilmeleri için eğitici bir filmi olan Shoot Don't Shoot'ta (Vur Vurma) kullanılmakta.
Sergi, sanatçının kitlesel hükümet gözetlemesi ve etkilerine odaklanan iki filmine daha ev sahipliği yapmakta.

ÇALIŞMALARINA GÖÇ OLGUSUNA VE VAROLUŞ HALLERİMİZE DAIR ANLATILARI DA EKLEYEN SANATÇININ ONUNCU KİŞİSEL SERGİSİNİN İSMİ "ELDIVEN FABRIKASI".

EL EMEĞİNİ ESERE YANSITMAK

2 Kasım-7 Aralık 2013

Aslımay Altay Göney, bir ayağı Almanya'da bir ayağı Türkiye'de çalışmalar yürüten ve kişi bazında kültür elçiliği yapmakta olan sanatçılardan biri. Göney'in ilham kaynakları arasında aslan payının sahibi ise seyahat ve yol hikayeleri. Çalışmalarına göç olgusuna ve varoluş hallerimize dair anlatıları da ekleyen sanatçının onuncu kişisel sergisinin ismi "Eldiven Fabrikası". Emek ve el emeği kavramlarına dokunan sergi; iş gücü, malzeme, üretim araçları ve hatta üretilen metanın kendisinin de yorumlanıp görselleştirilmesi deneyimini kurgusal bir üretim mekanı bütünlüğünde sunuyor. Göney iş gücüne simge seçilen el formuyla, bir seri imalat ürününün örtüştürülmesi fikrinden yola çıkarak, eldiveni bu kurgunun izleği haline getiriyor. Serginin anlatım dilini, her biri özgünlüğünü koruyacak şekilde elle çoğaltılan öğelerin meydana getirdiği form tekrarları ve tekrarlardan üreyen hacimler oluşturuyor. Sanatçının daha önceki sergilerinden de kullandığı kağıt ve kumaşa ek olarak benzer yapısal özellikte endüstriyel malzemenin de dâhil olduğu sergide bu malzemelerin olanaklarıyla vücut bulan katmanlı üslup, işin doğasına uygun şekilde seri üretime gönderme yaparken, sanat nesnesi üretiminde el işçiliğinin kullanımı meselesine de kendi yaklaşımını ortaya koymayı hedefliyor.

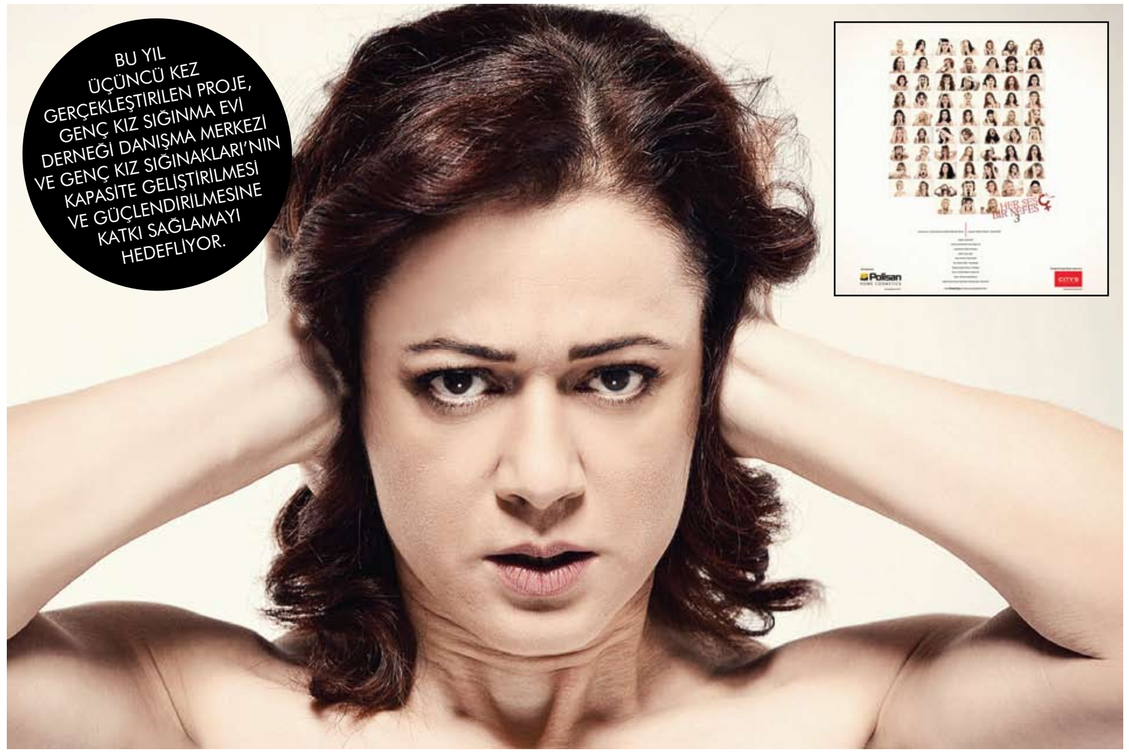

HER SES BİR NEFES

21 Kasım-6 Aralık City's Nişantaşı
7 Aralık 2013-7 Ocak 2014 Meydan İstanbul Alışveriş Merkezi

Kadına yönelik şiddete hayır demek ve toplumsal birlik oluşturmak için 66 ünlü kadını bir araya getiren Her Ses Bir Nefes, şiddet kelimesi karşısında ağlayan, haykıran, çığlık atan, şiddet duygusunu içtenlikle objektife yansıtan ve tepkisin gösteren bir çalışma. Bu yıl üçüncü kez gerçekleştirilen proje, Genç Kız Sığınma Evi Derneği Danışma Merkezi ve Genç Kız Sığınakları'nın kapasite geliştirilmesi ve güçlendirilmesine katkı sağlamayı hedefliyor. Proje tasarımını ve sanat yönetmenliğini Kenan Bahadır Derre'nin üstlendiği çalışmanın 66 ünlü ismin fotoğraflarını Hakan Yüksel çekti. İlk sergi City's Nişantaşı'nda ziyaretçileriyle buluştu. 6 Aralık'a kadar burada ziyaret edilebilecek olan sergi, sonrasında 30 gün boyunca Meydan İstanbul Alışveriş Merkezi'nde sanat izleyicisi için hazır bulunacak.

ÇAĞDAŞ YUNAN SANATI İSTANBUL'DA

12 Kasım-7 Aralık 2013

Pinelo Gallery ile Selanik'in köklü galerisi Artis Causa'nın uluslararası sanatçılarının eserlerinden oluşan karma sergi 12 Kasım-7 Aralık tarihleri arasında Beyoğlu'nda Pinelo Gallery'de sanatseverlerle buluşuyor. 1996 yılından beri Türk ve Yunan çağdaş sanatçılara destek veren Pinelo Gallery'ninn ev sahipliğini yaptığı sergi çağdaş Yunan sanatının başarılı temsilcilerini bir araya getiriyor. Selanik merkezli Artis Causa'nın 9 sanatçısının yaklaşık 25 eserini İstanbullu sanat izleyicisiyle buluşturan Pinelo Gallery'de, güncel sanatla modern sanat akımlarının dengeli bir kombinasyonunu sunuyor. Elli Chrysidou, Marios Eleftheriadis, Aris Georgiou, Mark Hadjipateras, Vassilis Karakatsanis, Alexandra Marati, Nakis Panayiotidis, Bernhard Quade ve Manolis Yiannadakis sergide yer alan sanatçılar. Pinelo Gallery'nin başarılı karması fotoğraf, yağlı boya, karışık teknik, baskı, enstalasyon gibi pek çok farklı eserden meydana geliyor.

SANATÇININ KURŞUN DÖKME RİTÜELİNİ DENEYİMLEMESİ SONRASINDA GERÇEKLEŞTİRDİĞİ BÜYÜK BOYUTLU HEYKELLERİN SERGİLENDİĞİ ÇALIŞMALAR, ÖZSOY'UN DAHA EVVEL KULLANMADIĞI ÜÇ FARKLI RENGE DE EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR; KURŞUN RENGİ, PETROL YEŞİLİ VE ZİFT TONU.

PERFORMATİF HEYKELLER

14 Kasım-6 Aralık 2013

Ankara doğumlu sanatçı Günnur Özsoy, 1993'den bu yana pek çok uluslararası ve ulusal sergide, kişisel olarak ya da karma yapılı sanat etkinliğine katıldı. Pg Art Gallery'de 6 Aralık'a kadar yer alacak sergisinin ismi Boşluğun Işığı.Sanatçının kurşun dökme ritüelini deneyimlemesi sonrasında gerçekleştirdiği büyük boyutlu heykellerin sergilendiği çalışmalar, Özsoy'un daha evvel kullanmadığı üç farklı renge de ev sahipliği yapıyor; kurşun rengi, petrol yeşili ve zift tonu. Bu renklerde ürettiği son dönem heykelleriyle kurşun, petrol ve zift gibi ölümcül malzemelere işaret ederken bir yandan da beyaz heykelleriyle kendi ruhsal dünyasını tasvir ediyor.

Sanatçının önemli addettiği heykel yaparken içinde olduğu süreç. Varılacak nokta değil yolculuğa önem veren Özsoy, titiz çalışma konusunda oldukça hassas. Yarattığı heykeller, biçimsel ve düşünsel olarak bilinçli bir şekilde çok dikkatli ve yavaş bir süreç sonucunda meydana geliyor. Sanatçının işleri izleyiciye heykelin performatif bir mecra olduğunu hissettiriyor. Özsoy'un heykelleri içlerindeki boşluğa ya da içlerindeki boşluk, heykele dönüşebilecekmiş duygusunu yaşatıyor. Boşluğun hem kavramsal hem de biçimsel olarak iç içe geçtiği çalışmalarındaki boşluk/doluluk hali, Ying ve Yang'in dengesine de işaret ediyor.

40 YILLIK GÜNDEME BAKIŞ

14 Kasım-31 Aralık 2013

İstanbul Fransız Kültür Merkezi, Gökşin Sipahioğlu'nun kurucusu olduğu Sipa Press Haber Ajansı foto muhabirlerinin geçtiğimiz 40 yıl içerisinde tanıklık ettikleri yakın tarihin önemli olaylarından oluşan bir fotoğraf sergisine ev sahipliği yapıyor. Fotoğrafçı Michel Setboun ve gazeteci Sylvie Dauvillier'nin "Fotomuhabirliğin 40 yılı, Sipa Kuşağı" başlıklı ortak kitap çalışmalarından yola çıkarak gerçekleşen sergide yaklaşık 80 adet fotoğraf yer alıyor. Sipa Press Haber Ajansı'nda fotoğraf editör ve direktörü olarak çalışmış olan gazeteci Mesut Y.Tufan küratörlüğünde ve Izzeddin Çalışlar tasarımıyla gerçekleşen sergi 31 Aralık tarihine kadar gezilebilir. Son 40 yıl içerisinde toplumların ortak belleğinde yer etmiş önemli olayların fotoğraf karelerinden oluşan bu sergi aracılığıyla sanat izleyicisinin yakın tarihe foto muhabirlerin gözünden tanıklık etmesine fırsat yaratılıyor. Savaşlardan magazin olaylarına, toplu göçlerden direnişlere, kraliyet düğünlerinden doğal afetlere farklı birçok olayı belgeleyen yaklaşık 80 fotoğraf karesine, o anı yakalayan foto muhabirlerin yorumları ve dönem hakkındaki bilgiler de eşlik ediyor.

SON 40 YIL İÇERİSİNDE TOPLUMLARIN ORTAK BELLEĞİNDE YER ETMİŞ ÖNEMLİ OLAYLARIN FOTOĞRAF KARELERİNDEN OLUŞAN BU SERGİ ARACILIĞIYLA SANAT İZLEYİCİSİNİN YAKIN TARİHE FOTO MUHABİRLERİN GÖZÜNDEN TANIKLIK ETMESİNE FIRSAT YARATILIYOR.

Sanatın A Takımı Sürmeli'de!

ÇAĞDAŞ SANATIN YAŞAYAN EN ÜNLÜ İSİMLERİNDEN ADNAN ÇOKER, BU KEZ KARŞIMIZA KÜRATÖR KİMLİĞİ İLE ÇIKTI. İSTANBUL' UN KÖKLÜ VE PRESTİJLİ OTELLERİNDEN BİRİ OLAN SÜRMELİ İSTANBUL HOTEL'İN BÜNYESİNDE YER ALAN S/ART BY SÜRMELİ SERGİ SALONUNDA BAŞLAYAN SERGİNİN KÜRATÖRLÜĞÜNÜ ÜSTLENEN ADNAN ÇOKER, "A TAKIMI" STATÜSÜNDE KONUMLANDIRDIĞI TAM 14 DÖRT SANATÇIYI BİR ARAYA GETİRDİ. 21 KASIM'DA AÇILAN SERGİ, 21 OCAK TARİHİNE KADAR GEZİLEBİLECEK.

// Eser BAYKUŞ

Çağdaş Türk resminin yaşayan en önemli sanatçısı Adnan Çoker, küratörlüğünü yaptığı ve "A Takımı" adını verdiği sergide günümüz çağdaş sanatının önemli isimlerine yer verdi. 14 ismin eserlerinin sergilendiği "A Takımı" sanatçıları arasında Adnan Çoker, Adem Genç, Balkan Naci İslimyeli, Bedri Baykam, Bubi, Ferit Özşen, Güngör Taner, Koray Ariş, Mehmet Kavukçu, Mustafa Altıntaş, Mustafa Ata, Serhat Kiraz, Server Demirtaş, Seyhun Topuz bulunuyor. Istanbul' un köklü ve prestijli otellerinden biri olan Sürmeli Istanbul Hotel, kendi bünyesinde yer alan ve Adnan Çoker' in önerileri doğrultusunda restore edilen S/Art by Sürmeli sergi salonunda sanatseverlerin beğenisine sunulan sergi 21 Kasım tarihinde cemiyet hayatının önde gelen isimlerinin katılımıyla açıldı. 21 Ocak 2014 tarihine kadar ziyaretçilerini bekleyen sergi, 40 yıllık otelcilik deneyimini, çağdaş ve güncel uygulamalar ile birleştirerek, dinamik Türk otelcilik sektöründe vazgeçilmez bir "klasik" haline gelmeyi başaran Sürmeli Istanbul Hotel'in sanata olan yatırımında bir milat olarak kabul edilebilir. Sürmeli Istanbul Hotel'in kendi bünyesinde yer alan S/Art by Sürmeli sergi salonu, Adnan Çoker' in önerileri doğrultusunda restore edildi. Yarım ay biçimindeki mekan, gezinti platformu, yüksek tavanları ve çok amaçlı sunum olanaklarıyla alışılmış galeri dizaynından farkı ile dikkatleri çekiyor. Adnan Çoker'in sergiye "A Takımı" ismini vermesinin nedeni ise sergide yer alan sanatçıların sanata verdikleri emek ve kattıkları değer…

EDA SÜRMELİ TECMEN

SÜRMELİ HOTEL
YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI

"A TAKIMI İLE BAŞLAMAK GERÇEKTEN CESARETLİ VE İDDALI BİR BAŞLANGIÇ OLDU. BUNDAN SONRA DA AMACIMIZ ÇITAYI HEP YUKARIDA TUTMAK YÖNÜNDE OLACAK. BU KAPSAMDA S/ART'TA DEVAM EDECEK OLAN SERGİLER YİNE SEÇKİN VE ÖZGÜN SANAT ÇALIŞMALARINDAN OLUŞACAKTIR. ÖRNEĞİN BİR SONRAKİ SERGİMİZ BEDRİ BAYKAM'IN SOLO SERGİSİ OLACAK."

40 yıldır sanata verdiği destekle tanınan Istanbul'un prestijli otellerinden Sürmeli Hotel Istanbul, Adnan Çoker'in küratörlüğünde düzenlediği ve çağdaş sanatın ünlü isimlerinin eserlerinin sergilendiği "A Takımı" sergisi ile dikkat çekiyor. Bu tarz sergiler için Adnan Çoker'in görüşleri ile hayata geçirilen sergi salonu S/Art by Sürmeli, alışılmış galeri mimarisine yenilikler getiriyor. Sürmeli Hotel ve otelin sanat yatırımları hakkında Sürmeli Hotel Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Eda Sürmeli Tecmen ile konuştuk.

Sürmeli 40 yıldır belki de en dinamik sektörlerden birinde hizmet veriyor. Sürmeli'de ne gibi yenilikler yapıldı, ne gibi yenilikler bizi bekliyor?

Sürmeli Otelleri olarak, Türkiye'de 40 yıldır güven oluşturmuş köklü bir markayız. Istanbul, Ankara, Adana ve Kuşadası Pamucakta 4 adet beş yıldızlı otelimiz ve toplamda 1000 oda kapasitesi ile Türk turizmine yıllardır hizmet veriyoruz. 2013 yılı başından itibaren Sürmeli Istanbul'da geniş kapsamlı bir renovasyon çalışması başlattık. Aşamalı olarak gerçekleştirdiğimiz yenilenme projesine ilk olarak 50 adet yeni business katagori oda ve bu odalara hizmet verecek olan Business Lounge ile başladık. Business odalarda konaklayan misafirlerimiz Business Lounge'ı tüm gün ücretsiz olarak kullanabiliyorlar. Bu alanda misafirlerimize yönelik çok özel ve farklı servislerimiz bulunuyor; ücretsiz toplantı oda kullanımları, ikramlar, açık büfe kahvaltı ve akşamları happy hours, içki ve snack ervislerini sayabiliriz. Daha sonra toplantı odalarımızı yeniledik ve 7 farklı ve birbiri ile birleşebilen toplantı odalarından oluşan yepyeni Toplantı Katımızı hizmete açtık. Daha sonra otel girişi ve düzenlemesi ile birlikte lobby katı tümü ile yeniden farklı fonksiyonlar için tanımlanarak yenilendi. Loby alanımızda Istanbul'un dinamik ve renkli hayatını yansıtabilecek, aynı zamanda tüm dünya misafirlerine hitap edebilecek son derece modern, konforlu ve yaşayan bir konsept benimsedik. Bu alanda Loby Lounge'ın yanında konforlu ve ergonomik olarak nitelendirebileceğimiz bir Loby Bar'ımız var. Yine aynı alanda yazlık ve kışlık olarak kullanabileceğimiz geniş ve ferah bir restoran alanına sahibiz… Istanbul Otelimizde Genel Müdürümüz Bayram Birnican ve ekibi eşliğinde hizmete giren Restoranımız "Ruga", Michelin yıldızlı şeflerin de yemeklerinin yer ▶

FiGEN BATI

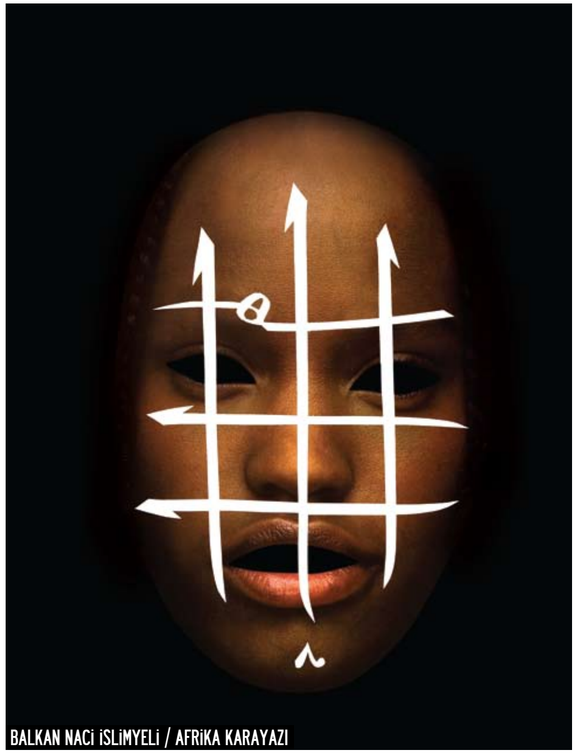
BALKAN NACi iSLiMYELi / AFRiKA KARAYAZI

"ÇAĞDAŞ SANATI DESTEKLEMEK ANLAMINDA GENÇ İSİMLERE YER VERMEK PROJELERİMİZİN İÇİNDE VAR. FİGEN BATI İLE ZATEN BUNU ÇOK ARZU EDİYORUZ. GENÇ YETENEKLERE FIRSAT VERMEK, DESTEKLEMEK GEREKTİĞİNE İNANIYORUM. BU ANLAMDA ÖNÜMÜZDEKİ SERGİLERDE GERÇEKTEN SANATSEVERLER İÇİN GÜZEL SÜRPRİZ SERGİLER OLACAK."

aldığı özel menüsü, hem iş hem de keyifli arkadaş yemeklerine ev sahipliği yapabilecek ambiyansıyla şimdiden misafirlerimizin yeni odak noktası oldu. Yenilenme çalışmalarımızı bahçe ve açık yüzme havuz bölümünde de gerçekleştirdik. Bir sonraki aşamamız SPA alanları ile devam edecek. Sektörümüzde rekabetin şekli hızla değişiyor, gelecek dönem vizyon ve yeni sunumlar dönemi… Misafir odaklı birebir verilen hizmetin niteliği ve misafire yaşatılacak his bizim sektörde çok önemli… Biz de bu yıl hizmet ve servis kalitemizi arttırma amaçlı olarak eğitimlere ve kreatif çalışmalara yöneleceğiz.

Sürmeli'nin geride bıraktığı 40 yılda karşımıza çıkan kilometre taşlarını bizimle paylaşır mısınız?

1972 yılında Adana'da rahmetli babam ve kurucumuz Yalçın Sürmeli' nin açtığı ilk otel ile başlayan bir serüven… Binlerce yıldır farklı uygarlıklara ve kültürlere ev sahipliği yapmış Adana'da başlayan Sürmeli Otelleri tarihi, yıllar içinde İstanbul, Ankara ve İzmir/Selçuk/Efes'e de yayılarak günümüze geldi. 40 yıldır turizm sektöründe hizmet veren bir marka olarak her zaman hedefimiz, değişen dünyanın değişen beklentilerini öngörerek yerli ve yabancı rekabette her zaman örnek olmak ve öncü hizmetlerle bir adım önde olmaktır.

Sürmeli Otel'in sanata bakışı ve sanata olan yaklaşımı nasıl?

Turizm sektöründe ulusal ve uluslararası düzeyde hizmet veren otelimizin misafirlerine de sunabileceği ve paylaşabileceği en iyi ve çağdaş hizmetlerden birinin sanat olacağını ve Sürmeli İstanbul' un bu anlamda sanatın yaşandığı, paylaşıldığı bir buluşma noktası olmasını arzu ettik. Biz sanatın desteklenmesi gerektiğine inanıyoruz ve bu anlamda sanata katkıda bulunabilmek ailece bizi mutlu edecektir. Sanatın hayatımıza anlam kattığını ve bize farklı şeyleri anlama fırsatı da sunduğunu söyleyebilirim. Bugün İstanbul, sanat dünyasının önemli merkezlerinden biri ve önümüzdeki yıllar bu daha da önem kazanacak. Ayrıca lokasyon olarak İstanbul' un en güzel yerlerinden biri olan Gayrettepe' de böyle bir salonun sanatçılar ve sanat severler için oldukça önemli bir ayrıcalık olduğunu düşünüyoruz.

Otelin Adnan Çoker, Adem Genç, Balkan Naci İslimyeli, Bedri Baykam, Bubi gibi isimlerle çıtayı oldukça yukarıya çektiğini görüyoruz. Bundan sonra sanatseverleri nasıl sürprizler bekliyor?

A Takımı ile başlamak gerçekten cesaretli ve iddalı bir başlangıç oldu. Bundan sonra da amacımız çıtayı hep yukarıda tutmak yönünde olacak. Bu kapsamda S/Art'ta devam edecek olan sergiler yine seçkin ve özgün sanat çalışmalarından oluşacaktır. Örneğin bir sonraki sergimiz Bedri Baykam'ın solo sergisi olacak.

Öncelikle S/Art by Sürmeli sergi salonu projesi nasıl ortaya çıktı, kısaca bahseder misiniz?

Otelimizde oluşan yeni modern mimari konseptimizin sanat ile bütünleşmesini çok arzu ettik. Daha önce de beraber çalışmalarımız olan dostum Figen Batı ve otelimizin genel müdürü Bayram Birnican ile birlikte otelimizin yeni salonlarını gezdikten sonra yapmak istediğimiz projemize destek vermesi için değerli sanatçımız Adnan Çoker'i otelimize davet ettik. Otelimizin yeni halini ve salonlarımızı hep birlikte dolaştık. Biz başlangıç olarak daha küçük ölçekli bir salon ile başlamayı öngörmüşken Adnan Çoker'in verdiği cesaret ile şu an S-Art olarak kullanılan salona karar verildi ve proje bir anda başka bir boyuta dönüştü. Mevcut 400 kişi kapasiteli bir event salonumuzu yepyeni bir sergi salonu olacak şekilde renove ettik. Her detay, ışık ve renk özenle seçildi ve uygulandı. Sonuçta gerçekten farklı ve özgün bir sergi salonuna dönüştü. Bugün İstanbul'un en özellikli salonlarından birine sahip olduk. Sanat danışmanımız ressam Figen Batı ile başladığımız bu güzel ve anlamlı serüvenin daha başındayız. Ancak bugün modern Türk resmi için çok önemli bir sergiye ev sahipliği yaparak başlamaktan da ayrıca gurur duyuyoruz. Sergide yer alan sanatçıların modern Türk resmindeki yerleri tartışılmaz. A Takımı sergisi sanat dünyasında, bir sergi üzerinden tartışma ortamı doğurabilmiş olması da ayrıca önemlidir. Ben bir kez daha sergide bizimle oldukları için değerli sanatçılarımıza teşekkür etmek istiyorum.

Avrupa genelinde sanatın öncelikle devletin ve Sürmeli Otel gibi özel girişimlerin sponsorluğunda geliştiğini görüyoruz. Siz Türkiye'deki sanat ortamını bu bakımdan, sponsorluk bakımından nasıl değerlendiriyorsunuz? ▶

GÜNGÖR TANER

14 İSMİN ESERLERİNİN SERGİLENDİĞİ "A TAKIMI" SANATÇILARI ARASINDA ADNAN ÇOKER, ADEM GENÇ, BALKAN NACİ İSLİMYELİ, BEDRİ BAYKAM, BUBİ, FERİT ÖZŞEN, GÜNGÖR TANER, KORAY ARİŞ, MEHMET KAVUKÇU, MUSTAFA ALTINTAŞ, MUSTAFA ATA, SERHAT KİRAZ, SERVER DEMİRTAŞ, SEYHUN TOPUZ BULUNUYOR.

Sanatın temel olarak devlet tarafından desteklenmesinin yanı sıra özel sektör tarafından da desteklenmesi gerektiğine inanıyorum. Türkiye'de son yıllarda özel sektörün sanatın gelişmesine yönelik çalışmaları ve desteği son derece iyi yönde gelişme göstermektedir. Ancak sanata daha geniş bir katılımın ve desteğin sağlanması gerektiğine inanıyorum.

Zaman zaman akademisyenlerin yazdıkları metinlerde galerilerin bir kısmının, hatta bazı müzelerimizin mimari açıdan eser sergilemeye müsait olmadığını okuyoruz. S/Art by Sürmeli sergi salonunu mimari ve dizayn olarak sergileme alanı olarak özellikleri nelerdir?

S/Art çok amaçlı kullanıma uygun, aynı zamanda sanatçıların içine girdikleri anda heyecan duydukları bir mekan haline getirildi. Yarım daire formunda oldukça yüksek tavanlı geniş aralıklı sütunlar ile dilimlenmiş, dairevi duvarları olan, her açıdan ve her mesafeden rahat bir görüş olanağı sağlayan bir mekan. Otelin günlük trafiğinden izole edilmiş akustik açıdan kusursuz farklı etkinlik ve performanslar için de ideal olan bu alanda sergiler farklı bir boyut ve anlam kazanıyor. Türkiye'de kanıksadığımız basma kalıp galeri mekanlarından farklı özgün bir sergi mekanı doğdu.

Adnan Çoker, Çağdaş Türk resminin yaşayan en önemli sanatçılarından biri. Tabi biz kendisini şimdiye kadar ağırlıklı olarak sanatçı kimliğiyle izleme şansı yakaladık. Kendisini bu sergide küratör olarak yer alması konusunda ikna etmeniz nasıl oldu, hangi sebeplerden ötürü kendisi ile ortak bir çalışma yapmak istediniz

Figen Batı'nın uzun yıllar beraber çalıştığı Adnan Çoker, Çağdaş Türk resmi için son derece önemli ve kıymetli bir sanatçımız. Kendisinin gerek müze müdürlüğü görevlerinde bulunması gerekse farklı sergi salonlarının ve galerilerin açılmasında, bu galerilerin dizaynında da yer alması sebebi ile bu konudaki bilgi ve birikimlerine olan inancımız ve saygımız tamdı. A takımı Sergisi'ni ve küratörlüğünü kabul etmesi de sanat danışmanımız Figen Batı'nın çabalarıyla gerçekleşti diyebiliriz. Takdir edersiniz ki Adnan Çoker hem akademik alanda hem sanat camiasında sevilen ve saygı gören bir sanatçımız, dolayısı ile hem yaptığı sanatçı seçimleri hem de serginin küratörlüğü sergiye ayrı bir anlam ve boyut getirdi.

Kalıcı sergi ya da koleksiyon gibi bir düşünceniz var mı?

Sanatı ve resmi çok seviyorum. Henüz bu anlamda bir kolleksiyoner olduğumu söyleyemem. Kendime göre bir hedef belirledim. Tabiî ki eklemek istediğim birçok sanatsal çalışma var ancak bunu belli bir zamana yaymayı arzu ediyorum. S/Art, uzun soluklu sanata destek vermek için zaten böyle bir başlangıç yaptı. Süreç içerindeki gelişmelere göre imkanlarımız doğrultusunda elbetteki sanata olan desteğimizi sürdüreceğiz.

"A Takımı" aslında adından da anlaşılaşacağı gibi yaşayan 14 ünlü ismi bir araya getiren bir sergi. İleride çağdaş sanat alanında genç isimlere de yer vermeyi düşünüyormusunuz?

Çağdaş sanatı desteklemek anlamında genç isimlere yer vermek projelerimizin içinde var. Figen Batı ile zaten bunu çok arzu ediyoruz. Genç yeteneklere fırsat vermek, desteklemek gerektiğine inanıyorum. Bu anlamda önümüzdeki sergilerde gerçekten sanatseverler için güzel sürpriz sergiler olacak.

ÇAĞDAŞ SANATIN YAŞAYAN EN ÜNLÜ İSİMLERİNDEN, "A TAKIMI"NIN KÜRATÖRÜ

ADNAN ÇOKER

"GENELDE TÜRK PLASTİK SANATLARINDAN ÇOK İYİ ÖRNEKLERİN BULUNDUĞU BİR SERGİYLE KARŞI KARŞIYASINIZ. BU SERGİ İYİ DEĞERLENDİRİLMELİDİR."

Adnan Çoker, uzun yıllar birlikte sergilere katıldığı sanatçı dostlarından oluştuğunu söylediği 'A Takımı'nın küratörlüğünü üstleniyor. Projeyi Türk resim ve heykel sanatında kendini kanıtlamış, uyumlu, saygı ve sevgi çerçevesinde birlikte çalışmayı istediği sanatçılara teklif ettiğini belirten Çoker, özel teşebbüslerin sanata yaklaşımını takdir ettiğini söylüyor ve sanat dünyasına yeni bir galeri kazandıran, serginin düzenlendiği Sürmeli Otel'e de teşekkür ediyor.

14 ismi seçerken nasıl bir kriter ya da kriterlere dikkat ettiniz?

Türk resim ve heykel sanatında kendini kanıtlamış sanatçılardan oluşan sergide yer alan arkadaşların beşi, Akademi yıllarında benim öğrencilerim olmuş, diğerleri de sanat dünyamızda adını duyurmuş sanatçılardır.

Sizi bundan sonra da küratör olarak da görmeye devam edecek miyiz?

Bunu şimdilik bilemem, zamanı gelince ve şartlar uygun olursa neden olmasın.

Sergiye verilen ismin kapsadığı herhangi bir mesaj ya da sizin için bir anlamı var mı?

A Takımı uzun yıllardır birlikte sergilere katıldığım sanatçı dostlardan oluşuyor. Ben uyumlu insanlarla birlikte çalışmayı severim, huysuzlarla uğraşamam. Şunu demek istiyorum, problem çıkarmayan, saygı ve sevgi çerçevesinde beraber olmak istediğim sanatçılara teklif ettim, onlar da beni kırmadılar. Bir diğer önemli konu da şu; sanatçılar, artık büyük tuvallerle çalışmayı tercih ediyorlar.

Sürmeli Otel'in yaptığı gibi galeriler dışında özel teşebbüslerin bu tarz yaklaşımlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Salonun boyutlarını ele alırsak, S/Art 14 sanat eseri için yeterli bir mekan. Eser sayısı 24 de olabilirdi. O zaman A Takımı 24 sanatçıdan oluşurdu. Bazı dostların üzüldüğünü, kırıldığını ve hatta sosyal medyada bunu başkalarına yazdırdıklarını bile gördüm.

Sürmeli Otel'in yaptığı gibi galeriler dışında özel teşebbüslerin bu tarz yaklaşımlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sanat dünyasına yeni bir galeri kazandıran Sürmeli Otel, İstanbul' un belli başlı otellerinden biridir. Diğer özel teşebbüslerin sanata yaklaşımlarını, bir sanatçı olarak takdirle karşılıyorum. Sanatın onlara da ihtiyacı var. Bu arada Sürmeli Otel'e de teşekkür ediyorum.

Küratör belirlediği temayı sanatçıyla görüştükten sonra, onun üretim sürecine müdahale eder mi? Sergi alanına gelmeden önce, gidip onunla görüşür mü?

Yalnızca sanat kalitesine güvendiğim sanatçılardan seçtim. Hepsinin ne yaptığını bildiğim için, hiçbir şekilde müdahale etmedim, serbest bıraktım. Bu sergide tema gözetilmemiştir.

Ülkemize gelirsek plastik sanatların kalbinin İstanbul'da attığını söylemek mümkün. Fakat başka çabalar da görüyoruz. Ankara'da fuar yapılıyor örneğin. Sanatın tek bir merkezde toplanmasına nasıl bakıyorsunuz?

Sanat, büyük şehir işidir. İstanbul bunun için en elverişli şehir olmaya devam ediyor. Ankara' da da iyi açılımlar başlamıştır. Sanatın tek merkezde toplanması sanatçıların iletişimi açısından önemlidir.

Sergiye katılan sanatçılar var olan mevcut eserleri ile mi yer alıyorlar yoksa sergi için özel işler mi meydana getirdiler?

Kendilerini en iyi ifade eden eserleriyle katıldılar.

Kısaca sizden sergiye katılan sanatçılar ve sergilenen eserler hakkında bilgi alabilir miyiz?

Genelde Türk Plastik Sanatlarından çok iyi örneklerin bulunduğu bir sergiyle karşı karşıyasınız. Bu sergi iyi değerlendirilmelidir.

RESSAM MUSTAFA ALTINTAŞ

" ÇALIŞTIĞIMIZ EKİP 'A TAKIMI'NIN BU SON SERGİSİNDE, ÇOĞUNLUK OLARAK 'ADNAN ÇOKER' KÜRATÖRLÜĞÜNDE YİNE BİRLİKTEYİZ. BU DEMEK OLUYOR Kİ, BU 'A TAKIMI' YILLARDIR BİRLİKTE ÇAĞDAŞ TÜRK SANATINA ÖNERMELERLE YOL ALIYOR..."

Adnan Çoker, çağdaş sanat tarihimizde en önemli figürlerden birisidir. Evrensel sanata bakış açısı, birikimi ve özgünlüğü göz önüne alındığında, çağdaş sanatın yaratıcı ivmesine gerek öğrenci yetiştirerek, gerek önermeleriyle çok önemli bir sanatçıdır. Biz yıllarca birlikte çalıştık. Çalıştığımız ekip "A" takımının bu son sergisinde, çoğunluk olarak "Adnan Çoker" küratörlüğünde yine birlikteyiz. Bu demek oluyor ki, bu " A Takımı " yıllardır birlikte Çağdaş Türk Sanatına önermelerle yol alıyor... En önemli örnek, başından beri Mine sanat galerisinin çizgi, nitelik ve niceliğini yıllarca kanıtlamış bir "ekip" olarak var olduk ve bu galeriyi ödünsüz ve sapmasız bir biçimde var ettik. Bu nedenle "A Takımı" kavramı; bir sürekliliği, devinimi ve algılardaki sanatsal/eleştirel kavramsallığı ile ön saflarda, öncü duruşuyla tarihe not düşmektedir. Bu grupta buluşan tüm sanatçıların, kendilerine özgü dilleri saptama ve önerileriyle belirginleşmiş, yerleşik kimliklerini temsil eden yapıtları sergileniyor. Benim de yıllardır üzerinde çalıştığım ve bir anlamda sanat tarihimizin, Avrupa yüzyıl sanatıyla yüzleşme anlarının arkeolojik araştırmasını yapmaya yönelik temasal ve kavramsal çalışmaların bir bölümünden oluşan, 19. yüzyıl Fransız ressam Gustave Courbet 'in " L' Origine Du Monde" adlı tablosundan yola çıkarak yaptığım ve hala sürdürdüğüm çalışmalarımdan biri ile bu sergiye katıldım. Bu açıdan da sergiye katıldığım çalışmam, amaca uygun bir ayrıcalık taşımaktadır."

RESSAM KORAY ATIŞ

"DENGESİZ ADLI ESERİM İLE DOĞADAKİ DENGEYE VURGU YAPMAK İSTEDİM. HER ŞEYİN BİR DENGESİ OLDUĞUNA İNANIYOR VE BUNA DİKKAT ÇEKMEK İÇİN, BU ESERLERİ YAPMAYA ÇALIŞIYORUM."

Adnan Çoker' in bu sergisine bir eserimle yer alıyorum. ''Dengesiz'' adlı eserim ile doğadaki dengeye vurgu yapmak istedim. Her şeyin bir dengesi olduğuna inanıyor ve buna dikkat çekmek için, bu eserleri yapmaya çalışıyorum. İnsanın, doğanın her şeyin bir dengesi var... Aslında yaptığım işleri pek anlatmaktan çok hoşlanmıyorum. Bu sergiye emeği geçen herkesi kutluyorum."

RESSAM FERİT ÖZŞEN

"ADNAN BEY'İN OLUŞTURUP, ADINI KOYDUĞU 'A TAKIMI' SERGİSİNDE YER ALDIĞIM İÇİN MUTLUYUM. SON DERECE SEÇKİN OLAN 'A TAKIMI' SERGİSİNİN, BAŞARILI KÜRATÖRLÜĞÜ İÇİN DE ADNAN BEY' İ KUTLUYORUM."

Adnan Bey' in oluşturup, adını koyduğu ''A Takımı'' sergisinde yer aldığım için mutluyum. Son derece seçkin olan 'A Takımı'' sergisinin, başarılı küratörlüğü için de Adnan Bey' i kutluyorum. Ayrıca Sürmeli Hotel'i ve bu projede çok fazla emeği geçen sanatçı ve Sürmeli Hotel Sanat Danışmanı Figen Batı'yı, bu güzel salon için ve sanata verdiği bu destek için de ayrıca tebrik ediyorum. Bu sergide yer alan eserim, son dönem çalışmalarımdan birisidir... Hermafrodit (hem dişiyi hem de erkeği temsil eden) bir çalışma olduğu için, kolay bir çalışma olduğunu söyleyemem. Mükemmele yakın bir işçilikle yapmaya çalıştım. Malzemeyi, şekli, en iyi şekilde yorumladığıma inanıyorum."

METALDEN İŞLENEN HEYKELLER

İBRAHİM KOÇ

"BU SAYDIKLARINIZ (SAVAŞ, BARIŞ, KARMAŞA VB ETKENLER) SANATI VE SANATÇIYI VAR EDEN ETKENLERDİR. SANATÇI HER ZAMAN PROBLEM OLANI KENDİSİNE MALZEME YAPAR VE O PROBLEM ÜZERİNDEN OKUR VE ÜRETİMLERİNİ GERÇEKLEŞTİRİR. AKSİ TAKDİRDE ÜRETİMİ DEKORATİF BİR NESNEDEN ÖTEYE GİDEMEZ."

İbrahim Koç, şatafat ve süs içine gizlemeden, yaptığı işin yalın estetiği ile ön plana çıkan bir sanatçı. Materyal ve çizgi olarak alışılageldik heykeltıraşlardan ayrılan Koç, Galata'daki atölyesi ve Koşuyolu, Acıbadem'deki evinin bahçesinde devam ettiriyor çalışmalarını.
Bu sayı yayına hazırlanırken bir yıllık bir proje için Avustralya'ya giden Koç, sanat algısı ve küresel anlamda sanatın güncel durumuyla alakalı sorularımızı yanıtladı.

Eğitime Mersin'de başlamış olsanız da İstanbul'da tamamlamışsınız. Nedir bunun sebebi?

Ailem Mersinli zaten ben de nüfus cüzdanıma göre 1978 yılının Ocak ayında gelmişim bir yerlerden. Aslında 1980 doğumluyum. Nüfus memurunun acizliğinden ötürü öyle yazılmış diyelim. Eğitim meselesine gelince maddi olanakları sınırlı memur bir ailenin çocuğu olarak büyüdüm ve bu durum bende zamanla çalışma gereksinimine dönüştü psikolojik olarak. Ilkokul döneminden lise dönemine kadar okul saatlerinin dışındaki boş vakitlerimi dayım ve ağabeyimin tabela ve metal atölyesinde, onlara çıraklık yaparak geçirdim. O zaman kazandığım deneyimlerin yıllar sonra sanatıma katkı sağlayacağını hiç tahmin edemezdim. Üniversiteye ilk olarak Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde başladım. Bir yıl orada eğitim aldıktan sonra İstanbul'a Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'ne geçiş yaptım. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde Yüksek Lisans eğitimime devam ettim. Şimdi de bir yıl sürecek bir misafir sanatçı programı için Avustralya'ya gidiyorum. Sonrasında eğer uygun koşulları sağlayabilirsem Griffith Üniversitesi'nde Master, PhD yapmayı düşünüyorum. Eğer Türkiye'de sanat okuyorsanız kesinlikle adresi İstanbul olmalı. Sanatsal etkinlikleri yakinen takip edebileceğiniz müzeler, galeriler, sanat fuarları ve bienallerle, sanatsal her şeyin iç içe yaşandığı tek kent İstanbul. Sanırım bu durumda İstanbul gerçekten iyi bir durak, iyi bir köprü, kısacası iyi bir okul. Eğer işinizi severek yapıyorsanız ve üretiyorsanız buradan kendinizi dünyanın her yerine kanalize edebilirsiniz. En azından bu durum benim için böyle. Bunun nedeni belki de Yörük kültürü ile büyümüş olmamdır.

Sanatınızda önceden yaptığınız işler aktüel olarak ele aldığınız çalışmaları nasıl etkiledi?

İlk yıllarda ürettiğim çalışmalar genellikle öğrencilik döneminden kaynaklanan disiplin ve bir takım maddi nedenlerden ötürü küçük boyutlu, kaide üzerinde sergilenebilen çalışmalardı. Üniversite son sınıfta açtığım ilk kişisel sergimde de bu çalışmaları sergiledim. Mezun olduktan sonra özgürlüğün verdiği enerji sayesinde ilk işim heykellerimi kaideden kurtarmak oldu. Aynı dönemde 6 ay kadar Ömer Uluç'a yardım ettim. Ömer Uluç benim için çok değerli, saygı duyduğum, birçok konuda etkilendiğim bir sanatçıdır. Çalışmalarımı enstalasyona dönüştürmem ve rengi kullanmamda büyük etkisi olmuştur. Eskiden yeniye baktığımızda çalışmalarımdaki değişim çok net fark edilebiliyor aslında. Her şeyin yeri ve zamanı olduğuna inanıyorum, ona göre ilerliyorum. Aklıma çok yeni fikirler gelse de o fikri hayata geçirme zamanının geldiğine inanmıyorsam not alıp daha sonrasına bırakıyorum. Örneğin, 2011-2012 yıllarında üretmeye başladığım "ötemorfoz" isimli projemin çizimlerini 2005 yılında yapmaya başlamıştım. Geçtiğimiz aylarda ODTÜ Sanat Festivali için ürettiğim ve orada sergilenen "kent" isimli çalışma heykel ve video'dan oluşmaktaydı.

Böcekler başta olmak üzere hayvan figürlerine yer veriyor olmanızın hikayesi/sebebi nedir?

Biz insanlar genellikle doğadaki canlılara ve nesnelere simgesel anlamlar yükleriz. Özellikle de hayvan figürlerine yüklediğimiz bu simgesellikleri rutin yaşantımızda sıkça kullanırız. Bu simgesellikler kimi zaman bizleri yöneten güçlerin de sembolüdür. Ben de heykellerimde hayvan figürlerine insanlar tarafından yüklenen simgesel anlamların kendi içerisinde oluşturduğu imgeleri kullanıyorum tema olarak. Dinozor, sivrisinek, at, bukalemun, yusufçuk, gergedan, tavşan... Bu hayvanların hepsine yüklenen simgesel anlam, iktidarı çağrıştıran imgelerle yüklüdür. Ben de bu hayvanları forma dönüştürürken, büyük olanı küçültüp küçük olanı büyüterek, birbirine zıt renkler kullanarak ve çoğaltarak betimliyorum. Bir anlamda insanların yüklediği o simgesel anlamları alaşağı, tersyüz ediyorum.

Hibrid oluşumları seçerken öncelik verdiğiniz hususlar neler? "Tavşan kafalı adam" isimli çalışmanızın hikâyesini de anlatırsanız harika olur...

Aslında seçtiğim bir şey değil. Sanat tarihini ve mitolojiyi incelediğimizde benzerleriyle bolca karşılaşsak da benim yapış nedenim tamamen aktüel yaşamımızda karşımıza çıkan problemlere sosyolojik açıdan bakmakla ilintili. Ayrıca baştan beri üzerinde durduğum iktidar, oyun gibi kavramları destekleyen çalışmalarımın bir devamı niteliğinde. "Ötemorfoz" serisinin ilk işi 2011'de Contemporary Istanbul'da sergilenen turuncu kaz kafalı, turuncudan yeşile doğru degrade yeşil kanatları olan ama kolları olmayan bir heykeldi. Tavşan Kafalı Adam heykeli (Ötemorfoz-2) ise kırmızı kafalı, göbek deliği olmayan, elindeki elma şekerini arkasında saklayan adeta sürpriz yapmayı bekleyen bir heykel. Bu çalışma üzerine düşünmeye beni hep aklımı kurcalayan Adem ile Havva hikayesi itti. Ben de Adem'i günümüz erkek anlayışına göre biraz yorumladım.

İstanbul'da yapılan sanat etkinlikleri için ne düşünüyorsunuz? Dünyadaki benzerleriyle kıyaslayacak olsanız artıları eksileri neler olur?

İstanbul'u ya da herhangi bir metropolü birbiriyle kıyaslamanın doğru olduğunu düşünmüyorum. Her yerin kendine özgü dinamikleri var. Ama şunu diyebilirim ki dünya üzerinde hem üretip, hem sergileyip aynı zamanda bir de ürettiğiniz eserlerinizi satacağınız birkaç kent var; Londra, New York, Shanghai, Berlin ve İstanbul. Benim görüşüm İstanbul çok yakın zamanda bu saydığımız kentlerin içerisinde en popüleri olacak. Ekonomik bakımdan sanat yapıp rahatlıkla geçinebileceğiniz en uygun yer burası gibi görünüyor. Bu yüzden Avrupa ve diğer kıtalarda yaşayan insanlar yavaş yavaş İstanbul'u tercih etmeye başladılar.

Kamusal alan ve heykel uyumu konusundaki düşünceleriniz nedir?

Türkiye'den bakarsak durum içler acısı maalesef. Kentler kendi sembollerini göstermek adına sanatsal olanı tamamen göz ardı ediyorlar. Ya da anlayışları kıt diyebiliriz. Kamusal alan ve heykel söz konusu olunca meseleyi en başından kent tasarımından ele alıp öyle devam etmemiz gerekiyor sohbetimize. Bu yüzden moralimizi bozmadan diğer sorulara geçelim.

"KENTLER KENDİ SEMBOLLERİNİ GÖSTERMEK ADINA SANATSAL OLANI TAMAMEN GÖZ ARDI EDİYORLAR. YA DA ANLAYIŞLARI KIT DİYEBİLİRİZ. KAMUSAL ALAN VE HEYKEL SÖZ KONUSU OLUNCA MESELEYİ EN BAŞINDAN KENT TASARIMINDAN ELE ALIP ÖYLE DEVAM ETMEMİZ GEREKİYOR SOHBETİMİZE."

"TAVŞAN KAFALI ADAM HEYKELİ (ÖTEMORFOZ-2) İSE KIRMIZI KAFALI, GÖBEK DELİĞİ OLMAYAN, ELİNDEKİ ELMA ŞEKERİNİ ARKASINDA SAKLAYAN ADETA SÜRPRİZ YAPMAYI BEKLEYEN BİR HEYKEL. BU ÇALIŞMA ÜZERİNE DÜŞÜNMEYE BENİ HEP AKLIMI KURCALAYAN ADEM İLE HAVVA HİKAYESİ İTTİ. BEN DE ADEM'İ GÜNÜMÜZ ERKEK ANLAYIŞINA GÖRE BİRAZ YORUMLADIM."

Savaş, barış, karmaşa gibi majör etkenlerin sanatçı ve güncel sanat üzerindeki etkisi sizce ne boyuttadır?
Bu saydıklarınız sanatı ve sanatçıyı var eden etkenlerdir. Sanatçı her zaman problem olanı kendisine malzeme yapar ve o problem üzerinden okur ve üretimlerini gerçekleştirir. Aksi takdirde üretimi dekoratif bir nesneden öteye gidemez. Günümüz sanatçısı bu bağlamda üretimleri ile bilgi aktarımında bulunmalı ve izleyicisi ile olan etkileşimini sadece estetiksel değil, düşünsel olarak da geliştirmelidir. Ancak bu biçimde üretilen sanat işi hem kendisi dönüşür hem de izleyicisini dönüştürür.

Sanat alıcısı ve sanatçı arasındaki bağı kurma açısında genç sanatçılar ne gibi zorluklar yaşıyor?
Sanatçının sanat alıcısıyla bağ kurabilmesi önceleri biraz zor ama zamanla çalışmalarınız birkaç koleksiyona girdikten sonra yavaş yavaş bağ kurmaya başlanıyor ve bu giderek çoğalıyor. Türkiye'deki sanat alıcıları şimdilerde daha çok sanat tarihçisi, çeşitli sanat danışmanları ve galeriler ile çalışıyorlar. Eğer sizi önerecek bir danışmanınız, bir yazar-eleştirmen ya da galeriniz yoksa ve de gençseniz sömürüden kurtulamazsınız. Ne zaman orta yaş sınıfına yükselirseniz ve halen hayattaysanız, iyi bir galeri sizi temsil ediyorsa, çalışmalarınız da birkaç koleksiyona girmişse şanslısınız demektir.

Sizi destekleyen müzeler ve koleksiyonerler kimlerdi?
Geçmişten bu yana desteklerini hiç esirgemeyenlerin arasında Gülsen Çapa, Ayşen-Hüsnü Özyeğin, Nazlı Tara, Aslı Başgöz, Ahu Serter-Gamze Büyükkuşoğlu, Handan-Mustafa Öney, Ayda Elgiz (Elgiz Müzesi), Natasha Edwards, Ruth Della, Baksı Müzesi yer alıyor.

Türkiye'de sanatçıya destek açısından devlet ve özel sektörün bulunduğu konumlar/isteklilik oranları nedir?
Devlet içerisinde zaten bu konuyla ilgili bürokratik bir yapılanma söz konusu. Her yıl sanat için belli bütçe ayrılarak Kültür Bakanlığı aracılığıyla yerel yönetimler, vakıflar, müzeler ve diğer sanatsal organizasyonların tümüne paylaştırılıyor. Devlet ve özel sektörün bulundukları konumlara gelince burada sermaye-iktidar ilişkisi devreye giriyor ki çok önemli. Çünkü bu bütçeler belli vakıflar aracılığıyla kültür sanat projeleri için kullanılarak sanat ortamına ve sanatçıya aktarılıyor. Bugün dünyanın hatırı sayılır müzayede şirketleri Türkiye'ye gelip ofis açıyorlarsa bunun nedeni tamamen özel sektörün sanatı ve sanatçıyı desteklemesinden kaynaklıdır. Elbette bu gelişerek devam edecek çünkü böylesi bir rekabet ortamında farklılık yaratacağınız en önemli alan sanattır. Zaten çağımızda da böyle olması gerek diye düşünüyorum. İktidar-sermaye çatışması çıkarsa ve devlet bir şekilde desteğini kesip tamamen sanata karşı duruş sergilerse ne olur diye düşünmedim değil. Aslında her birimiz kaygan bir zemindeyiz. İktidarların ortak aldığı küçük bir karar ile dengeler altüst olur ve sanat yapmamız olanaksız hale gelebilir. Sanatın ve sanatçının desteklendiği bir ülkede yaşamak bence herkesin hakkı...

Bundan sonraki projeleriniz ile ilgili bize bilgi verebilir misiniz?
Başta da söylediğim gibi çok proje var ama hangisinin zamanının ne zaman ve nerede geleceği belirsiz. Sanat yapmanın güzel yanı da bu zaten. Bir yolculuk içerisindesiniz, an geliyor kendinize bile şaşırabiliyorsunuz. Gelecek projeler de sürpriz sanırım. Hem benim için hem de izleyici için.

Röportaj: Alican Çakmak KOZOĞLU
Fotoğraflar: Ece OGULTÜRK

SANATA GENÇ SOLUK
NEBAHAT KARYAĞDI

"ÖZELLİKLE YURTDIŞINDA SANATÇILAR ÇOK CANA YAKIN VE PAYLAŞIMCI. BİRÇOĞU İSTANBUL'U GÖRMEK İSTİYOR. İSTANBUL'DAKİ SANAT FAALİYETLERİNDE YER ALMAK İSTİYOR."

Özellikle yurtdışında katıldığı sergilerle son dönemde sıkça gündeme gelen ressam Nebahat Karyağdı, Galata'daki atölyesinde çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor. Yakın zamanda Yunanistan'daki CHANIaRT 2013 CONTEMPORARY ART FESTIVAL'de sergilenen işleriyle övgü toplayan sanatçı Kasım ayı içerisinde açmayı planladığı sergisinin hazırlıklarını sürdürüyor. Düzenli olarak sanat ve kültür yazıları da yazan Karyağdı, aynı zamanda Unesco Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği (UPSD) Yönetim Kurulu Üyesi.

Resme başlama kararını ne zaman ve nasıl aldınız? Bugüne kadarki kariyerinizde dönüm noktası diyebileceğiniz bir olay var mı, varsa bizimle paylaşır mısınız?

Ben Antalya Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi mezunuyum. Profesyonel olarak ressam olmaya hayatımı bu şekilde sürdürmeye henüz o yaşlardayken karar verdim. Daha öncesinde tasarıma merak duyuyordum. 2004 yılında Rh+ Sanat dergisi Türkiye'de bir ilk olarak "Yılın Genç Ressamı" yarışmasını düzenledi. Sanırım bu benim hayatımdaki bir işaretti. Belki aldığım birçok ödül, çalıştığım işler ve insanlar da bana hep şans getirdi ve bir adımı daha atmanın cesaretini verdi.

Son dönemlerde özellikle yurtdışındaki çalışmalarınızla gündeme geliyorsunuz. Geçtiğimiz yıl "Amsterdam Showcase" International Exhibition of Contemporary Art ve "Barcelona Showcase" International Art Fair'e de katıldınız. Daha önce ARTMiami'de de çalışmalarınız sergilendi. Gözlemlerinize dayanarak, özellikle son yıllarda Avrupa'da Türk sanatına ve Türk sanatçılarına bakışı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Özellikle yurtdışında sanatçılar çok cana yakın ve paylaşımcı. Birçoğu İstanbul'u görmek istiyor. İstanbul'daki sanat faaliyetlerinde yer almak istiyor. Avrupa'da yaşayan Türklerle bir araya geliyoruz. Onlar ek bir iş yapmadan sadece sanat yaparak hayatlarını devam ettirebiliyorlar. Ama tabii ki sadece sanat yaparak ayakta kalamayan ve başka işlerde yapan birçok Türk ve yabancı sanatçı var.

En son CHANIaRT 2013 CONTEMPORARY ART FESTIVAL kapsamında Girit Olivepress Contemporary Art Museum'da çalışmalarınız sergilendi. Biraz komşu Yunanistan'daki bu sanat festivalinden ve izlenimlerinizden bahseder misiniz?

Yunanistan sanatla iç içe bir ülke. Ufacık adalarda birinci sınıf galeriler var. Köylerinde bile mutlaka bir müze mevcut. Atina'da ve Selanik'te çağdaş sanat müzelerini gezdim. Tabii bunlar İtalya ve İspanya ile kıyaslanmayacak bir koleksiyona sahip. Müzecilikte Türkiye'nin çok önündeler. Yunanlı sanatçıları çok başarılı buluyorum. Kriz olmasaydı Avrupa sanat piyasasında güçlü bir ülke olabilirdi. Sanata ilgi yoğun, Girit belediye başkanı bizlere gelecek yılda fuarda katılımcı sanatçı olarak yer almayı teklif etti çok mutlu oldum açıkçası. Athina Contemporary sanat fuarı da Girit Uluslararası sanat fuarı da gördüğüm kadarıyla çok başarılı.

Kasım ayı yeni bir sergi açtınız. Nasıl dönüşler aldınız bu serginiz ile?

"Gez Beni" isimli sergim benim için özeldir 3 yıldır Türkiye' de kişisel sergi açmamıştım. Ne yaptığımı, ne yapacağımı merak eden dostlarım, sevenlerim vardı. Yoğun bir ilgiyle geçen açılış, hocalarımın ve saygı duyduğum sanatçıların desteği ve eleştirileri öğrencilerimin , izleyicilerin ilgisi ve sanatsever evlere, koleksiyonlara giden resimlerim istediğimden de başarılı geçtiğini söyletiyor bana. Bir de devamında aldığım teklifler ve davetler oldu. Ayrıca gelecek sergilerim için yapmam gerekenleri öğretti ve gösterdi.

Yunanistan'da da katılacağınız yeni bir sergi olacak bildiğimiz kadarıyla. Biraz bundan bahsedebilir misiniz? Önümüzdeki dönemde başka hangi çalışmalarla sanatseverlerin karşısına çıkacaksınız?

Yunanistan gerçekten sanat dolu bir ülke. Geçen Haziran sonu Girit'te idim. Uluslararası Chania Contemporary fuarına katıldım ve hala Chania Olive Press Contemporary Museum da eserim sergilenmekte. Türk sanatçılar ilgi görüyor ve davetler alıyoruz. Aleksandropoli'deki sergimde oranın köklü bir galerisinde karma bir seçki ve interdisipliner. Ocak ayında Galata' da Gergedan Sanatın "Zamana Dair" isimli açılış sergisinde yer alacağım. Bursa' da Şubat ayında 12. kişisel sergim olacak. 2014 Mayıs ayında Pinelo galeride yine bir sergim olacak. Tabii ki önümüzdeki dönemlerde bazı sürpriz çalışmalarla da karşınıza çıkacağım.

Türkiye'de çağdaş sanata yaklaşım ne boyutta sizce? Son yıllarda artan ilgiyi neye bağlıyorsunuz?

Çağdaş sanatta güzel işler çıkıyor. Yeni galeriler açılıyor, ümit verici bunlar. Fakat bazı işler modaya uyarak, yapmış olmak için yapılan çalışmalar. Bu tarz sabun köpüğü işler kalıcı olamayacak diye düşünüyorum.

Çağdaş sanatın desteklenmesi için hem üretici hem de alıcı kesime düşen sorumluluklar sizce neler? Özel sektör ve devlet desteği ne düzeyde?

Devletin destek verdiği hiçbir şey hatırlamıyorum. Yanlışım varsa düzeltin. Özel sektörden sponsorluk aldığım durumlar oldu örneğin benim de. Ama sponsorların size saygısı çok önemli. Gerçek anlamda sanattan anlayan bir kitle var bir de yatırımcılıkla teşvik edilmiş bir kitle var. Resim, heykel ve fotoğraf çalışmalarının satın alınmasına yönelik bence artan bir ilgi var.

UPSD (Unesco Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği) yönetim kurulundasınız aynı zamanda. Derneklere ne tür sorumluluklar düşüyor ve neler yapılabilir ülkemizde çağdaş sanatın desteklenmesi adına?

Meslek derneklerinin üzerine düşen sorumluluklar dışında UPSD birçok önemli sergiyi organize ederek, kamuoyu oluşturup ülke gündeminde önemli olaylara tepkisini belli ederek çalıştığını, üzerine düşen görevi yaptığını gösteriyor. Aynı zamanda UPSD Maçka Sanat galerisinin sorumlusuyum Bir başka sanatçı arkadaşımla birlikte. Bu galeride güzel sergilere ev sahipliği yapmayı planlıyoruz.

Türkiye'de orta kuşak sanatçı olmak... Dünyanın genelinde piramit şeklinde bir yapılanma olduğunu görüyoruz; en üstte usta sanatçılar bulunurken en hareketli olan taban kısımda yeni yetişen sanatçılar büyük bir dinamizm oluşturuyor ve orta kısımda bu ikisini bağlayan, adeta belkemiği gibi olan orta kuşak sanatçılar yer alıyor. Ülkemizde ise piramitten ziyade bir kum saatini andırıyor sanki bu yapılanma ve oldukça da kırılgan. Bizzat bu yapılanmayı deneyimleyen bir sanatçı olarak siz neler düşünüyorsunuz?

Tespitiniz ilginç ve bir o kadar da doğru. Türkiye de sanat ortamı yeni yeni gelişiyor. Ben pes etmemeyi tercih ettim en başından beri ve kulağımı birçok gürültüye tıkadım. Samimi ve sahici davrandım, karşılığını da bulacağıma inanıyorum.

Önümüzdeki dönemde uluslararası fuarlarda yine sizi görebilecek miyiz? Bu konuda süren hazırlıklarınız var mı?

Kişisel sergim ile çakıştığı için vazgeçtiğim bir Avrupa fuarı var. Fakat Aralık ayında Aleksandropoli'de bir karma sergide yer alacağım.

Yılsonu ülkemiz için de oldukça hareketli geçecek. İstanbul Bienali, Artinternational, ARTIST gibi sanat festivalleri ve fuarlar gündemimizde. Yine çağdaş sanatın ritmini tutan ARTMiami için de gün sayıyoruz. Bu festival ve fuarlardan bu yıl için beklentileriniz neler?

Umarım bu fuarların hepsi çok başarılı geçer. Fakat benim endişem bu fuarlarda yer alması gereken birçok ismin yer alamayışı ve her yılın bir öncekini tekrar edişi. Benim Avrupa da katıldığım birçok fuarda sanatçılar kendileri galerilerden bağımsız olarak katılıyor. Bu çok önemli çünkü bu durumda siz izleyici ile bir arada oluyorsunuz ve serbest olarak kendinizi temsil ediyorsunuz.

Röportaj: Senem ÖZTÜRK
Fotoğraflar: Ece OĞULTÜRK

"ÇAĞDAŞ SANATTA GÜZEL İŞLER ÇIKIYOR. YENİ GALERİLER AÇILIYOR, ÜMİT VERİCİ BUNLAR. FAKAT BAZI İŞLER MODAYA UYARAK, YAPMIŞ OLMAK İÇİN YAPILAN ÇALIŞMALAR. BU TARZ SABUN KÖPÜĞÜ İŞLER KALICI OLAMAYACAK DİYE DÜŞÜNÜYORUM."

YARINI GETİREN DEĞİŞİM SANAT İLE GELİYOR

İSTANBUL'DA DEĞİŞİMİN TARİHİ ÖYKÜSÜ TEKRAR EDİYOR VE DEĞİŞİM BİR KEZ DAHA KENDİ YARININI OLUŞTURUYOR. BU DEĞİŞİM, KENTİN EN FÜTÜRİSTİK MANZARASINA SAHİP BÖLGESİNDE, MASLAK'TA YAŞANIYOR.

Kentsel dönüşüm, son dönemde gündemin en sükseli başlıkları arasında yer alıyor. Bu kapsamda İstanbul'un birçok yerinde farklı boyutta ve yapıda projeler, çalışmalar devam ediyor. Aslında dönüşüm ve değişim İstanbul için 'yeni' olgular değil. Binyıllara meydan okuyan bu kent, çağlar boyu değişimle kendini yenileyerek ölümsüzleşmiş. Belki 20. yüzyılın ikinci yarısında bu dinamik ivmesini biraz yitirmiş, ancak bugün yine değişimin nabzı hayat veriyor İstanbul'a.

Bu değişimin izlerini her noktada görmek mümkün. Günümüzde tarihi bir şemtin tam ortasında yer alan Kariye Müzesi, bir kilise olarak ilk inşa edildiğinde 'şehrin dışındaki ibadethane' olarak isimlendirilmiş... Geçmiş dönemde kentten uzak olduğu için eleştirilen spor komplekslerinin yerinde bugün merkezi yaşama yönelik projeler yükseliyor.

Zaman değiştikçe zamanın ruhu değişiyor, İstanbul'un ruhuna olan etkisi de değişiyor. Bu değişim de iki farklı zaman boyutunda yaşanıyor. Biri değişimin etkisiyle yeni yaşamı sunan bölge, diğeri ise değişimin bizzat hayat bulduğu, yeninin yaşantısını sunacak yeni cazibe merkezi.

Bugün de İstanbul'da değişimin tarihi öyküsü tekrar ediyor ve değişim bir kez daha kendi yarınını oluşturuyor. Bu değişim, kentin en fütüristik manzarasına sahip bölgesinde, Maslak'ta yaşanıyor.

İstanbul'un yeni kent yaşam coğrafyasının tam merkezinde yer alan Maslak'ın bugün sunduğu yaşam tarzı, bu benzersiz konumun potansiyeline oranla daha düşük bir değer kazanmasına neden oluyor. Ancak bu denklem değişmek üzere. Muazzam bir dinamizm içerisinde olan Maslak, geçirdiği değişim süreci ile kentin yaşam ve değer denklemlerinde dengeleri değiştirmeye hazırlanıyor. Bu değişimin özünüyse, stil ve sanat yer oluşturuyor. Artful Living konseptimizle Maslak'ta yükselen 42 Maslak projemiz, stil ve sanatı birleştiren, kentin bu bölgesinde yeni bir yaşam tarzının öncüsü olacak bir atılım olarak bizlere gurur veriyor. Bugün yaşadığımız dünyada, sadece markalar değil, kentler de bir rekabet içerisinde. Bu rekabette sürdürülebilir bir güç elde edebilmek, kentlerin sunabildiği kalıcı yaşam değeri ile doğrudan orantılı. Kültürel mirası, doğal güzellikleri, canlı ritmi ve yeni mimari projeleri ile bir cazibe merkezi haline gelen İstanbul'un değer kazanmasında, küresel sanat gündeminde önemini giderek artırması büyük önem taşıyor.

Kentin değerine katkı yapacak yatırımcılar, sanat ekonomisine büyük önem veriyorlar ve bu ekonomi Türkiye'de büyük bir hızla gelişiyor. Bu gelişimi sürekli kılabilmek için, sanatla nefes alan, sanatla yaşayan alanlar üretebilmek gerekiyor. Bunu başarmak ise, sadece projeler ve planlarla değil, bütünsel bir bakış açısı ile mümkün. Bir örnek vermem gerekirse, projemiz içerisinde yer alan Penthouse dairelerimizde 8 m tavan yüksekliği öngördük; ayrıca bu 16 özel Penthouse sahiplerine iç planları diledikleri gibi revize edebilme serbestisi tanıdık. Bunun en büyük nedenlerinden biri, tüm dünyada olduğu gibi Maslak'ta da satın alacak kişilerin sanat koleksiyonları için en iyi sergileme ortamı oluşturabilmeyi hedefliyoruz. Nasıl Paris'in 16. Bölgesinde, ya da New York'ta 5. Cadde'nin Yukarı Manhattan kısmında daireler birer kişisel müze görünümde ise, 42 Maslak'ta da böyle kişisel sanat atmosferlerinin oluşacağını biliyoruz. Bunun için de iç mekan düzenlemelerinden, doğal ışık açılarına, malzeme seçimlerine dek her detayda buna uygun ortam sunabilmek istiyoruz. Bu şekilde bizim kurguladığımız sanat ve yaşam platformlarının yanı sıra, evlerin atmosferine de sanat şekil verecek. Maslak bu atmosferin ve sanat gücü ile kenttte yaşamın geleceği olacak.

Bay İnşaat Yönetim Kurulu Üyesi
Erol Özmandıracı

TÜRKİYE'NİN İLK ÇORAP MÜZESİ 42 MASLAK BÜNYESİNDE HAYATA GEÇİYOR

SANAT HAYATIN HER NOKTASINDADIR

YAŞAM BAŞLI BAŞINA BİR SANATTIR FELSEFESİYLE, YAŞAMDAN İLHAM ALAN SANATIN, HAYATA İLHAM VERMESİNİ ÖNGÖREN ARTFUL LIVING KONSEPTİ İLE MASLAK'TA HAYATIN RİTMİNİ DEĞİŞTİREN 42 MASLAK PROJESİ BÜNYESİNDE, TÜRKİYE'NİN İLK ÇORAP MÜZESİ DE FAALİYET GÖSTERECEK.

42 Maslak ve Bay İnşaat Yönetim Kurulu Üyesi Erol Özmandıracı, sanat ve tasarımın hayatın her noktasında kendini gösterdiğini dile getirdi ve şunları söyledi: "Artful Living, sanat ve hayatı her noktada bir araya getirmeyi öngörüyor. Sanat sadece eserler, gösteriler, sergiler, galerilerle kısıtlı değil. Hayatımızı çevreleyen, en alıştığımız objeler bile sanattan ilham alan tasarımların bir ürünü. Bizim vizyonumuz, sanatı hayatla her noktada buluşturmayı öngörüyor."

Gabi Doenyas: "Çorap Müzesi, aynı zamanda projemizin kültürel mirasına bir saygı duruşu"

42 Maslak projesi, Türkiye'yi modern çoraplarla tanıştıran köklü kuruluşlardan İstanbul Çorap'ın eski fabrikasının yerinde yükseliyor. Parizien ve Müjde markaları ile sektöre damgasını vuran, hafızalarda yer edinen İstanbul Çorap'ın Yönetim Kurulu Başkanı Gabi Doenyas, çorapların bir giyim objesi olarak 3 bin yıldır hayatımızda olduğunu belirtti. "Çorabın bu coğrafyadan çıktığı düşünülüyor, eski çağlarda antik İstanbul, çorap ticaretinde de önemli bir duraktı" diyen Doenyas, "Çoraplar çağlar boyunca dönemin sanat hareketlerinden etkilenmiş. Özellikle 20. yüzyılda Pop Kültürün ve Pop Art'ın çorap tasarımlarına yansıdığını görüyoruz. Aynı şekilde, çoraplarda kullanılan bazı desenlerin de öncü sanatçılar tarafından eserlere aktarıldığını görüyoruz" şeklinde konuştu.

"Şu anki 42 Maslak projesinin yapıldığı arazi, Şirketimizin eski üretim ve yönetim tesislerinin olduğu alandır. Maslak'ın gelişmesi ve değişmesiyle, üretim merkezini buradan, bir organize sanayi bölgesine taşımak şart oldu" şeklinde konuşan Gabi Doenyas, "Bir bakıma bu müze, projemizin kültürel mirasına bir saygı duruşu niteliği taşıyor" dedi.

Özmandıracı: "Çorap Müzesi, Maslak'ta yeni hayatın farklı renklerinden biri olacak"

Artful Living çerçevesinde sanatın ritminin Maslak'ın yeni yüzündeki yeni hayata şekil vereceğini dile getiren Erol Özmandıracı,

"Maslak'ta yeni bir hayat şekilleniyor. Sanat ve kültür odağında bir cazibe objesi haline gelen Maslak, dünyadaki benzerleri gibi 24 saat hareketli bir cazibe merkezi oluyor. Bunun için hayatın her noktasına dokunan renkler ve sesler Maslak'da buluşuyor. Çorap Müzesi de, Maslak'ta yeni hayatın farklı renklerinden biri olacak. Müzede, yıllar boyunca

MÜJDE-GABİ DOENYAS

değişen çorap tasarımları, pazarlama iletişimi ve Pop Art için geliştirilen görsel illüstrasyonlar, hatta farklı makine tasarımları yer alacak.

En büyük hayalimiz ise, Maslak sakinlerinin bu müzeyi zenginleştirmeleri. Çok yakın bir zamanda, ellerinde sergilenmesini isteyecekleri objeler bulunan 42 Maslak sakinlerine ve tüm komşularımıza çağrıda bulunacağız" dedi.

Türkiye'nin ilk Çorap Müzesinin, 2014 yılı içerisinde hayata geçmesi planlanıyor.

Gabi Doenyas ile Kısa Kısa

Müjde ve Parizien markalarının ilham kaynağı nedir?

Her iki markanın da başlangıcı, şirketimizin kurucusu Jojo Doenyas'ın naylon iplik üretimine dayanıyor. Kendisi, yuvarlak örgü makinesinin Türkiye'ye gelişiyle birlikte, naylon ipliğin çorapta kullanımını ilk deneyenlerdendir. Naylon iplikten üretilen çorabın kadın bacağını güzel gösterdiğinin keşfi, önce Parizien markasını doğurdu. O zaman Paris demek moda demekti, şıklık demekti. Parisli kadın uzun boylu, uzun bacaklı ve çok güzeldi. Moderndi ve şık giyinirdi. Türk kadınındaki Parisli hissinden ortaya çıktı Parizien markası.

Ama Jojo Doenyas bir adım daha ileri gitmiş, Parizien'in lansmanını yaptığı ilk reklam filminde, böyle bir çorap Paris'te bile yok anlamına gelen bir senaryo yazmıştır. Paris'e giden şık bir kadının bagaj kontrolünde onlarca Parizien çorap görülür. Nedenini sorduklarında ise kadın, bu kadar güzelini Paris'te bile bulmanın mümkün olmadığını söyler.

Televizyonlarda yayınlanan reklamların ardından Parizien Türkiye'nin en çok tercih edilen kadın çorabı markası oldu. Özel ambalajlarda ve *o dönem için pahalı bir fiyatla satılırdı. Bu* nedenle de her sosyo-ekonomik gruptan kadının ulaşamayacağı bir yerdeydi.

Bu ulaşılamama ikinci markamızı yani Müjde'yi doğurdu. Müjde, her kadının ulaşabileceği satış noktalarında, çok uygun fiyatlarla yerini aldı. 30 yılı aşkın bir süredir de hala bilinirliğini ve tercih önceliğini koruyor.

Sanat ve giyim arasında size nasıl bir ilişki var?

Sanatçı ve tasarımcı olarak bakarsanız, bence, her ikisinin de ortak noktası, aynı yerden başlamalarıdır. Hayal etmekten.

Her ikisi de hayallerini resmeder, anlatır, yazar... Dünyaya başka bir pencereden bakar. Olması gerekeni değil, olmasını hayal ettiklerini anlatırlar size. Anlatırken de bilgilerini, tecrübelerini yaratıcı bir şekilde kullanırlar.

Ortaya çıkan bir resimde de, bir kitapta da, bir elbisede de aynı şey vardır. Bizler ise, onların hayallerini görür, izler ya da tasarladıklarını giyeriz.

Günümüzde tasarım, modada çok fazla belirleyici oluyor? Bu gelişmeye nasıl bakıyorsunuz?

Adını maalesef hatırlayamadığım bir modacının, "tasarlanmayan moda, örtünmektir" sözü geldi aklıma şimdi. Sanıyorum en doğru açıklama bu cümlede gizli. Tabii bu yalnızca tekstil sektörüyle ilgili bir söz. Ama sanıyorum tasarımdan doğan tüm çalışmalar için de geçerlidir.

Ayrıca günümüzde, tasarımın belirleyici olduğuna inanıyorum ama dayatmanın söz konusu olmadığını düşünüyorum. Çünkü tüm dünyanın anlık iletişimde olduğu çağımızda, her tasarım, kendi kültüründe, kendi doğasında yeniden yorumlanıyor bence. Bu da tasarımın belirleyici olduğundan çok ilham verici olduğunu düşündürtüyor bana.

EROL ÖZMANDIRACI-BEGÜM GAZİOĞLU-ZEYNEP SALMAN-KOMET-ÇAĞLA CABAOĞLU-CEYLİ

KOMET

SUSAN MC MURRAİN AYŞEGÜL KARADENİZ

BAY İNŞAAT SANATSEVERLERİ

KOMET'LE BULUŞTURDU...

ARTFUL LIVING KONSEPTİYLE SANATI YAŞAMLA BİR ARADA SUNAN BAY İNŞAAT, ŞİİR VE SANAT DOLU BİR AKŞAMDA İŞ DÜNYASININ İLERİ GELENLERİNİ AĞIRLADI. BAY İNŞAAT'IN DESTEĞİYLE VE SANATÇI KOMET'İN KATILIMIYLA "KOMET MOMET, ŞİİR MÜSVEDDELERİ" ÖZEL GÖSTERİMİNİN YAPILDIĞI YEMEKTE VE SONRASINDA SANAT DOLU SAATLER YAŞANDI.

Değerli sanatçı Komet'in yeni şiir kitabı 'Komet Momet'in yayınlanması dolayısıyla; Nişantaşı'nın çağdaş sanat alanında öncü galerilerinden Çağla Cabaoğlu Gallery'de, değerli sanatçı Komet'in katılımı ile iş ve sanat dünyasının önde gelen isimleri Bay İnşaat desteğiyle akşam yemeğinde buluştular. Sanatçının hazırladığı şiir müsveddelerinden oluşan yeni bir seri ve bu seriyi tamamlayan heteroklit obje çalışmalarından oluşan yerleştirmeler içeren gösterimde; sanatçının 1960'lardan bugüne kadar yazdığı yazılardan bir kesit izlendi. Komet, bu son kitabını 'olgunluk dönemi şiirleri' olarak nitelendiriyor.

Bay İnşaat Desteğiyle Sanat Dolu Gece

Sanat ile iç içe konsepti ile Maslak'a ve Istanbul'a değer katacak 42 Maslak projesi hakkında bilgi veren Erol Özmandıracı, sanat dolu bir akşamda Komet gibi değerli sanatçıyla birlikte olmaktan duydukları mutluluğu ifade ederken şöyle konuştu: "42 Maslak olarak yine sanat dolu bir gece geçirmekten dolayı çok mutluyuz. Biz Bay inşaat olarak, Artful Living konseptimizle sanatı yaşamla harmanlıyor ve 42 Maslak'ı sanattan ilham alarak inşa ediyoruz. Sanatla iç içe bir yaşam stili sunan Artful Living konseptimizden, ofis, konut, otel ve yaşam alanlarının tümünde hissettirmek istediğimiz en yüksek kalite değerine; tasarım ve fonksiyonelliği birleştiren mimari felsefemize kadar, 42 Maslak ile bölgedeki dinamizmin odak noktası olmayı hedefliyoruz. 2014 yıl sonunda tamamlanacak projemizde, sanata katma değer yaratabilecek marka değeri kazandırabilecek 500 kişilik, çok amaçlı bir performans merkezimiz olacak. Buranın Maslak'ta çalışan, yaşayan kişilerin ofislerinden çıkıp gelmek isteyecekleri tek adres olmasını hayal ediyoruz. 42 Maslak olarak, her an sanatla iç içe yaşıyoruz ve ALEM işbirliği ile hazırladığımız 'Artful Living' dergimizde, sanatın nabzını hayatın ritmiyle birleştirmek, bizlere büyük heyecan veriyor. Bu heyecanımızı bizlerle paylaşan, Türkiye'den ve dünyadan sanat etkinliklerini barındıran muazzam bir içerikle, sanatın hayatlara nüfuz etmesine, hayatları zenginleştirmesine yardımcı olan Artfulliving.com.tr sitemiz de övgüyü hak ediyor."

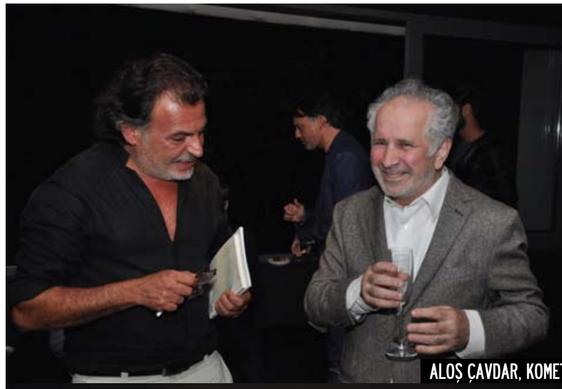
ALOŞ ÇAVDAR, KOMET

CEYLİN ÖZMANDIRACI, KOMET, EROL ÖZMANDIRACI

OLGAÇ ARTAM

SİBEL ÇAKIR, EROL ÖZMANDIRACI, ZEYNEP SALMAN

GÖSTERİM, KOMET'İN HAZIRLADIĞI ŞİİR MÜSVEDDELERİNDEN OLUŞAN YENİ BİR SERİ VE BU SERİYİ TAMAMLAYAN HETEROKLİT OBJE ÇALIŞMALARINDAN OLUŞAN YERLEŞTİRMELER İÇERDİ.

ŞİRİN ÇETİNKAYA

FEZA GÜVENAL, ÇAĞLA CABAOĞLU

AYŞEM SARAÇOĞLU

CEKİ BENSUSE, TILDA BENSUSE, ŞAFAK LEVİ, STELLA LEVİ

LAURE FAVRE KAHN

CEYLİN-EROL ÖZMANDIRACI, STELLA-ŞAFAK LEVİ

NİLGÜN-TANER-TONBULOĞLU, STELLA LEVİ, LAURE FAVRE KAHN, CEYLİN-EROL OZMANDİRACI, SAFAK LEVİ

LAURE FAVRE KAHN

LAURE FAVRE-KAHN BAY İNŞAAT'IN ARTFUL LIVING KONSEPTİYLE DÜZENLENEN

'ÖZEL GALA' RESİTALİYLE BÜYÜLEDİ

ÜNLÜ FRANSIZ PİYANO VİRTÜÖZÜ LAURE FAVRE-KAHN 'ÖZEL GALA RESİTALİ'NDE SAKIP SABANCI MÜZESİ (SSM) 'THE SEED'DE SAHNE ALDI.

Bay Inşaat'ın Artful Living konseptiyle düzenlenen Gala Gecesi kapsamında romantik Fransız piyano virtüözü Laure Favre – Kahn Istanbul'daydı. Iki konser veren sanatçının ilk konseri Sakıp Sabancı Müzesi (SSM) 'The Seed'de Bay Inşaat misafirlerine özel olarak düzenlendi. Iş, sanat ve cemiyet dünyasının ünlü yüzleri geceye büyük ilgi gösterdiler. Bay Inşaat'ın ev sahipliği yaptığı gecede Yönetim Kurulu Üyeleri Erol-Ceylin Özmandıracı, Şafak-Stella Levi ve Taner-Nilgün Tombuloğlu seçkin konuklarını ağırladılar. Seray Sever, Belkıs Aksoy, Aykut-Banu Tarakçıoğlu, Murat-Beyza Aslan, Çağla Cabaoğlu, Esra Kaktüs, Gizem Tatlıcı, Özlem Güsar, Vedat Alaton, Merve Yöneyman ve Yelda Tiftik ▶

BELKİS AKSOY, AYKUT-BANU TARAKÇIOGLU

YELDA TİFTİK

EŞRA KAKTÜS

SERAY SEVER

NİLGÜN-TANER TOMBULOĞLU

VEDAT ALATON, MERVE YÖNEYMAN

BEYZA-MURAT ASLAN

BAŞARILI PİYANİZMİYLE DİKKAT ÇEKEN FRANSIZ SANATÇI HAKKINDA "SAHNE ENERJİSİ İSE IŞIĞIN EFENDİSİ REMBRANT'I KISKANDIRACAK KADAR PARLAK" YORUMLARI YAPILIYOR.

geceye renk katan isimler oldular.
Bay Inşaat Sakıp Sabancı Müzesi'nde sanat dolu bir gece yaşattı
Sanattan ilham alan yaşam alanları felsefesi ile sektöründe farklı bir kulvar yaratan Bay Inşaat, sanat etkinliklerine destek vermeye devam ediyor. 42 Maslak projesinde Artful Living konsepti ile mimari tasarımdan sunacağı yaşam tarzına her noktada sanat ve hayatı bir araya getiren Bay Inşaat, kentin sanat ajandasına da katkıda bulunuyor. Bu kapsamda Istanbul Resitalleri'ne verdiği uzun soluklu desteği bu yıl da sürdürüyor.
Istanbul Resitalleri kapsamında Sakıp Sabancı Müzesi (SSM) - The Seed'te sahne alan Laure Favre – Kahn, Bay Inşaat misafirlerine muhteşem bir sanat gecesi yaşattı. Sanatçı bu resitalde 2013 nisan ayında piyasaya çıkan, ünlü bestecilerin en güzel dans yapıtlarını kaydettiği "DANSES" albümünü seslendirdi.

Laure Favre-Kahn Dinleyenleri Kendine Hayran Bıraktı

Romantik dönemin büyük ismi Chopin'i kendine aşık edecek kadar başarılı piyanizmiyle dikkat çeken Fransız sanatçı hakkında "sahne enerjisi ise ışığın efendisi Rembrant'ı kıskandıracak kadar parlak" yorumları yapılıyor. Laure Favre-Kahn, ilk müzik öğrenimini Avignon Konservatuarı'nda aldıktan sonra, 17 yaşında birincilik ile ödüllendirildiği Paris Konservatuarı'na girdi. 1999 yılında Midem Müzik Festivali'ne kabul edildi. ABD'de düzenlenen uluslararası piyano yarışması "Pro Piano Competition"ı 2001'de tüm jüri üyelerinin oybirliği ile kazanarak "Yılın Sanatçısı" seçildi. Ilk Carnegie Hall konserinin ardından New York Times'da çıkan olağanüstü övgülerle dolu eleştiri ile dikkatleri üzerine çekti. Geçtiğimiz sezon Hong Kong Senfoni ile konserler veren Favre-Kahn, aynı zamanda Fransız Senfoni Orkestrası, Cannes Orkestrası, Monte Carlo Filarmoni Orkestrası gibi orkestralarla konserler veriyor. Ünlü Fransız piyano virtüözü Laure Favre-Kahn'ın bu güne kadar yayınlanmış toplam 11 albümü bulunuyor.
Bay Inşaat Yönetim Kurulu Üyesi Erol Özmandıracı ise, şehir hayatına sanatla renk katan Istanbul Resitalleri ve benzeri etkinliklere destek vermekten mutlu oldukları ifade ederek şöyle konuştu: "Istanbul gibi değişen ve gelişen bir kentte, sanatın yaşama nüfuz etmesi çok önemli. 42 Maslak projemizde bunu sağlamak için üç perspektifli, bütünsel bir yaklaşımımız var. Sanat mimari tasarımda kendini hissettiriyor, fiziki mekanlarda ve alanlarda sanat eserleri ile proje içerisine yerleşiyor ve sunacağımız yaşam biçiminin sanatın entegrasyonu ile bütünsellik tamamlanıyor. Kendi projemizde sunduğumuz değeri daha da artırmak için, kentin sanat yaşamına da katkıda bulunmaya özen gösteriyoruz. Büyük bir piyona virtüözü olan Laure Favre-Kahn'ı sanatseverlerle buluşturmak bize heyecan verdi"
Özmandıracı sözlerini şöyle sürdürdü: "Avrupa ağırlıklı olmak üzere Asya ve Amerika'da konserler veren, önemli festivallere konuk olan dünyanın sayılı piyano virtüözlerinden Laure Favre-Kahn'ı ağırlamaktan mutluluk duyduk. Bay Inşaat olarak kendisinin sanat ışığından aldığımız ilham, 42 Maslak projemiz ve Artful Living konseptimiz için yeni bir renk, yeni bir zenginlik olacak."

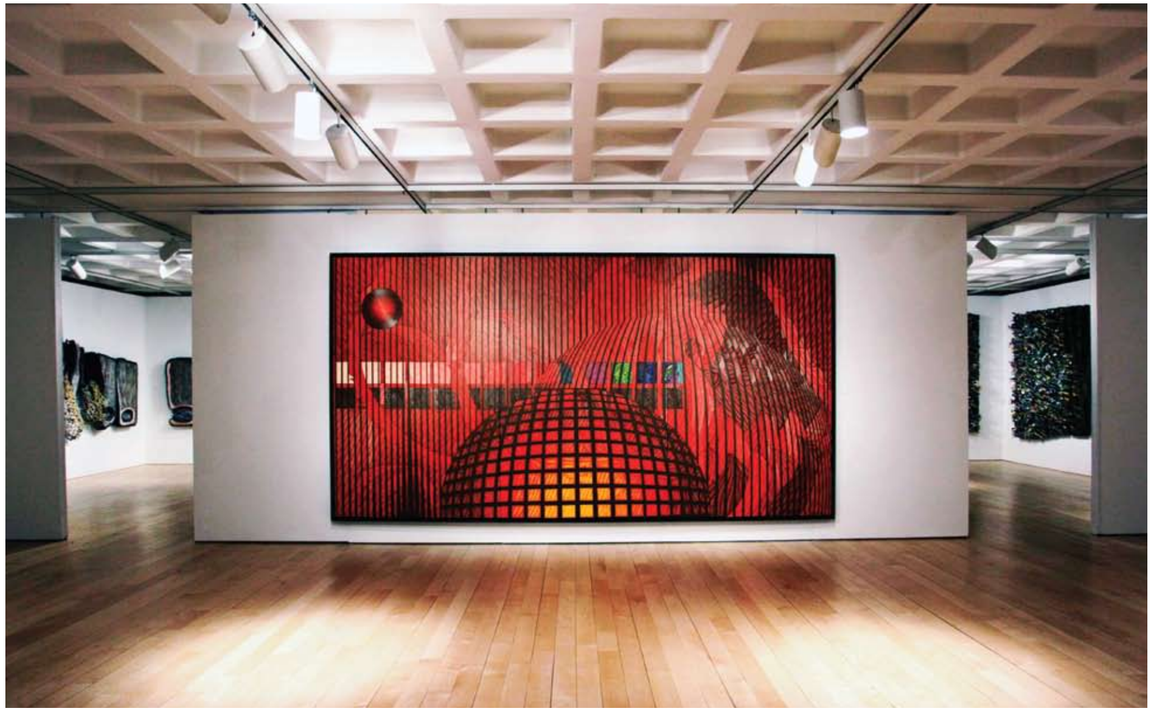

NEW YORK'UN KONUŞTUĞU İSİM; AHMET GÜNEŞTEKİN

TÜRKİYE ÇAĞDAŞ SANATININ ULUSLARARASI İSMİ AHMET GÜNEŞTEKİN, DÜNYANIN ÖNDE GELEN SANAT KURUMLARINDAN MARLBOROUGH GALLERY BÜNYESİNDEKİ İLK SERGİSİNİ, 26 KASIM AKŞAMI NEW YORK'TA BAŞLATTI. "AHMET GÜNEŞTEKİN: SON DÖNEM RESİMLER" BAŞLIKLI SERGİNİN AÇILIŞI BEKLENENİN ÇOK ÜSTÜNDE BİR İLGİ GÖREREK NEW YORK SANAT CAMİASININ GÜNDEMİNE OTURDU.

MARCIA LEVINE, AHMET GÜNEŞTEKİN, PIERRE LEVAI

Özgün eserleri ve ses getiren sergileriyle Türkiye'den sonra uluslararası alanda da hızla yükselen çağdaş sanatın önemli ismi Ahmet Güneştekin'in Mayıs 2013 itibariyle sanatçıları arasına katıldığı Marlborough Gallery bünyesindeki ilk kişisel sergisi, oldukça renkli bir açılışla galerinin New York merkezinde başladı. "Ahmet Güneştekin: Son Dönem Resimler" başlıklı serginin açılışına Türkiye, ABD ve dünyanın farklı yerlerinden çok sayıda davetli katıldı. Açılışa, dünyanın önde gelen sanat eleştirmenleri arasında gösterilen Donald Kuspit, Ispanya'nın çağdaş sanat ustası Manolo Valdés ile Türkiye sanat camiasının saygın ismi Şair ve Sanat Yazarı Gülseli Inal'ın yanı sıra 25 Kasım akşamı Cipriani Wall Street Restaurant'da Ahmet Güneştekin onuruna çok özel bir yemek veren Altınbaş Mücevherat'ın Yönetim Kurulu Başkanı İmam Altınbaş ile Altınbaş Mücevherat'ın CEO'su Ali Bulut'un da aralarında bulunduğu çok sayıda Amerikalı ve Türkiyeli sanatçı, sanat tarihçi, eleştirmen, art dealer, koleksiyoner, iş adamı ve basın mensubu katıldı. Beklenenin çok üstünde gösterilen yoğun ilgi ve sergilenen eserlerin tamamının henüz açılışın gerçekleştirildiği saatlerde önemli koleksiyonlara dâhil olması sonrasında New York sanat dünyasının bir anda gündemine oturdu.

Marlborough Gallery, serginin açılış kokteylinin ardından Ahmet Güneştekin onuruna Four Seasons Restaurant'da, New York sanat ve iş dünyasından çok sayıda seçkin davetlinin yer aldığı bir de yemek verdi. Galeri Başkanı Pierre Levai yemekte yaptığı konuşmasında, "Ahmet Güneştekin sergisinin, son yılların en kalabalık ve başarılı sergisi" olduğunu ve "sergide yer alan eser sayısının iki katı daha eserin bulunmuş olması durumunda da yine tamamının koleksiyonlara dâhil olacağına inandığını" ifade ederek Ahmet Güneştekin'den yeni eserler istediklerini açıkladı. Ahmet Güneştekin'le birlikte ▶

ALİ BULUT, AYŞE BİLGEN, SERAP ALTINBAŞ, AHMET GÜNEŞTEKİN, İMAM ALTINBAŞ, LEVENT BİLGEN

AHMET GÜNEŞTEKİN, MEZOPOTAMYA VE ANADOLU KÜLTÜRÜNÜ DÜNYA HALKLARIYLA BULUŞTURDUĞU ULUSLARARASI SANAT YOLCULUĞUNA, GEÇTİĞİMİZ GÜNLERDE GERÇEKLEŞTİRİLEN ART BASEL MİAMİ BEACH'TE DE BÜNYESİNDE KATILDIĞI MARLBOROUGH GALLERY'NİN 2014 YILI İÇİNDE KENDİSİ İÇİN PLANLADIĞI SANAT ETKİNLİKLERİYLE DEVAM EDECEK.

ALİ BULUT, İMAM ALTINBAŞ, GÜNERİ CİVAOĞLU, SALİH GÜNEŞTEKİN

Marlborough sanatçıları arasında yer alan dünya çağdaş sanatının yaşayan önemli sanatçılarından Manolo Valdés de sergi ile ilgili değerlendirmesinde, "O kadar farklı ve güçlü eserler ki insan, onların özgürlüğünü ve gücünü bedeninde hissediyor. Ahmet'i çok büyük bir gelecek bekliyor." dedi. "Sanatın Sonu" adlı kitabıyla dünya genelinde sanatla ilgili yeni tartışmalar yaratan ve sergi kataloğunun metinlerini kaleme almış olan Donald Kuspit ise, "Ahmet Güneştekin'in eserlerini canlı görmek, onlarla nefes alıp vermek insanı daha da derinlerine çekiyor." dedi. Açılışta ayrıca ilginç ve Ahmet Güneştekin'i oldukça duygulandıran bir buluşma da gerçekleşti. "Antik Modern" başlıklı Ahmet Güneştekin hakkında yazılan ilk metni kaleme alan Şair ve Sanat Yazarı Gülseli Inal ile "Mistisizmin Ele Alınışı: Ahmet Güneştekin'in Soyutlamaları" başlıklı Ahmet Güneştekin hakkında yazılmış olan son metnin yazarı Donald Kuspit'in buluşmaları, Güneştekin'i zorlu sanat yolculuğunun bu önemli durağında oldukça duygulandırdı. Bu buluşmayla birlikte Türkiye ile Amerika sanat tarihinin çok önemli iki ismi üzerinden kültürlerarası yeni ve sıcak bir diyalog da başlamış oldu. Ahmet Güneştekin'in, Türkiye sanatının ve kültürel sermayesinin uluslararası alandaki saygınlığını güçlendirme vizyonu kapsamında oldukça önemli bir gelişme olarak değerlendirdiği bu buluşmada zengin ve nitelikli fikir alışverişlerinde bulunuldu. Ayrıca bu diyaloğun geliştirilip daha kapsamlı sanatsal ilişkilerle pekiştirilmesi fikri de benimsendi.

Ahmet Güneştekin, Mezopotamya ve Anadolu kültürünü dünya halklarıyla buluşturduğu uluslararası sanat yolculuğuna, Contemporary İstanbul 2013'ten sonra geçtiğimiz günlerde gerçekleştirilen Art Basel Miami Beach'te de bünyesinde katıldığı Marlborough Gallery'nin 2014 yılı içinde kendisi için planladığı sanat etkinlikleriyle devam edecek. Güneştekin ayrıca 2014 yılında Altınbaş'la birlikte çok özel bir proje kapsamında Mezopotamya ve Anadolu efsanelerinin referans alındığı mücevherler de tasarlayacak. Bu tasarımlar, referans alınmış efsaneleri konu edinen tabloların da yer aldığı bir sergi dizisi kapsamında Türkiye'yi dolaşacak. Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığının da destek verdiği "Ahmet Güneştekin: Son Dönem Resimler" başlıklı sergi, 4 Ocak 2014 tarihinde sona erecek.

AHMET GÜNEŞTEKİN, DONALD KUSPIT

BALÇİÇEK İLTER, GONCA KARAKAŞ, PINAR TAPAN, SEDA DOMANİÇ, ÇAĞDAŞ ERTUNA

BURCU GÖKÇEK

İLE ‘BİZ OLMA’ HALLERİ ÜZERİNE

“ÇOĞUMUZ BUGÜNÜN GETİRDİĞİ YAŞAMSAL VE TOPLUMSAL DÖNGÜLER İÇERİSİNDE BİREYSEL FARKINDALIKLARIMIZI ERTELEYEREK YAŞAMAK ZORUNDA KALIYORUZ. SERGİNİN BAŞLIĞINI BELİRLERKEN BİZİ AYRIŞTIRMAK YERİNE BİRLEŞTİREN BİR ÇATI SEÇMEK İSTEDİM VE ‘BİZ’ DİYEREK HEPİMİZİ KAPSAYAN ORTAK HAKİKATLER ÜZERİNE DEĞİNMEK İSTEDİM.”

Kendinle yüzleştiğin müddetçe kalkanlara, korumalara ihtiyacın kalmıyor, dolayısıyla saklayacak veya üzerine örtecek yumuşak karınların da olmuyor”. Burcu Gökçek’in geçtiğimiz aylarında artSümer’de sergilenen kişisel sergisi çerçevesinde biz olma halleri üzerine sohbet ettik.

Öncelikle serginin çıkış noktası olan ‘biz’ kavramını biraz açıklayabilir misin?

Aslında yeni sergim kavramsal anlamda ‘kendimizle yüzleşme’ fikri üzerine kurulu. Kendinle yüzleştiğin müddetçe kalkanlara, korumalara ihtiyacın kalmıyor, dolayısıyla saklayacak veya üzerine örtecek yumuşak karınların da olmuyor. Bilinçli olarak korumasız-savunmasız kalabilmeyi istemek bana göre düşünülenin aksine bir güç göstergesi, iyi bir karakter belirtisi. Bununla beraber çoklu sahte benliklerin gittikçe arttığı bir toplumda yaşıyoruz. Kendimizi hakikaten bilmeden korunmasız kalamayız aksi takdirde sadece kırılgan oluruz. Çoğumuz bugünün getirdiği yaşamsal ve toplumsal döngüler içerisinde bireysel farkındalıklarımızı erteleyerek yaşamak zorunda kalıyoruz. Serginin başlığını belirlerken bizi ayrıştırmak yerine birleştiren bir çatı seçmek istedim ve ‘Biz’ diyerek hepimizi kapsayan ortak hakikatler üzerine değinmek istedim.

Bir önceki serginde de çalışmaların ‘ben’ kavramını çok belirgin bir şekilde ortaya koymuştu. O sergideki ‘ben’ kavramı ‘biz’e nasıl dönüştü?

Geçmiş araştırmalarımda benlik fikrini ana bağlamından, yani bulunduğu ortamından ayırıp, parçalara bölerek inceledim. Şimdi yavaş yavaş dağıttığım parçaları tekrardan birleştirdiğim ve ben dediğim şeyi bulunduğu çevre içerisinde incelemeye aldığım bir noktadayım.

Ben dediğim şeyin tekil değil çoklu bir yapıya sahip, birden fazla alt ve üst kimlikler barındırdığını gördüm. Kendi kimliklerimle barıştığım ve onları kabullenebildiğim noktada çevremdeki insanları, benden farklılıklarını daha iyi kabullenebildiğimi fark ettim. Biz dediğimiz şeyin ‘ben’i, ben dediğim şeyin ‘biz’i barındırdığını algılamaya başladım. Benliğin derinine indikçe Biz dediğin şeyin kapsamı genişliyor.

Bugün toplumsal anlamda yaşadığımız ayrımcılıkların temel sebebini de kendimizle ilgili yaptığımız sığ tarifler olduğunu düşünüyorum.

Şu anki serginde yaptığın çalışmaları ‘biz’ kavramı ile nasıl ilişkilendirdin?

Yüzleşme fikrinden yola çıkarak oluşturduğum portreler gözlerimle göremediğim fakat duyumsadığım bu alt kimlikleri görünür kılabilme güdüsüyle yaptığım eserler. Ben’deki bu çoklu durumu görünür kılabildiğim takdirde çevremdeki diğer farklı kimliklerle benzerlikler yakalayabileceğimi, farklı kimliklerin de benimle ortaklıklar kurabileceğini düşündüm. Bu anlamda da ben ve biz’in iç içeliğini görünür kılmak istedim.

Çalışmalarına bakarken portelerdeki baş kısımlarının farklı hayvan başları ile yer değiştirmesi sembolik anlamda ne ifade ediyor?

Zihnin yüceltildiği ve öne çıkartıldığı bugünün dünyasında insanın güdüsel varlığını da hatırlamak ve hatırlatmak adına, hayvanların geçmişten bugüne mitolojik, totemik ve ruhani dünyanın önemli sembolleri olarak kabul edilmeleri ve tabi ki de Darwin’in evrim teorisi insanın kendini bilme ve bulma sürecinde referans oluşturması açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

Serginin ortaya çıkış süreci nasıl oluştu?

artSümer’de yer alan oto portre sergisi için hazırladığım Gaze videosu ‘Biz’ sergisinin çıkış noktası oldu. ‘Yüzleşme’ meselesini kendi üzerimden uyguladığım, yine kendimi bir denek olarak kullandığım bu video-performans çalışmasında bir meditasyon seansımı kayda alarak içsel bir süreci dışsal bir fenomene çevirdim. Bu çalışma uzun bir sürecin sembolik bir anlatımı oldu ve bundan sonra buluntuları ortaya koymak istedim ve portreler işte böyle çıktı.

Çalışmalarını üretirken nasıl bir yol izliyorsun?

Kafamda nadiren net bir görüntü oluyor. Görüntüden önce yapmak istediğim şeyin duygusu beliriyor. O duygu üzerine yoğunlaşıyorum ve yine o duygunun formunu, bedenini bulmaya çalışırken çıkıyor eserler.

Bu sergi süreci için ne kadar bir zaman çalıştın?

Serginin araştırma ve üretim kısmı ile birlikte bir buçuk sene diyebilirim. İlk altı ay araştırma ve farklı denemeler ile geçti. Bir ipucu yakaladıktan sonra da yavaş yavaş eserler ortaya çıkmaya başladı.

Sergiye çalışma sürecinde fikirsel olarak destek aldın mı?

Bir şeyler ortaya çıkmaya başladığında ancak sorup, danışabiliyorum.

Bu sergi sonrası yapmayı planladığın çalışmalarında içerik olarak bir birliktelik olacak mı?

Sanat pratiğimin göbeğine kendi yaşam deneyimlerimi koyduğum için içerik anlamında bir bağlantının olmaması imkansız ama konumu farklı açılardan incelemeyi seçtiğim için üslup ve malzeme açısından farklılıklar olabiliyor.

Sergi sonrasında bir planın var mı?

Evet, seyahate çıkacağım.

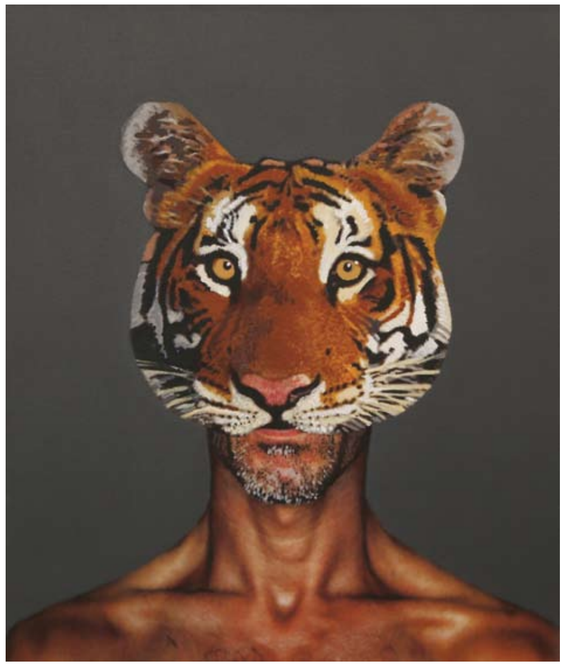

“BUGÜN TOPLUMSAL ANLAMDA YAŞADIĞIMIZ AYRIMCILIKLARIN TEMEL SEBEBİNİ DE KENDİMİZLE İLGİLİ YAPTIĞIMIZ SIĞ TARİFLER OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUM.”

Röportaj / Artfulliving.com.tr Sanat Portalı Yazarı Mehmet Kahraman

Düzenin Doğası

Daire Galeri, 18 Aralık- 08 Şubat tarihleri arasında Elçin Ekinci'nin Düzenin Doğası başlıklı, İstanbul'daki ilk kapsamlı kişisel sergisine ev sahipliği yapıyor. Sergi; doğa ile kültür –varolan ile tasarlanmış arasında gidip gelen, dengelenmeye çabalayan bir ruh hali üzerine kurulu. Ekinci, düzenin; hesaplanabilir, bölünebilir, rasyonelize edilebilir, denetlenebilir bir anlayışla örgütleme meselesinden yola çıkarak kendine ve doğal olana dair bilgisini yeniden inşa etmeye çabalıyor. Bireyin doğa ve kendi ile kurduğu ilişki üzerinden henüz hiçbir şeyin "tasarlanmadığı" ilksel belleği ve "öz"ü düşünmeye davet ediyor. İnsan etkinliğinin önemli bir kısmı olarak "enformasyonun" kodlanması ve bu kodların okunmasından hareket ediyor.

İzzet Keribar'ın gözünden Kore

İzzet Keribar, Kore'de gönüllü askerlik yaptığı 1956-1957 yılları arasında çektiği tüm fotoğrafları, Samsung sponsorluğunda fotoğraf severlerle buluşturuyor. Türkiye'nin fotoğraf duayenlerinden İzzet Keribar'ın 29 Aralık'a kadar IFSAK'ta, fotoğraf severlerle bulusacak sergisi sanatçının askerliği süresince tanık olduğum, Türk kültürüne ve insanlarına çok yakın bulduğu Kore'yi ve anılarını açığa çıkarıyor. Sergi, 29 Aralık Pazartesi tarihine kadar IFSAK NX Club Galeri'de ziyaret edilebilir.

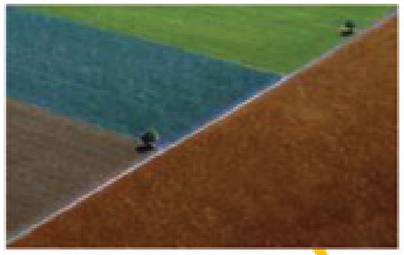

ART guide

Anadolu Desenleri Gökyüzüne Yakın

185 metre yüksekliğiyle Ankara'nın en yüksek konut kulesi olacak One Tower projesi, kültür sanat etkinliklerinin ilkini fotoğraf sanatçısı Hamit Yalçın'ın sergisiyle başlattı. One Tower satış ofisinde düzenlenen açılışa, Ankaralı işadamları ve sanatseverler büyük ilgi gösterdi. ITO Yatırım ortakları Özkan Özçelik, Ahmet Pelit ve Orhan Tan ev sahipliğinde düzenlenen, fotoğraf sanatçısı Hamit Yalçın'ın hava fotoğraflarından oluşan "Anadolu Desenleri" sergisi, Yalçın'ın Anadolu'yu kuşbakışı görüntülediği karelerden meydana geliyor. Türkiye'nin muhteşem fotoğraflarını Ankaralı sanatseverlerle buluşturan sergi, One Tower'ın Başkent'e katmayı planladığı sanat bilincinin ilk temsilcisi.

Caner Şengünalp'in İstanbul'u

Galeri Ilayda 20 Aralık 2013-19 Ocak 2014 tarihleri arasında Caner Şengünalp'in "İstanbul" isimli solo heykel sergisine ev sahipliği yapacak. Bu serginin ana ekseni, İstanbul'un aldığı göçle sosyokültürel ve kentsel anlamda geçirdiği süreç üzerine oturtulmuş durumda. Her geçen gün daha da kalabalıklaşan ve buna paralel daha çok yaşam alanı ve konut ihtiyacı duyan kent, şiddetli bir biçimde kentsel dönüşüm projeleriyle yeniden inşa edilmekte.

Ahmet Güneşteki Art Basel Miami Beach'de

26 Kasım'da büyük bir açılışla başlattığı Marlborough Gallery bünyesindeki ilk kişisel sergisi galerinin New York merkezinde devam eden Ahmet Güneştekin, bu serginin devam ettiği tarihlerde Miami'de gerçekleştirilecek olan dünyanın en önemli uluslararası sanat organizasyonlarından biri olan Art Basel'in Miami Beach ayağında da yer aldı. Miami Beach, ilki 1970 yılında gerçekleştirilip 3 yılda 300'e yakın katılımcı ve 30 bin ziyaretçi sayısına ulaşarak büyük bir uluslararası sanat organizasyonuna dönüşen Art Basel'in Hong Kong'la birlikte İsviçre dışındaki iki ayağından birini oluşturuyor.

42 MASLAK'A BAKIN, BUGÜNDEN GELECEĞİN NELER GETİRECEĞİNİ GÖRÜN.
TASARIM, SANAT VE YAŞAMIN YARINIYLA ŞİMDİDEN TANIŞIN.
THE FUTURE IS MASLAK
42MASLAK.COM (0212) 276 00 42
BAY İNŞAAT 41 YIL
RESIDENCE + OFFICE + HOTEL + SHOPS + ART
Bay İnşaat - 42 Maslak Projesi LEED® GOLD Yeşil Bina Sertifikası Resmi Adaydır.
flickr LinkedIn foursquare
42 KIRKİKİ MASLAK

Burcu Gökçek

"Kendinle yüzleştiğin müddetçe kalkanlara, korumalara ihtiyacın kalmıyor, dolayısıyla saklayacak veya üzerine örtecek yumuşak karınların da olmuyor."

Burcu Gökcek'in Artsümer'deki kişisel sergisi çerçevesinde biz olma halleri üzerine sohbet ettik.

www.artfulliving.com.tr

Burcu Gökçek için
QR kodu okutunuz.

WWW
ARTFULLIVING
COM.TR

ARTFUL LIVING®